GEMEENTE EDAM-VOLENDAM

WINTERNOTA 2023

Inclusief bijlage 1 t/m 4

Raadsvergadering 14-12-2023

Inhoudsopgave

Inleiding 4
Cijfermatige weergave 6
Programma 1 Bestuur 8
Speerpunten - Stand van zaken 11
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ 12
Speerpunten - Stand van zaken 14
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling 15
Speerpunten - Stand van zaken 20
Programma 4 Ruimtelijk Beheer 21
Speerpunten - Stand van zaken 25
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving 26
Speerpunten - Stand van zaken 36
Programma 6 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen 37
Speerpunten - Stand van zaken 40
Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten Begroting 2023 41
Toelichting 41
Programma 1 Bestuur 42
Goed bestuur 42
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ 45
Een veilige leefomgeving 45
Dienstverlening burgerzaken op niveau 47
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling 49
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg. 49
Ruimte voor economie en bedrijvigheid 51
Ontspanning binnen handbereik 53
Programma 4 Ruimtelijk Beheer 54
Schoon en verzorgd 54
Bereikbaar en veilig 57
Toekomstbest.data-infrastructuur 62
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving 64
Toegankelijkheid 64
Bestaanszekerheid 68
Samenkracht 70
Preventie voorliggend veld 73
Partnerschap 77
Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen 79
optimale inzet en beh. van fin. midd. 79
Bijlage 2 Toelichting MIP 80

Bijlage 3 Overzicht en verloop reserves....93
Specificatie mutaties in stand Winternota....95
Mutatie omschrijving....99
Bijlage 4 Overzicht en verloop voorzieningen....104
Specificatie mutaties in stand Winternota....106
Mutatie omschrijving....107

Inleiding

Geacht bestuur,

Hierbij treft u de Winternota 2023 aan.

De Winternota is de laatste rapportage voor het opstellen van de Jaarrekening 2023. De werkzaamheden hiervoor zijn inmiddels in volle gang. In samenwerking met de budgethouders zijn de lopende exploitatiebudgetten in de jaarschijf 2023 tegen het licht gehouden en waar nodig positief of negatief bijgesteld.

De totstandkoming van deze Winternota

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met alle afdelingen binnen de organisatie. De nota is opgesteld in de periode september-oktober 2023. In deze nota treft u wijzigingen aan die zich hebben voorgedaan als autonome ontwikkelingen, bestaand beleid, meerjarig investeringsplan en nieuw beleid. Sommige bijstellingen zijn, voor de jaren 2024 en verder, al meegenomen in de begroting 2024 welke op 9 november 2023 is vastgesteld. Bijstellingen voor 2024 en verder die bij het opstellen van de begroting 2024 nog niet bekend of niet concreet waren zijn opgenomen in deze nota. De bijstellingen worden aan u voorgelegd om daarmee de begroting, de basis voor de jaarrekeningcontrole, te actualiseren.

Saldo begroting ná de Winternota

Het totaal van de mutaties in deze nota dat wordt verwerkt in het saldo begroting 2023 is:
€ 37.000.

Na vaststelling van de in de nota opgenomen voorstellen resulteert een saldo begroting van:

2023	€	253.000
2024	€	384.000
2025	€	658.000
2026	€	-2.862.000

De grootste mutaties in deze winternota zijn hieronder meerjarig weergegeven. Bedragen met een - teken komen ten laste van het saldo begroting.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Pr	2023	2024	2025	2026
-Bijstelling overheadkosten 2023	1	-312	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	1	-61	0	0	0
-Verkiezingen	2	-67	0	0	0
-Bijstelling budget Monumenten 2024	3	0	-75	0	0
-Bijstelling budget kermissen	3	-125	-65	-65	-65
-Bijstelling diverse opbrengsten wegen	4	367	0	0	0
-Bijstellen kosten afvalinzameling	4	-661	-893	-945	-1.000
-Diverse bijstellingen Openbare Werken	4	295	126	126	126
-Bijstelling afvalstoffenheffing, reinigingsrecht en rioolheffing	4	0	505	549	570
-Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'	4	0	0	-53	-52
-Actualisatie Bijstandsbudgetten en Buig rijksbudget	5	-144	0	0	0
-Stichting Werkplus	5	357	0	0	0
-Actualisatie Bijzondere bijstand	5	-137	0	0	0
-Correctie doorberekende salariskosten	5	0	55	55	55

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Pr	2023	2024	2025	2026
-Atletiekbaan Edam	5	0	-65	0	0
-Bijstelling Jeugdhulp	5	-376	0	0	0
-Bijstelling WMO	5	-897	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	5	-68	0	0	0
-Leerlingenvervoer	5	-100	0	0	0
-Budget specialistische jeugdhulp	5	50	0	0	0
-Inzet pedagoog en gezinsregisseur Singelwijk	5	0	145	145	0
-Budgetten Wmo voorliggend veld	5	90	0	0	0
-Gemeentefonds bijstelling mei- en septembercirculaire	6	824	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	6	-95	0	0	0
-Aframing saldo onvoorzien 2023	6	50	0	0	0
-Vennootschapsbelasting	6	145	0	0	0
-Bijstellingen Product 6.07 Overige baten en lasten	6	70	0	0	0

Toelichting op de opzet van de Winternota

Het is vanuit BBV verplicht de mutaties per programma op te nemen. In de Winternota is het daarom mogelijk dat een aantal mutaties onder meerdere programma's terug komen. De tekst van deze mutaties is dan op elk programma hetzelfde. De cijfers in de tabel, bij elk programma, kunnen afwijkend zijn.

In de nota worden de bedragen op duizendtallen afgerond. Bedragen onder € 500 worden afgerond naar '€ 0'. Dit komt heel vaak voor bij MIP mutaties.

De totalen van de mutaties in deze nota binnen de verschillende categorieën zijn aangegeven in de tweede tabel van de cijfermatige weergave. De mutaties worden vervolgens per programma en per categorie nader toegelicht.

Meerjarig investeringsplan (MIP).
In het MIP zijn alle investeringen opgenomen die voor nu en de komende jaren zijn gepland. Het totaal aan nieuwe afschrijvings- en rentekosten (kapitaallasten) wordt bepaald door de jaarschijven in het MIP. Veel hiervan betreft vervangingsinvesteringen op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen. Voor het inzicht worden deze investeringen per onderdeel (bijvoorbeeld een voertuig) opgenomen in het MIP. Elke wijziging op een (vervangings-) investering leidt derhalve tot een mutatie aangezien de kapitaallasten verschuiven naar een andere jaarschijf en daarmee van invloed zijn op het saldo van de begroting. In Bijlage 2 Toelichting MIP is een toelichting opgenomen inclusief het overzicht van de investeringen waarop een mutatie heeft plaats gevonden..

Cijfermatige weergave

Onderstaande tabel toont het actuele resultaat van de begroting 2023 - 2026 en hoe dit resultaat tot stand is gekomen. De peilmomenten daarbij zijn de primitieve begroting 2023, (beginstand), de Winternota 2022 en slotmutaties 2022, en de gevolgen van de zomernota 2023. Ook worden de gevolgen weergegeven van tussentijdse raadsvergadering waarin besluiten met financiële gevolgen zijn genomen.
In de tabellen van de onderstaande cijfermatige weergave treft u ook het resultaat 2024 tot en met 2026 aan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Primitieve begroting 2023	1.735	3.226	5.451	3.477
Raad november en december 2022	-1.193	-2.902	-3.023	-3.113
Raad 26 januari 2023	0	0	0	0
Raad 23 februari 2023	0	0	0	0
Raad 23 maart 2023	0	0	0	0
Raad 25 mei 2023	0	0	-1	-1
Raad 22 juni 2023	0	0	-107	-106
Totaal voor Zomernota	542	324	2.321	257
Raad 20 juli 2023 Zomernota	-426	-1.120	-577	-582
Totaal na Zomernota	117	-796	1.744	-326
Raad 20 juli 2023 Overige besluiten	0	0	0	0
Raad 14 september 2023	0	0	0	0
Raad 12 oktober 2023	0	0	0	0
Begrotingsraad 9 november 2023	99	1.269	-514	-2.309
Raad 23 november 2023	0	82	-673	-200
Totaal voor Winternota	216	555	557	-2.835
Raad 14 december 2023 Winternota	37	-170	101	-27
Totaal na Winternota	253	384	658	-2.862

Het bovenstaande subtotaal van de Winternota kan worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

Bedragen * € 1.000				
Raad 14 december 2023 Winternota	2023	2024	2025	2026
Autonome ontwikkelingen	494	-56	-8	-8
Bestaand beleid	-1.350	-403	-239	-413
Meerjarig investeringsplan	893	289	348	394
Nieuw beleid	0	0	0	0
Totaal	37	-170	101	-27

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de begroting 2023 en verder. De eerste kolom geeft deze totalen tot het moment vóór de nu voorliggende Winternota De tweede kolom toont de actuele stand van de begroting 2023 ná vaststelling van de Winternota en de volgende kolommen tonen de gevolgen van de Winternota in de volgende jaarschijven.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Begroting 2023 voor Winternota	Bijgestelde begroting 2023	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025	Bijgestelde begroting 2026
Bestuur					
Lasten	-18.511	-18.769	-19.767	-20.148	-20.739
Baten	716	634	466	285	204

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Begroting 2023 voor Winternota	Bijgestelde begroting 2023	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025	Bijgestelde begroting 2026
Saldo	-17.796	-18.136	-19.300	-19.863	-20.535
Publiek, Veiligheid en Juridische zaken					
Lasten	-6.296	-6.331	-7.372	-7.250	-7.311
Baten	437	407	685	585	570
Saldo	-5.860	-5.924	-6.687	-6.664	-6.741
Ruimtelijke ontwikkeling					
Lasten	-16.536	-16.631	-8.718	-6.902	-7.520
Baten	13.077	13.042	4.682	2.736	3.180
Saldo	-3.459	-3.588	-4.035	-4.166	-4.340
Ruimtelijk Beheer					
Lasten	-27.099	-25.878	-31.031	-26.934	-26.354
Baten	20.582	19.260	15.558	14.896	14.693
Saldo	-6.517	-6.618	-15.473	-12.038	-11.661
Sociaal Domein/Samenleving					
Lasten	-46.579	-55.247	-51.029	-45.500	-43.129
Baten	14.591	21.025	13.477	12.412	9.771
Saldo	-31.987	-34.222	-37.552	-33.088	-33.357
Financiën & alg. dekkingsmiddelen					
Lasten	-3.724	-3.638	-2.272	-2.541	-3.090
Baten	69.558	72.379	85.703	79.020	76.863
Saldo	65.835	68.741	83.431	76.479	73.773
Totaal	216	253	385	660	-2.860

Programma 1 Bestuur

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Goed bestuur		-15.605	-2.864	-258	-18.727
Saldo vóór reservemutaties		**-15.605**	**-2.864**	**-258**	**-18.727**
Saldo reservemutaties		461	212	-82	591
Saldo inclusief reservemutaties		**-15.144**	**-2.652**	**-340**	**-18.136**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Goed bestuur		**-15.647**	**-2.864**	**-258**	**-18.769**
1.01	Algemeen bestuur	-676	0	38	-638
1.02	Dagelijks bestuur	-940	0	0	-940
1.03	Regionale samenwerking	-234	-62	0	-296
1.04	Rekenkamer	-30	0	0	-30
1.05	Burgerparticipatie	-44	-39	33	-50
1.06	communicatie en voorlichting	-424	-24	22	-426
1.07	Overhead	-13.300	-2.739	-350	-16.389
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-15.647**	**-2.864**	**-258**	**-18.769**
Toevoegingen aan reserves		0	212	0	0
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-15.647**	**-2.652**	**-340**	**-18.769**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Goed bestuur		**43**	**-2.864**	**0**	**43**
1.01	Algemeen bestuur	0	0	0	0
1.02	Dagelijks bestuur	34	0	0	34
1.03	Regionale samenwerking	0	-62	0	0
1.04	Rekenkamer	0	0	0	0
1.05	Burgerparticipatie	0	-39	0	0
1.06	communicatie en voorlichting	0	-24	0	0
1.07	Overhead	9	-2.739	0	9

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Totaal Baten vóór reservemutaties	**43**	**-2.864**	**0**	**43**
Onttrekkingen aan reserves	461	212	-82	591
Totaal baten inclusief reservemutaties	**504**	**-2.652**	**-82**	**634**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Beleidsmedewerker Oekraïne opvang	0	0	0	0
-Bijstelling budgetten overige gebouwen	14	0	0	0
-Bijstelling budgetten raad	23	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	-61	0	0	0
-Bijstelling overheadkosten 2023	-312	0	0	0
-Business seats FC Volendam	-3	0	0	0
-Correctie doorberekende salariskosten	0	0	0	0
-Herdenkingen	0	0	0	0
-Mutatie doorbelasting uren Griffie	0	0	0	0
-Strategische communicatie	0	0	0	0
-Technische aanpassing regionale jeugdhulp	0	0	0	0
-Verstevigen toekomstbestendigheid Griffie	0	-25	0	0
-Zwemsteiger Middelie	0	0	0	0
	-339	**-25**	**0**	**0**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-1	0	0	0
	-1	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-340**	**-25**	**0**	**0**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Beleidsmedewerker Oekraïne opvang

Voorgesteld wordt om een tijdelijke functie bij de sectie Ontwikkeling & Projecten Samenleving te creëren voor de uitvoering van diverse taken aan huisvesting, zorg, werk en onderwijs die voortkomen uit het opvangen van een groot aantal ontheemden in Edam-Volendam. De kosten worden gedekt uit de normvergoeding van het rijk. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijstelling budgetten overige gebouwen

Om de budgetten voor Overige gebouwen beter te laten aansluiten op de werkelijke uitgaven wordt voorgesteld om diverse budgetten bij te stellen. Sommige budgetten betreft onderhoud en deze lasten worden gedekt middels een onttrekking uit de bestemde reserve Onderhoud gemeente eigendommen. Voorgesteld

wordt om de onttrekking uit deze reserve in 2023 eenmalig te verlagen met € 33.000. Per saldo leiden de mutaties tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 van € 21.000.

Bijstelling budgetten raad

De aan de raad beschikbaar gestelde budgetten voor onder andere vorming en opleiding zijn dit jaar niet ten volle benut. Op een totaal beschikbaar budget van € 90.000 wordt voorgesteld om dit budget in 2023 te verlagen met € 23.000 zodat de geraamde budgetten beter aansluiten bij de werkelijke uitgaven. Deze verlaging komt ten gunste van het saldo begroting 2023.

Bijstelling energielasten 2023

De energielasten vallen hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energie te verhogen met totaal € 208.000. Deze verhoging leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023. Deze bijstelling heeft betrekking op alle programma's binnen de begroting.

Bijstelling overheadkosten 2023

De kosten voor overhead vallen in 2023 hoger uit dan was begroot. Deze stijging van kosten heeft met name te maken met het hoge verloop van personeel en de instroom van nieuw personeel. Dit heeft ertoe geleid dat de budgetten voor Werving en selectie en Vorming en opleiding eenmalig moeten worden verhoogd met respectievelijk € 40.000 en € 210.000. Daarnaast zijn er binnen het stadskantoor enkele secties verplaatst om extra werkplekken te creëren. De budgetten voor meubilair en onderhoud dienen te worden verhoogd met € 70.000. Als laatste zijn er de stijgende kosten voor het beheer van de kantine en te betalen contributies/abonnementen. Meer medewerkers en stijgende prijzen hebben ervoor gezorgd dat het budget voor de kantine moet worden bijgesteld. Per saldo wordt voorgesteld om de budgetten voor Overhead in 2023 eenmalig te verhogen met totaal € 312.000. Deze verhoging gaat ten laste van het saldo begroting 2023.

Business seats FC Volendam

Om het budget beter te laten aansluiten op de werkelijke uitgaven wordt voorgesteld om dit budget te verhogen met € 3.000. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 3.000.

Correctie doorberekende salariskosten

De doorberekende salarislasten naar het product Singelwijk waren per abuis te hoog. Deze correctie leidt tot een structurele verhoging van het saldo begroting met € 55.000 vanaf 2024.

Herdenkingen

Voorgesteld wordt een deel van het budget in 2023 voor herdenkingen (€ 10.000) over te hevelen naar 2024 (via de Algemene reserve). In de primaire begroting 2024 is hiervoor per abuis geen budget geraamd. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Strategische communicatie

Voorgesteld wordt om een deel van het marketing budget voor 2023 van € 24.000 door te schuiven naar 2024 (via de reserve Budgetoverheveling) en in te zetten voor de doorontwikkeling van de strategische communicatie (speerpunt in de begroting!). In 2023 is een nieuwe teamleider op communicatie gestart en zijn al verschillende stappen gezet (denk aan arbeidsmarktcommunicatie, wekelijkse nieuwsbrieven en social media en huis-aan-huis krant). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Technische aanpassing regionale jeugdhulp

Dit voorstel betreft een technische boekingsaanpassing. Er vindt geen bijstelling van een budget plaats en heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verstevigen toekomstbestendigheid Griffie

De gemeenteraad heeft in juni 2023 een besluit genomen over versteviging van de griffie. Dit heeft geleid tot een voorstel tot formatie-uitbreiding van 10 uur griffier en 4 uur griffiemedewerker en voorts een optie voor uitbreiding van griffieondersteuning aan de hand van een op te stellen griffieplan. Dit griffieplan wordt Q1 2024 aan de werkgeverscommissie gepresenteerd. In afwachting hiervan wordt voorgesteld om eenmalig in 2024

een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen voor tijdelijke uitbreiding van de Griffie met de huidige medewerkers. Deze extra lasten gaan ten laste van het saldo begroting 2024.

Zwemsteiger Middelie
In 2021 is de bestemde reserve Vitalisering dorpskernen vrijgevallen. Van het vrijgevallen bedrag is nog € 23.000 bestemd voor het initiatief "de zwemsteiger in Middelie", welke nog niet is afgerond en besteed. Voorgesteld wordt deze over te hevelen naar 2024 (via de reserve Budgetoverheveling). Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		-4.719	-100	83	-4.736
Dienstverlening burgerzaken op niveau		-1.148	-23	-48	-1.219
Saldo vóór reservemutaties		**-5.868**	**-123**	**36**	**-5.955**
Saldo reservemutaties		76	55	-100	31
Saldo inclusief reservemutaties		**-5.791**	**-69**	**-64**	**-5.924**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		**-4.738**	**-100**	**83**	**-4.755**
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	-200	0	0	-200
2.02	APV en bijzondere wetten	-315	0	0	-315
2.03	Integrale Veiligheid	-1.142	-196	98	-1.240
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-3.082	95	-14	-3.000
Dienstverlening burgerzaken op niveau		**-1.404**	**-23**	**-118**	**-1.575**
2.05	KCC/Burgerzaken	-1.404	-23	-118	-1.575
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-6.142**	**-123**	**-34**	**-6.331**
Toevoegingen aan reserves		0	55	0	0
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-6.142**	**-69**	**-64**	**-6.331**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		**19**	**-100**	**0**	**19**
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	0	0	0	0
2.02	APV en bijzondere wetten	19	0	0	19
2.03	Integrale Veiligheid	0	-196	0	0
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	0	95	0	0
Dienstverlening burgerzaken op niveau		**255**	**-23**	**70**	**356**
2.05	KCC/Burgerzaken	255	-23	70	356
Totaal Baten vóór reservemutaties		**274**	**-123**	**70**	**375**

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Onttrekkingen aan reserves	76	55	-100	31
Totaal baten inclusief reservemutaties	**351**	**-69**	**-30**	**407**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Budget kazerne Edam	-9	-9	-9	-9
-Burgerzaken	19	-25	-25	-25
-Overheveling budget externe inhuur Veiligheid	0	0	0	0
	10	**-34**	**-34**	**-34**
Autonome ontwikkelingen				
-Nieuwe wetgeving WIGG, met ingang van 1-1-2024	0	-14	-8	-8
-Verkiezingen	-67	0	0	0
	-67	**-14**	**-8**	**-8**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-8	14	0	0
	-8	**14**	**0**	**0**
Totaal	**-64**	**-34**	**-42**	**-42**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Budget kazerne Edam

De raming van de gebruikerskosten van de kazerne Edam wordt aangepast aan de werkelijke doorberekende gebruikerskosten vanuit de Veiligheidsregio Z-W. De raming wordt structureel verhoogd met € 9.000. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting.

Burgerzaken

Het budget voor software wordt structureel bij geraamd met € 25.000, omdat er kosten voor Join klantcontact zijn overgeheveld vanaf een ander budget en er kosten voor nieuwe ontwikkelingen zijn betaald uit dit budget. Verder moet de post leges reisdocumenten voor 2023 positief worden bijgesteld met € 39.000 en de post leges naturalisaties met € 5.000.Deze bijstellingen leiden tot een verhoging van € 19.000 van het saldo begroting in 2023 en een structurele verlaging van € 25.000 vanaf 2024.

Overheveling budget externe inhuur Veiligheid

In 2023 is gestart met de doorontwikkeling van het team Veiligheid en zijn al veel taken opgepakt. Deze ontwikkeling wordt in 2024 voortgezet. Er staan nog vele taken op de rol, derhalve wordt voorgesteld het resterende deel van het beschikbare budget voor externe inhuur over te hevelen naar 2024 voor verdere uitrol van taken (via de reserve Budgetoverheveling en Algemene reserve). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2023 en 2024.

Autonome ontwikkelingen

Nieuwe wetgeving WIGG, met ingang van 1-1-2024

Op 1 januari 2024 treedt de Wet invoering gecombineerde geslachtsnaam in werking, oftewel de WIGG. Hiervoor moeten wijzigingen in iBurgerzaken worden doorgevoerd. Dit geeft extra kosten vanaf 2024. Het gaat om een eenmalig bedrag van € 6.000 en vanaf 2024 jaarlijks om een bedrag van € 8.000 (€ 0,20 per inwoner). Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting in 2024 met € 14.000 en vanaf 2025 met € 8.000.

Verkiezingen

Door een extra verkiezing in 2023 is het huidige budget ontoereikend. Het budget moet worden verhoogd met € 67.000. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting.

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan

De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		-946	-803	1.572	-177
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		-33	-97	75	-55
Ontspanning binnen handbereik		-570	-42	-25	-638
Saldo vóór reservemutaties		**-1.550**	**-942**	**1.622**	**-870**
Saldo reservemutaties		-1.458	491	-1.752	-2.718
Saldo inclusief reservemutaties		**-3.007**	**-451**	**-130**	**-3.588**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		**-8.468**	**-803**	**1.615**	**-11.346**
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-408	18	-3	-393
3.04	Milieubeheer	-810	79	45	-687
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-556	-426	368	-614
3.06	Wonen	-117	0	0	-117
3.07	Duurzaamheid	-95	-516	1.137	-594
3.08	Omgevingsvergunning	-1.343	0	0	-1.343
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-205	0	-3	-208
3.10	Grondexploitaties	-4.622	731	0	-6.462
3.11	Overige gronden	-311	-218	2	-527
3.15	Omgevingswet implementatie	0	-471	70	-401
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		**-167**	**-97**	**75**	**-152**
3.01	Economische zaken	-120	-60	75	-105
3.12	markten en standplaatsen	-47	-37	0	-47
Ontspanning binnen handbereik		**-851**	**-42**	**10**	**-883**
3.02	Toerisme	-399	-86	102	-384
3.13	Kermissen en volksfeesten	-329	0	-92	-421
3.14	Recreatie	-123	44	0	-79
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-9.485**	**-942**	**1.700**	**-12.381**
Toevoegingen aan reserves		-1.724	491	-1.795	-4.250
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-11.209**	**-451**	**-130**	**-16.631**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		**7.522**	**-803**	**-43**	**11.169**
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	106	18	0	106
3.04	Milieubeheer	27	79	0	27
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	0	-426	0	0
3.06	Wonen	2	0	0	2
3.07	Duurzaamheid	0	-516	0	1.119
3.08	Omgevingsvergunning	800	0	0	800
3.09	Bouw- en woningtoezicht	0	0	0	0
3.10	Grondexploitaties	6.265	731	0	8.836
3.11	Overige gronden	321	-218	-43	278
3.15	Omgevingswet implementatie	0	-471	0	0
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		**133**	**-97**	**0**	**96**
3.01	Economische zaken	0	-60	0	0
3.12	markten en standplaatsen	133	-37	0	96
Ontspanning binnen handbereik		**281**	**-42**	**-35**	**246**
3.02	Toerisme	50	-86	0	50
3.13	Kermissen en volksfeesten	215	0	-35	180
3.14	Recreatie	16	44	0	16
Totaal Baten vóór reservemutaties		**7.935**	**-942**	**-78**	**11.511**
Onttrekkingen aan reserves		266	491	43	1.532
Totaal baten inclusief reservemutaties		**8.202**	**-451**	**-35**	**13.042**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Bijstelling budget kermissen	-125	-65	-65	-65
-Bijstelling budget Monumenten 2024	0	-75	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	1	0	0	0
-Budgetoverheveling SpUK-middelen Duurzaamheid	0	0	0	0
-Extra middelen aanpak energie-armoede	0	0	0	0
-Opbrengst grondverkopen	0	0	0	0
-Overheveling budget Duurzaamheid CDOKE	0	0	0	0
-Overheveling budget Duurzaamheid gemeente	0	0	0	0
-Overheveling budget Duurzaamheid Provincie	0	0	0	0
-Overheveling budget Economische zaken	0	0	0	0
-Overheveling budget Milieubeheer	0	0	0	0
-Overheveling budget Omgevingswet	0	0	0	0

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
-Overheveling budget Toerisme	0	0	0	0
-Overheveling budgetten Structuur en bestemmingsplannen	0	0	0	0
-Provinciale subsidie Energiebesparingsprogramma Woningen	0	0	0	0
-Software ten behoeve van energietransitie	0	-9	-9	-9
-Uitvoering handhaving label C bij kantoren	-5	-5	-5	0
	-130	**-154**	**-79**	**-74**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	0	0	0	0
	0	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-130**	**-154**	**-79**	**-73**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Bijstelling budget kermissen

Op basis van de werkelijk uitgaven per medio oktober is het noodzakelijk het budget voor de organisatie van de kermissen bij te stellen. Met een aantal op een later tijdstip ingehuurde diensten is in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden. Het gaat daarbij met name om een stijging van de kosten voor verkeersregelaars, kermisorganisatiebureau, EHBO, inhuur camerabeveiliging, begeleiding door een onderzoeksbureau. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023 met € 125.000. Meerjarig moet minimaal worden gerekend op een extra kostenpost van € 65.000.

Bijstelling budget Monumenten 2024

Het nu beschikbare budget voor Monumenten (Overige goederen en diensten) zal naar verwachting in 2024 ontoereikend zijn. Voor een uitvoeringsbudget in het kader van de onlangs opgestelde Kerkenvisie zal een bedrag ad € 15.000 noodzakelijk zijn. Daarnaast moet een inventarisatie plaatsvinden van de monumentale waarden van stolpboerderijen in de gemeente. Uitgaande van een bedrag van € 450 per boerderij komt dit in totaal neer op een extra (deel-)budget van € 60.000. In totaal leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met € 75.000.

Bijstelling energielasten 2023

De energielasten vallen hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energie te verhogen met totaal € 208.000. Deze verhoging leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023. Deze bijstelling heeft betrekking op alle programma's binnen de begroting.

Budgetoverheveling SpUK-middelen Duurzaamheid

Onze gemeente heeft via een Speciale Uitkering (SpUK) van het Rijk extra geld ontvangen in het kader van Duurzaamheid. In het jaar 2023 bedraagt dit in totaal € 428.000. Omdat naar verwachting in de jaarschijf 2023 niet meer dan ca. € 75.000 zal worden besteed wordt voorgesteld een bedrag ad € 353.000 via de Overhevelingsreserve over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Extra middelen aanpak energie-armoede

Bij beschikking van 29-6-2023 heeft onze gemeente een aanvullende rijksbijdrage van € 163.500 ontvangen voor de aanpak van energie-armoede in onze gemeente. Deze uitkering wordt verstrekt onder de voorwaarde dat deze middelen worden besteed ter ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten en slecht geïsoleerde woningen.

Opbrengst grondverkopen
De verkoop van grondpercelen valt dit jaar naar verwachting lager uit dan was begroot. Het resultaat wordt mede beïnvloed door de omstandigheid dat de opbrengsten van grondverkopen voor een deel ook ten gunste van de reserve grondexploitatie zijn gebracht en dus niet zichtbaar zijn in de begroting. Voorgesteld wordt om het geraamde budget van € 138.000 te verlagen met € 43.000 naar € 95.000 en deze verlaging te dekken middels een eenmalige onttrekking aan de bestemde reserve Grondexploitatie. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Duurzaamheid CDOKE
Van het budget Duurzaamheid op basis van de Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid resteert aan het eind van 2023 naar verwachting € 128.000. Omdat voor de besteding van dit restant wel plannen bestaan wordt voorgesteld dit bedrag via de bestemde reserve Budgetoverheveling over te hevelen naar 2024. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Duurzaamheid gemeente
Het budget dat op basis van het collegeprogramma geraamd is voor 2023 (€ 592.000) kan vanwege de toekenning van extra rijksgelden en extra ontvangen subsidies grotendeels worden ingezet voor andere duurzaamheidsdoelen. De ervaringen met de fixbrigade heeft geleerd dat de opstart van maatregelen een behoorlijke inspanning met zich meebrengt, maar dat de uitgaven snel oplopen als de uitvoering een keer begint te lopen. Door deze gelden over te hevelen naar 2024 is er ruimte om de oorspronkelijke raming voor 2024 als bezuiniging in te boeken, zonder dat de duurzaamheidsambities in gevaar komen. Er is een concept-programma in de maak voor de uitvoering van diverse maatregelen op duurzaamheidsgebied. Voorgesteld wordt het niet bestede deel (per medio oktober € 589.000) over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Duurzaamheid Provincie
Het gehele oorspronkelijke budget ad € 68.000 is in 2023 niet besteed. Het geld is bestemd voor onderzoek naar de mogelijkheden van een warmtenet in Edam-Volendam en Kwadijk. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen naar het jaar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Economische zaken
Het restant krediet op dit onderdeel bedraagt per 10-10-2023 € 84.000. In het collegeprogramma is onder punt 3.3 opgenomen dat we de uitvoering van de Economische Visie 2040 actief gaan oppakken. Inmiddels is de bezetting op dit onderdeel weer op orde, zodat we in 2024 de uitvoering van dit onderdeel samen met het Ondernemers Platform kunnen intensiveren. Daarvoor is noodzakelijk dat er voldoende werkkrediet is. Voorgesteld wordt een budget van € 75.000 over te hevelen naar het jaar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Milieubeheer
Van het oorspronkelijke krediet ad € 65.000 resteert medio oktober nog € 64.000. De verwachting is dat hierop tot het einde van dit jaar nog circa € 10.000 zal worden verantwoord. Het restant (grofweg € 50.000) moet worden overgeheveld naar de jaarschijf 2024 omdat dit nodig is voor diverse onderzoeken naar de omgevingskwaliteit als onderdeel van het omgevingsplan en individuele ruimtelijke plannen(geluid, bodem, lucht, ecologie etc.). Voorgesteld wordt € 50.000 over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023

Overheveling budget Omgevingswet
Van het oorspronkelijk budget 2024 voor Omgevingswet (€ 471.000) resteert medio oktober 2023 nog € 190.000. Naar verwachting zullen hierop tot het einde van het dienstjaar nog uitgaven tot een totaalbedrag van € 120.000 worden verantwoord. Omdat ook na 1-1-2024 nog uitgaven voor de invoering van de Omgevingswet zullen moeten worden verantwoord wordt voorgesteld het restant van dit budget (€ 70.000) over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.Met ingang van 2024 zullen alle kosten voortvloeiend uit de uitvoering van de nieuwe wet moeten worden bekostigd uit de budgetten voor “structuur en bestemmingsplannen” (hoewel die naamgeving niet meer

aansluit bij het nieuwe wettelijk instrumentarium). Of en in welke mate dat nog gevolgen heeft voor de hoogte van die budgetten is op dit moment nog niet met zekerheid aan te geven.

Overheveling budget Toerisme

Op 22-11-2022 heeft de gemeente via een motie uitgesproken dat structurele ondersteuning nodig is voor het uitvoeringsprogramma TOP. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet verwerkt in de begroting. De structurele lasten voor de beleidsintensivering op toerisme bedragen met ingang van het begrotingsjaar 2024 €80.000. Dit extra bedrag gaat met ingang van 2024 ten laste van het saldo begroting. Intensivering van de uitvoering in 2024 maakt het noodzakelijk ook de resterende gelden van 2023 over te hevelen naar 2024. Voorgesteld wordt een budget van € 95.000 over te brengen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budgetten Structuur en bestemmingsplannen

Van het oorspronkelijke budget (overige goederen en diensten) in de jaarschijf 2023 van € 304.000 resteert medio oktober 2023 nog € 288.000. Voorgesteld wordt voor het onderdeel Overige goederen en diensten een bedrag van € 288.000 over te hevelen naar de jaarschijf 2024.Van het oorspronkelijke budget (“Uitbestede werkzaamheden”) in 2023 van € 90.000 resteert medio oktober 2023 nog € 80.000. Op dit onderdeel worden nog uitgaven verwacht (nog lopende bestemmingsplannen en onderzoeken). Daarnaast is een forse extra inspanning nodig om het omgevingsplan vorm te geven. Weliswaar is de overgangstermijn opgerekt tot 2032, maar staat de gemeente ook de komende jaren voor een omvangrijke taak. Per fase is hiervoor onder de Omgevingswet een MER nodig. De uitgaven hiervoor zijn niet meerjarig geraamd. Ook de onderzoeken naar de omgevingskwaliteit kunnen niet volledig uit de budgetten voor milieubeheer worden bekostigd. Een deel zal uit deze budgetten moeten komen. Voorgesteld wordt daarom voor het onderdeel “Overige Goederen en Diensten” een bedrag ad € 288.000 over te hevelen naar het jaar 2024. Op dit moment (medio oktober 2023) is het niet mogelijk om aan te geven welk deel van de facturering voor de onderzoekskosten nog vóór de jaarovergang zal plaatsvinden. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Provinciale subsidie Energiebesparingsprogramma Woningen

Bij brief van 23 oktober 2023 heeft de provincie een aanvraag van onze gemeente voor de Uitvoeringsregeling subsidie energiebesparingsprogramma positief beoordeeld. De beoogde activiteiten passen binnen het provinciale subsidiebeleid. In totaal ontvangt onze gemeente een bedrag van € 171.000 (zijnde 50% van de aanvraag) over de jaren 2023 tot en met 2026. Voorgesteld wordt het voorschot voor 2023 te ramen in 2024.

Software ten behoeve van energietransitie

Het softwareprogramma Tomahawk zorgt voor razend snel inzicht in de meest efficiënte warmtevoorziening. Het levert een objectieve en toegankelijke bijdrage aan het verkorten van de doorlooptijd en het verlagen van de ontwikkelkosten voor de realisatie van duurzame wijken. Voorgesteld wordt om een structureel budget van € 9.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaf van het softwareprogramma Tomahawk. De gemeente heeft in een eerder stadium al subsidiegelden ontvangen voor de uitvoeringsregeling energiebesparingsprogramma. Deze inkomsten zijn reeds geboekt. Deze mutatie leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder.

Uitvoering handhaving label C bij kantoren

In de meicirculaire 2023 is een vergoeding aangekondigd voor de uitvoering (toezicht) van label C bij kantoorgebouwen. Voor onze gemeente bedraagt dit € 5.500 in de jaren 2023 tot en met 2025. De uitvoering hiervan vindt plaats door de omgevingsdienst IJmond. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan onze gemeentelijke bijdrage aan de ODIJ. Deze uitgave gaat in alle 3 jaren ten laste van het saldo begroting. (De inkomst is al verwerkt in de bijstelling van de gemeentefondsuitkering in de Meicirculaire).

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan

De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een

verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Schoon en verzorgd		-588	170	-487	-906
Bereikbaar en veilig		-11.474	-226	2.445	-9.255
Toekomstbest.data-infrastructuur		658	37	-35	660
Saldo vóór reservemutaties		**-11.405**	**-19**	**1.923**	**-9.501**
Saldo reservemutaties		3.871	1.035	-2.023	2.883
Saldo inclusief reservemutaties		**-7.534**	**1.016**	**-100**	**-6.618**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		**-10.469**	**170**	**-572**	**-11.636**
4.03	Straatreiniging	-881	-108	220	-761
4.11	Groenvoorzieningen	-2.637	107	0	-2.530
4.13	Afvalstoffen	-3.994	-93	-787	-4.888
4.14	Riolering	-2.686	222	2	-3.038
4.16	Begraafplaatsen	-269	42	-7	-417
4.17	Ongediertebestrijding	-3	0	0	-3
Bereikbaar en veilig		**-12.105**	**-226**	**2.079**	**-10.342**
4.01	Wegen, paden, pleinen	-7.334	224	2.055	-5.106
4.02	Openbare verlichting	-969	469	-14	-515
4.04	Gladheidsbestrijding	-242	1	5	-235
4.05	Bruggen - Duikers	-982	-404	1	-1.385
4.06	Verkeer	-956	83	20	-893
4.07	Havens	-421	-146	-1	-567
4.08	Waterhuishouding	-780	-486	23	-1.243
4.15	Parkeren	-420	32	-9	-398
Toekomstbest.data-infrastructuur		**-1.168**	**37**	**-35**	**-1.166**
4.10	Centrale Antenne Installatie	-1.168	37	-35	-1.166
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-23.743**	**-19**	**1.472**	**-23.144**
Toevoegingen aan reserves		-2.483	1.035	-250	-2.733
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-26.226**	**1.016**	**-100**	**-25.878**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		**9.881**	**170**	**85**	**10.730**
4.03	Straatreiniging	67	-108	0	59
4.11	Groenvoorzieningen	0	107	0	0
4.13	Afvalstoffen	5.297	-93	85	5.395
4.14	Riolering	4.300	222	0	4.875
4.16	Begraafplaatsen	217	42	0	400
4.17	Ongediertebestrijding	0	0	0	0
Bereikbaar en veilig		**631**	**-226**	**366**	**1.087**
4.01	Wegen, paden, pleinen	168	224	367	585
4.02	Openbare verlichting	25	469	0	25
4.04	Gladheidsbestrijding	1	1	-1	0
4.05	Bruggen - Duikers	25	-404	0	25
4.06	Verkeer	106	83	0	146
4.07	Havens	152	-146	0	152
4.08	Waterhuishouding	0	-486	0	0
4.15	Parkeren	154	32	0	154
Toekomstbest.data-infrastructuur		**1.826**	**37**	**0**	**1.826**
4.10	Centrale Antenne Installatie	1.826	37	0	1.826
Totaal Baten vóór reservemutaties		**12.338**	**-19**	**451**	**13.644**
Onttrekkingen aan reserves		6.354	1.035	-1.773	5.617
Totaal baten inclusief reservemutaties		**18.692**	**1.016**	**-1.322**	**19.260**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Bijstellen kosten afvalinzameling	-661	-893	-945	-1.000
-Bijstelling afvalstoffenheffing, reinigingsrecht en rioolheffing	0	505	549	570
-Bijstelling diverse opbrengsten wegen	367	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	16	0	0	0
-Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren	0	0	0	0
-Correctie boekingen CAI	0	15	22	22
-Diverse bijstellingen Openbare Werken	295	126	126	126
-Garantieprovisie HVC	-15	0	0	0
-Opbrengst afvalstofheffingen 2023	-24	0	0	0
-Opstellen Baggerplan	0	0	0	0
-Uitvoering wegen beleidsplan	0	0	0	0
	-23	**-247**	**-248**	**-282**

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-77	361	473	516
-Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'	0	0	-53	-52
	-77	**361**	**420**	**464**
Totaal	**-100**	**114**	**172**	**181**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Bijstellen kosten afvalinzameling

Door diverse nieuwe aanbestedingen voor het ophalen van afval en de overstap van AEB naar HVC blijken de kosten voor het ophalen, en voor het verwerken van afval veel hoger dan begroot. Met de mutatie worden de raming bijgesteld naar de huidige prijzen en hoeveelheden. Daarnaast vallen een aantal kosten lager uit. Er is bij minder scholen een afval lesprogramma verzorgd, omdat dit vorig jaar bij veel scholen al was gedaan. Het onderzoek naar de milieustraten uit het collegeprogramma wordt meegenomen in het afvalbeleidsplan, wat momenteel wordt opgesteld. Hierdoor kan de raming uit programmaplan komen te vervallen. Verder wordt het onderzoek naar de milieustraten uit het collegeprogramma meegenomen in het afvalbeleidsplan, wat momenteel wordt opgesteld. Hierdoor kan de raming uit programmaplan komen te vervallen. Dit voorstel leidt in de jaren 2023 tot en met 2026 tot een verlaging van het saldo begroting van respectievelijk € 661.000, € 893.000, € 945.000, en € 1.000.000.

Bijstelling afvalstoffenheffing, reinigingsrecht en rioolheffing

Door de forse stijging in de kosten voor het ophalen, storten en verwerken van afval is het noodzakelijk de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten te verhogen. Voorgesteld wordt om, naast de inflatiecorrectie van 5%, voor 2024 een extra verhoging van 10% door te voeren. Ter compensatie van deze tariefstijgingen voor de inwoners van onze gemeente, wordt voorgesteld om de rioolheffing niet te verhogen in 2024. In tegenstelling tot de in de begroting 2024 aangekondigde verhogingen, wordt het tarief rioolheffing voor 2024 ongewijzigd gelaten, dus ook niet verhoogd met een inflatiecorrectie. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en 2026 van respectievelijk € 505.000, € 549.000 en € 570.000.

Bijstelling diverse opbrengsten wegen

Een aantal opbrengsten wijken af van de raming en worden hiermee bijgesteld. De grootste mutatie betreft de bijstelling op de degeneratiekosten. Deze baten worden bijgesteld met € 369.000. Dit wordt veroorzaakt door werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van glasvezel en de verzwaring van het elektriciteitsnetwerk. Deze bijstelling van totaal € 367.000 leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023.

Bijstelling energielasten 2023

De energielasten vallen hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energie te verhogen met totaal € 208.000. Deze verhoging leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023. Deze bijstelling heeft betrekking op alle programma's binnen de begroting.

Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren

De raming van de rioolheffing eigenaren toont een negatief saldo van € 23.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder objecten per 1-1-2023 gereed waren dan bij het opstellen van de raming medio 2022 is voorzien. Het verlagen van de opbrengsten heeft geen gevolgen voor het saldo begroting omdat deze mutatie wordt verrekend met de voorziening Gemeentelijk rioleringsplan.

Correctie boekingen CAI
Bij de begroting zijn de wijzigingen in de ramingen met het oog op de aanleg van glasvezel doorgevoerd. Een aantal wijzigingen dienen aangepast te worden en worden hiermee gecorrigeerd. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en met 2027 voor € 15.000, € 22.000, € 22.000 en € 17.000.

Diverse bijstellingen Openbare Werken
Er zijn diverse bijstellingen in de budgetten bij Openbare Werken. De wordt onder andere veroorzaakt doordat het opstellen van het beleidsplan wegen goedkoper is gebleken en doordat de kosten van uitbestede werkzaamheden bij straatreiniging lager zijn uitgevallen. Daarnaast zijn er kleine bijstellingen bij onder andere verkeersmaatregelen, parkeren, gladheidsbestrijding en openbare verlichting. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 295.000 en voor de jaren 2024 tot en met 2026 van € 126.000.

Garantieprovisie HVC
De aankoop van 39 aandelen HVC heeft plaats gevonden per 17 maart 2023. In de raming van de garantieprovisie was uitgegaan van 1 januari 2023. Hierdoor is de te ontvangen garantieprovisie € 15.000 lager dan geraamd. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023 van € 15.000.

Opbrengst afvalstofheffingen 2023
De opbrengst afvalstoffenheffingen valt in 2023 € 24.000 lager uit dan was begroot. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van € 24.000.

Opstellen Baggerplan
Het opstellen van een nieuw baggerplan staat gepland voor 2024. Er was in 2023 al en bedrag van € 25.000 voor geraamd. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2024. Dit gaat via de reserve Budgetoverheveling, hierdoor heeft dit geen gevolgen voor het saldo begroting.

Uitvoering wegen beleidsplan
Van het budget planmatig onderhoud wegen kan in 2023 niet alles worden uitgevoerd. Hierdoor wordt het exploitatie budget verlaagd met € 1.771.000. Daarnaast wordt ook de onttrekking aan bestemmingsreserve wegenbeleidsplan met hetzelfde bedrag verlaagd. Een aantal projecten zijn in uitvoering en lopen door in 2024. Voorgesteld wordt om voor de lopende projecten € 225.000 over te hevelen naar 2024 via de reserve budgetoverheveling en in 2024 toe te voegen aan de voorziening wegenbeleidsplan. Omdat de mutaties via de reserves gaan, heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit krediet zal in 10 jaar worden afgeschreven. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van 2025 en verder van € 53.000. Naast deze mutatie vindt actualisatie van het oorspronkelijke krediet plaats, wat leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en € 55.000 voor de jaren 2024 en verder. Een uitgebreide toelichting op deze actualisatie vindt u in bijlage 2 Toelichting MIP.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt				
Preventie voorliggend veld	-8.225	-2.001	711	-9.516
Toegankelijkheid	-17.170	1	-1.457	-18.626
Bestaanszekerheid	-4.724	-976	4.003	-1.697
Samenkracht	-690	-65	0	-755
Partnerschap	-560	-239	22	-777
Saldo vóór reservemutaties	**-31.369**	**-3.281**	**3.280**	**-31.371**
Saldo reservemutaties	667	1.996	-5.515	-2.852
Saldo inclusief reservemutaties	**-30.702**	**-1.285**	**-2.235**	**-34.223**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		**-9.447**	**-2.001**	**847**	**-11.312**
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.544	-820	451	-5.166
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	-3.432	-575	210	-4.006
5.03	Talentontwikkeling	-672	0	0	-672
5.04	Sportstimulering jeugd	-629	91	21	-765
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	-170	-132	0	-302
5.20	Singelwijk	0	-566	165	-401
Toegankelijkheid		**-19.268**	**1**	**-1.945**	**-21.492**
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-8.077	120	-481	-8.723
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-5.253	-245	-897	-6.395
5.08	Sportaccommodaties	-3.259	281	-89	-3.057
5.09	Zwembaden	-1.355	-65	-498	-1.918
5.10	Kunst en Cultuur	-639	-80	20	-705
5.11	Bewegingsonderwijs	-248	0	0	-248
5.12	Sportverenigingen	-107	0	0	-107
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	-329	-10	0	-339
Bestaanszekerheid		**-9.754**	**-976**	**-2.447**	**-15.627**
5.14	Werkplus	-2.614	50	293	-2.271

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	-6.285	-868	-1.143	-8.297
5.16	Inburgering	-854	-158	-1.597	-5.060
Samenkracht		**-690**	**-65**	**0**	**-792**
5.17	Openbare Bibliotheken	-690	-65	0	-792
Partnerschap		**-580**	**-239**	**0**	**-819**
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-526	-239	0	-765
5.19	Media	-54	0	0	-54
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-39.740**	**-3.281**	**-3.545**	**-50.043**
Toevoegingen aan reserves		-81	1.996	-5.124	-5.205
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-39.820**	**-1.285**	**-2.235**	**-55.248**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		**1.222**	**-2.001**	**-136**	**1.797**
5.01	Preventie voorliggend veld	454	-820	23	730
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	768	-575	-170	807
5.03	Talentontwikkeling	0	0	0	0
5.04	Sportstimulering jeugd	0	91	10	259
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	0	-132	0	0
5.20	Singelwijk	0	-566	0	0
Toegankelijkheid		**2.098**	**1**	**488**	**2.866**
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	0	120	0	284
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	196	-245	0	196
5.08	Sportaccommodaties	1.117	281	0	1.107
5.09	Zwembaden	507	-65	488	995
5.10	Kunst en Cultuur	101	-80	0	108
5.11	Bewegingsonderwijs	26	0	0	26
5.12	Sportverenigingen	0	0	0	0
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	152	-10	0	152
Bestaanszekerheid		**5.030**	**-976**	**6.450**	**13.930**
5.14	Werkplus	150	50	64	214
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	4.697	-868	504	5.202
5.16	Inburgering	182	-158	5.882	8.515
Samenkracht		**0**	**-65**	**0**	**37**
5.17	Openbare Bibliotheken	0	-65	0	37
Partnerschap		**20**	**-239**	**22**	**42**
5.18	Gezondheidszorg algemeen	20	-239	22	42
5.19	Media	0	0	0	0
Totaal Baten vóór reservemutaties		**8.370**	**-3.281**	**6.825**	**18.672**
Onttrekkingen aan reserves		748	1.996	-391	2.353
Totaal baten inclusief reservemutaties		**9.118**	**-1.285**	**6.434**	**21.025**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Actualisatie Bijzondere bijstand	-137	0	0	0
-Actualisatie post kwijtschelding	-5	0	0	0
-Atletiekbaan Edam	0	-65	0	0
-Beleidsmedewerker Oekraïne opvang	0	0	0	0
-Bijdrage zorginfrastructuur	0	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	-68	0	0	0
-Bijstelling Jeugdhulp	-376	0	0	0
-Bijstelling onderhoudsbudget speel- en sporttoestellen	-5	-5	-5	-5
-Bijstelling WMO	-897	0	0	0
-BTW compensatie GGD 2022	22	0	0	0
-Budget specialistische jeugdhulp	50	0	0	0
-Budgetten Wmo voorliggend veld	90	0	0	0
-Correctie doorberekende salariskosten	0	55	55	55
-Dak- en thuisloosheid	0	0	0	0
-Eerste begrotingswijziging 2024 GGD Zaanstreek - Waterland	0	-34	-34	-34
-Energietoeslag 2022	-28	0	0	0
-Haalbaarheidsonderzoeken	0	0	0	0
-Inburgering	0	0	0	0
-Inventarisatie sociale huurvoorraad	0	0	0	0
-Inzet pedagoog en gezinsregisseur Singelwijk	0	145	145	0
-Leerlingenvervoer	-100	0	0	0
-Noodlokalen o.b.s. De Koningsspil in Oosthuizen	0	0	0	0
-NPO middelen (Inhalen COVID19 gerelateerde onderwijsvertragingen)	0	0	0	0
-Pilot complexe scheidingen	0	0	0	0
-Plan van Aanpak Singelwijk 2024-2025	0	0	0	0
-Project Verborgen Verhalen	0	0	0	0
-Provinciale subsidie Versterken maatschappelijke sector	0	0	0	0
-Regionaal budget werk	0	0	0	0
-Rijksvergoeding opvang ontheemden Oekraïne	0	0	0	0
-Sportbeleid en stimulering	36	0	0	0
-SPUK Inburgering	0	0	0	0
-Stichting Werkplus	357	0	0	0
-Technische aanpassing regionale jeugdhulp	0	0	0	0
-Technische aanpassing tijd. huisvestingskosten Nieuwe School	0	0	0	0
-Transitiekosten Woonunits De Deimpt Volendam	0	0	0	0
-Tweede begrotingswijziging 2023 GGD Zaanstreek-Waterland	-39	-39	-39	-39
-Wijksteunpunt Oosthuizen	46	0	0	0
-Wijziging projectleider Sociaal Domein	0	0	0	0
	-1.054	**57**	**122**	**-23**

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Nieuw beleid				
-Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
	0	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen				
-Actualisatie Bijstandsbudgetten en Buig rijksbudget	-144	0	0	0
-Beschikking Regionale Meld- en Coördinatiefunctie 2023	13	0	0	0
-Bijstelling Onderwijsachterstanden-beleid	0	0	0	0
-Bijzondere bijstand en vroegsignalering	0	-42	0	0
-Compensatie energiekosten Zwembad De Waterdam 2023	0	0	0	0
-Energietoeslag 2023	-835	0	0	0
-Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne	-91	0	0	0
-SPUK bijdrage voorschoolse educatie	0	0	0	0
-SPUK Onderwijsroute	0	0	0	0
-Taalonderwijs ontheemden Oekraïne	-42	0	0	0
	-1.099	**-42**	**0**	**0**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-82	-1	13	13
-Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	-8
	-82	**-1**	**13**	**13**
Totaal	**-2.235**	**14**	**135**	**-10**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Actualisatie Bijzondere bijstand
Bijstelling vanwege een sterke stijging van de sociale uitkeringen van met name de lasten overbruggingsuitkering en de kosten van inrichting/ huisraad in totaal € 148.000. Daarnaast een lichte stijging van de post aflossing leenbijstand van € 11.000. Dit leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting van € 137.000.

Actualisatie post kwijtschelding
Bijstelling vanwege een verruiming van de norm voor de kwijtschelding. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 5.000.

Atletiekbaan Edam
In het journaal van de omzetting reserves en voorzieningen is gewerkt met een kredietbedrag voor aanpassingen atletiekbaan dat € 65.000 te laag blijkt te zijn. Het geraamde bedrag wordt met € 65.000 opgehoogd. Door de gewijzigde boekingssystematiek dient deze aanvullende boeking in de exploitatie plaats te vinden. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 65.000 in 2024.

Beleidsmedewerker Oekraïne opvang
Voorgesteld wordt om een tijdelijke functie bij de sectie Ontwikkeling & Projecten Samenleving te creëren voor de uitvoering van diverse taken aan huisvesting, zorg, werk en onderwijs die voortkomen uit het opvangen van een groot aantal ontheemden in Edam-Volendam. De kosten worden gedekt uit de normvergoeding van het rijk. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijdrage zorginfrastructuur
Afgesproken is dat de gemeente bijdraagt in de zorginfrastructuur voor het Wozoco (een co-creatie van gemeente, woningcorporatie en zorgverlener). Dit betreft een bijdrage in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 (vanuit de reserve Sociaal Domein). De bijdrage staat geraamd voor 2023, maar moet worden overgeheveld naar 2024. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijstelling energielasten 2023
De energielasten vallen hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energie te verhogen met totaal € 208.000. Deze verhoging leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023. Deze bijstelling heeft betrekking op alle programma's binnen de begroting.

Bijstelling Jeugdhulp
Jeugdigen/gezinnen die zich melden bij het team jeugd van het BSL hebben vaak al te maken met meervoudig/complexe problematiek. Daardoor moeten zij direct worden doorverwezen naar de (hoog)specialistische jeugdhulp. Voorheen kon meer worden opgepakt door onze lokaal gecontracteerde partners. Hier worden in 2024 maatregelen voor doorgevoerd. De algemene tendens is dus nog steeds hetzelfde als vorig jaar: de problematiek wordt complexer, uitstroom blijft achter en daarnaast hebben we te maken met een hogere indexatie van de tarieven dan normaal. Voorgesteld om de diverse budget voor specialistische jeugdhulp per saldo te verhogen met € 376.000. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting.

Bijstelling onderhoudsbudget speel- en sporttoestellen
In 2023 zijn er drie buurtinitiatieven gerealiseerd, te weten een extra speelplekje in Waterrijk fase 2, een Sportcontainer in Oosthuizen en de aanleg van een speelplek aan het Oorgat in Edam. Deze extra initiatieven zijn niet meegenomen in het jaarlijkse reguliere budget van € 65.000 voor onderhoud/reparatie en keuring. Voorgesteld wordt om dit budget met € 5.000 te verhogen naar € 70.000 op jaarbasis. Dit wordt onder andere ook ingezet voor het vervangen/aanvullen van val dempend zand en speelzand onder de speel- en sporttoestellen. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting.

Bijstelling WMO
Vanuit de Wmo ondersteunen wij inwoners om zelfstandig te kunnen blijven wonen en mee te doen in de samenleving door middel van het verstrekken van maatwerkvoorzieningen. De voorzieningen worden op indicatie verstrekt waardoor van tevoren moeilijk valt in te schatten hoeveel aanvragen jaarlijks worden ingediend en toegekend. De prognose van eind 2023 laat zien dat wij de hiervoor beschikbaar gestelde budgetten gaan overschrijden. We vragen de budgetten in totaal met € 897.000 te verhogen. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 897.000. We zien met name een toename van het aantal verstrekkingen voor woonvoorzieningen, rolstoelen, hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding. Het aantal aanvragen is vanwege de vergrijzing en het langer thuis blijven wonen over het algemeen enorm aan het toenemen. Daarnaast is de toegang tot de Wet Langdurige Zorg (b.v. verpleegzorg en volledig pakket thuis) verscherpt waardoor er meer inwoners op de Wmo moeten terugvallen. Tevens maken meer inwoners gebruik van de voorziening hulp bij het huishouden aangezien de eigen bijdrage voor deze voorziening landelijk is verlaagd. We zien de aanvragen voor begeleiding, woon- en rolstoelvoorzieningen complexer worden. We proberen de kosten te beheersen door bijvoorbeeld de voorliggende voorzieningen (zoals Wijksteunpunt) te versterken, de algemeen gebruikelijke voorzieningen uit te breiden en een nieuw normenkader voor de hulp bij het huishouden te hanteren.

BTW compensatie GGD 2022
De jaarrekening 2022 van de GGD is afgewikkeld. Een bedrag van € 22.000 aan BTW compensatie wordt naar ons doorgeschoven. Dit is het bedrag wat door de gemeenten via het BTW compensatiefonds over 2022 kan worden verrekend. De verdeling van de compensabele BTW over 2022 naar gemeenten is berekend naar rato van de inwonersaantallen per 1 januari 2020. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 22.000.

Budget specialistische jeugdhulp
Het budget voor specialistische jeugdhulp voor de kosten die samenhangen met de ontwikkelagenda en alle projecten die daar onder vallen kan in 2023 worden verlaagd met € 100.000. Het budget voor de kosten voor

de regionale samenwerking op specialistische jeugdhulp moet worden verhoogd met € 50.000. Dit leidt per saldo tot een verhoging van het saldo begroting met € 50.000.

Budgetten Wmo voorliggend veld
Diverse budgetten voor Wmo voorliggend veld kunnen in 2023 worden verlaagd met € 90.000. Dit leidt per saldo tot een verhoging van het saldo begroting met € 90.000.

Correctie doorberekende salariskosten
De doorberekende salarislasten naar het product Singelwijk waren per abuis te hoog. Deze correctie leidt tot een structurele verhoging van het saldo begroting met € 55.000 vanaf 2024.

Dak- en thuisloosheid
In 2021 heeft de gemeente een rijksbijdrage ontvangen van € 45.000 voor dak- en thuislozen. Dit is bedoeld voor de inzet op preventieve activiteiten en opgenomen in de begroting 2023. Het is in 2023 niet gelukt een pilot te starten voor deze doelgroep. Daarom wordt voorgesteld om het beschikbare bedrag toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein, zodat het budget beschikbaar blijft voor dit doel. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Eerste begrotingswijziging 2024 GGD Zaanstreek - Waterland
Ook de begroting 2024 van de GGD Zaanstreek-Waterland is gewijzigd. In 2024 is een extra bijdrage van Edam-Volendam benodigd van € 34.000 voor toegenomen kapitaallasten. Deze wijziging leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder van € 34.000.

Energietoeslag 2022
In 2022 en 2023 zijn de eenmalige energietoeslagen 2022 uitbetaald aan huishoudens met een laag inkomen. De totale kosten zijn uitgekomen op € 1.597.000. Van het rijk is hiervoor in totaal een bedrag van € 1.617.000 ontvangen. In 2023 is nog een bedrag van € 68.000 nabetaald aan toeslagen 2022. Hiermee was een raming in 2023 beschikbaar van € 40.000. Deze raming wordt opgehoogd. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 28.000.

Haalbaarheidsonderzoeken
Het was in 2023 nog niet noodzakelijk het budget haalbaarheidsonderzoeken aan te spreken. Het is wel van belang dat het budget in 2024 beschikbaar blijft onder andere voor vervolgonderzoeken bij De Singel in Edam. Daarom wordt voorgesteld dit budget van € 25.000 (gedekt uit de Algemene reserve) over te hevelen naar 2024. Het budget gaat hierbij over van de sectie Sociaal Domein naar de sectie Vastgoed, omdat deze sectie opdrachtgever zal zijn voor deze onderzoeken. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inburgering
De gemeente zet extra in op inburgering. De taakstelling is verdubbeld en de druk die te gaan halen is erg groot. De voorgenomen uitvoering 2022 en 2023 kan helaas niet in 2023 gerealiseerd worden waardoor € 185.000 niet wordt ingezet. Voorgesteld wordt deze € 185.000 over te hevelen naar 2024, omdat de taakstelling ook doorschuift naar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inventarisatie sociale huurvoorraad
Doordat de woonzorganalyse pas in 2024 wordt afgerond en dan de opgave helder is (evenals het inzicht in het tekort aan geschikte woningen), zal de inventarisatie van de geschiktheid van de sociale huurvoorraad voor mensen met een mobiliteitsbeperking ook naar 2024 doorschuiven. Voorgesteld wordt om het hiervoor beschikbare budget van € 16.000 in 2023 over te hevelen naar 2024. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inzet pedagoog en gezinsregisseur Singelwijk
In het plan van aanpak Singelwijk voor 2024 en 2025 is voor de inzet van een pedagoog € 45.000 en voor de inzet van een gezinsregisseur € 100.000 opgenomen. De kosten van het gehele plan zijn beschikbaar in de begroting 2024 en 2025. In 2025 zal een evaluatie van dit plan plaatsvinden. Voorgesteld wordt de kosten van

deze inzet in 2024 en 2025 te dekken vanuit de reserve Sociaal Domein. Deze onttrekking aan de reserve Sociaal domein leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 145.000 in 2024 en in 2025.

Leerlingenvervoer
Het leerlingenvervoer betreft een vervoersvoorziening op indicatie voor leerlingen die vanwege een structurele lichamelijke, verstandelijk, zintuigelijke of psychische handicap niet in staat zijn met het openbaar vervoer of fiets hun school te bereiken. Er valt van tevoren moeilijk in te schatten hoeveel aanvragen jaarlijks worden ingediend en toegekend. Er is voor deze post in 2023 een bedrag van € 703.000 geraamd. In 2022 is op deze post € 760.000 uitgegeven. In 2023 zijn een vergelijkbaar aantal indicaties afgegeven. We verwachten dan ook hetzelfde bedrag als in 2022 (€ 760.000) uit te geven. Daarbij is er vanwege indexatie sprake van een kostenstijging waardoor we in 2023 een totale overschrijding van € 100.000 verwachten. Momenteel vindt een aanbesteding van het leerlingenvervoer plaats. Afhankelijk van deze uitkomst zullen de jaren 2024 en verder worden bijgesteld. De bijstelling van € 100.000 leidt tot een verlaging van het saldo begroting in 2023.

Noodlokalen o.b.s. De Koningsspil in Oosthuizen
Er is een exploitatiebudget voor de tijdelijke huisvestingskosten van € 310.000 in 2023 (dekking Algemene reserve). Dit budget moet worden verdeeld over de looptijd van de inzet van de noodlokalen tot en met 2026. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting tot en met 2026.

NPO middelen (Inhalen COVID19 gerelateerde onderwijsvertragingen)
De gemeente Edam – Volendam ontvangt een bijdrage van € 563.000. De middelen staan op een tussenrekening en mogen in 2022 tot en met 2025 besteed worden. Er is in kaart gebracht waar de scholen hun gelden aan gaan besteden, zodat hier als gemeente aanvullend op in kan worden gezet. In programma Samen Beter (lokale onderwijsagenda) is met de scholen besproken welke interventies vanuit de gemeente kunnen worden ingezet. Op deze manier is de aanpak optimaal aanvullend op scholen en wordt draagvlak gecreëerd. Het bestedingspatroon is aangepast (minder kosten in 2023 en nu ook kosten in 2024 en 2025). Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Pilot complexe scheidingen
In 2023 is een pilot gestart om aansluitend op het jeugdbeleid in te zetten op het in goede banen leiden van ouders die willen scheiden. Complexe scheidingen: binnen onze gemeente (en daarbuiten) worden door verschillende professionals steeds vaker signalen opgevangen (welke door corona werden versterkt) die erop duiden dat (complexe) scheidingen een belangrijke voedingsbodem zijn voor uiteenlopende problemen, zoals huiselijk geweld, kindermishandeling, verslavingen, gokproblemen, etc. In 2023 zijn hiervoor financiële middelen beschikbaar. Voorgesteld wordt om financiële middelen te verdelen over 2023 tot en met 2025 (€ 50.000 per jaar), zodat de dekking voor de looptijd van de pilot is zeker gesteld. Enerzijds om professionals uit de zorg op te leiden om hulp te kunnen bieden en advies te kunnen geven aan ouders en anderzijds de mogelijkheden te verkennen om ouders uit deze doelgroep te voorzien van mediation. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Plan van Aanpak Singelwijk 2024-2025
In de begroting is reeds tot 2030 geld beschikbaar gesteld voor de Singelwijk. De budgetten die samenhangen met dit plan passen binnen de reeds in totaal beschikbaar gestelde bedragen in de begroting. Er wordt voor het Plan van Aanpak geen aanvullend budget gevraagd. Voor dit Plan van Aanpak is het wel noodzakelijk om een bedrag van € 165.000 over te hevelen. Hiervan wordt € 83.000 weer beschikbaar gesteld in 2024 en € 83.000 in 2025. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Project Verborgen Verhalen
Door personele wisselingen, waardoor in 2023 in de eerste helft van 2023 geen capaciteit beschikbaar was op Kunst en Cultuur, is later dan gepland gestart met de voorbereiding van het Project Verborgen Verhalen. Hierdoor is het budget van € 20.000 niet ingezet in 2023. Voorgesteld wordt het budget over te hevelen naar 2024. Komend jaar wordt het budget dan alsnog voor het project ingezet. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Provinciale subsidie Versterken maatschappelijke sector
In 2023 is een provinciale subsidie Versterken maatschappelijke sector ontvangen. Doel hiervan is de financiële gezondheid van maatschappelijke organisaties voor de toekomst te versterken en het versterken of innoveren van de inzet van vrijwilligers. De totale subsidiabele kosten van de opgegeven activiteiten bedragen € 58.000. De subsidie bedraagt 65%, te weten € 37.000. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Regionaal budget werk
In de arbeidsmarktregio is - zoals al eerder het geval is geweest - gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden ESF (REACT EU). Over de verdeling van deze subsidies over de gemeenten (en PrO/VSO) zijn van tevoren afspraken gemaakt (PHO Participatie). De verwachting is dat Edam-Volendam € 217.000 ontvangt vanuit REACT EU 2021 en 2022. Dit budget is in principe vrij besteedbaar. Voorgesteld wordt dit bedrag in te zetten voor re-integratie en arbeidsmarkt activiteiten. Vooralsnog wordt het bedrag aan de reserve Uitvoeringskosten Participatiewet toegevoegd, zodat op een later moment concrete activiteiten (plan!) hieruit kunnen worden bekostigd.

Rijksvergoeding opvang ontheemden Oekraïne
De rijksvergoeding voor de opvang van ontheemden voor 2023 bedraagt € 83 per dag per opvangplek. Medio 2023 is het voorschot ontvangen. Hiermee worden de kosten voor 2023 gedekt. Een bedrag van € 750.000 is geraamd voor de uitvoeringskosten van de gemeentelijke organisatie. Het (nog) niet benodigde bedrag wordt toegevoegd aan de reserve opvang ontheemden uit Oekraïne om schommelingen in het saldo begroting te voorkomen. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Sportbeleid en stimulering
Het budget sportbeleid en stimulering kan in 2023 worden verlaagd met € 35.000. Dit leidt per saldo tot een verhoging van het saldo begroting met € 35.000.

SPUK Inburgering
Het rijk kent een specifieke uitkering Wet Inburgering 2021 toe. De uitkering wordt verrekenend via de SiSa systematiek in de jaarrekeningen. Op basis van de prognose voor 2023 worden de budgetten geactualiseerd. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Stichting Werkplus
De begroting 2023 van de Stichting Werkplus is geactualiseerd, Hierin is ook de hogere rijksbijdrage Wsw 2023 meegenomen. Voor een sluitende begroting van de stichting kan de gemeentelijke bijdrage aan de stichting worden verlaagd met € 270.000 (voorlopig). Daarnaast leidt de actualisatie van de verrekeningen met de gemeente en de stichting tot een verhoging van saldo begroting met € 64.000. Dit leidt in totaal tot een verhoging van het saldo begroting met € 357.000.

Technische aanpassing regionale jeugdhulp
Dit voorstel betreft een technische boekingsaanpassing. Er vindt geen bijstelling van een budget plaats en heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Technische aanpassing tijdelijke huisvestingskosten De Nieuwe School
De verwachte sloopkosten van € 100.000, onderdeel van de reeds geraamde tijdelijke huisvestingskosten, staan nu geraamd in 2024 maar zullen naar verwachting in 2025 gerealiseerd worden. Deze kosten worden via de Algemene reserve overgeheveld naar 2025. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Transitiekosten Woonunits De Deimpt Volendam
Het rijk heeft akkoord gegeven op de businesscase en aanvraag voor de vergoeding van de transitiekosten voor de aanleg van de 20 woonunits achter De Deimpt. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting. De kapitaallasten van deze investering zullen worden gedekt uit het normbedrag dat we ontvangen van het rijk voor de beschikbaar gekomen opvangplekken in de woonunits (40 plekken).

Tweede begrotingswijziging 2023 GGD Zaanstreek-Waterland

De begroting 2023 van de GGD Zaanstreek Waterland is voor de 2e keer gewijzigd. In 2023 en verder is een extra bijdrage van Edam-Volendam benodigd van € 39.000. De wijzing betreft de gevolgen van de in april dit jaar vastgestelde cao. Deze loopt over de jaren 2023-2025. Deze wijziging leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2023 en verder van € 39.000.

Wijksteunpunt Oosthuizen

Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd, daarom worden de budgetten 2023 afgeraamd. Het budget voor inrichting wordt via de reserve budgetoverheveling naar 2024 overgeheveld. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 met € 46.000.

Wijziging projectleider Sociaal Domein

De werkzaamheden van de projectleider zijn gereed en de inhuur is beëindigd. De onttrekking aan de reserve Sociaal Domein wordt verlaagd naar de werkelijke kosten van de inhuur. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Nieuw beleid

Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen

Er wordt in november een aanvraag ingediend bij het rijk voor een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorziening in de kern Oosthuizen van €128.000. Hiervoor is een gemeentelijke co-financiering vereist van € 32.000 (20% ter grootte van €160.000). De SPUK bijdrage van €128.000 en de matching bijdrage van de gemeente van € 32.000 worden uitbetaald aan de Bibliotheek Waterland in 2024. Voorgesteld wordt de matching bijdrage te dekken uit de reserve “Sociaal domein”. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Autonome ontwikkelingen

Actualisatie Bijstandsbudgetten en Buig rijksbudget

De bijstandsbudgetten zijn geactualiseerd. Daarnaast is op 29 september 2023 door het Rijk de definitieve BUIG subsidie 2023 bekend gemaakt. De definitieve Buig subsidie 2023 (die maandelijks door het Rijk wordt uitbetaald aan onze gemeente) bedraagt € 4.840.000 (inclusief € 364.000 Loonkostensubsidie). De verhoging van het wettelijk minimum loon (WML) 10,5% en de bijzondere indexatie 8,05% + reguliere indexatie zijn meegenomen met de berekening van de definitieve subsidie BUIG 2023. Dit voorstel leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting 2023 van € 144.000.

Beschikking Regionale Meld- en Coördinatiefunctie 2023

Volgens de RMC wet moet de gemeente jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie opsporen en ervoor zorgen dat ze een opleiding of een leer/werktraject gaan volgen. In 2023 ontvangen wij € 40.000. Dit bedrag is op 1 juli 2023 aan ons overgemaakt. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 13.000.

Bijstelling Onderwijsachterstanden-beleid

In oktober 2023 is een definitieve beschikking voor 2023 en een voorlopige beschikking voor 2024 ontvangen. De uitkering 2023 is met € 26.000 en 2024 met € 135.000 verhoogd naar respectievelijk € 510.000 en € 596.000. De ontvangen bijdragen worden via de Sisa verantwoording afgerekend. Omdat tegenover deze hogere inkomst een hogere uitgave staat heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Bijzondere bijstand en vroegsignalering

Het kabinet stelt ook voor 2024 een bedrag van € 50 miljoen beschikbaar ter voorkoming van een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van hoge inflatie. Dit is bedoeld voor de verwachte extra inzet op het gebied van vroegsignalering, en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op de bijzondere bijstand. Deze rijksbijdrage is geraamd in programma 6 (post algemene uitkering. Dit voorstel leidt (in programma 5) in 2024 tot een verlaging van het saldo begroting van € 42.000.

Compensatie energiekosten Zwembad De Waterdam 2023
In 2023 is een specifieke uitkering aangevraagd voor een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie van openbare zwembaden. Het rijk heeft € 488.000 verleend. Afrekening hiervan vindt in de jaarrekening via het systeem van SiSa plaats. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Energietoeslag 2023
Voor het uitbetalen van de energietoeslagen 2023 aan huishoudens met een laag inkomen heeft het Rijk in december 2022 € 576.000 uitgekeerd. Onlangs heeft het rijk de gemeenten opdracht gegeven de energietoeslagen 2023 uit te betalen. Wij ontvangen hiervoor in december 2023 een aanvullend bedrag van € 835.000 van het rijk (via de Decembercirculaire 2023). De energietoeslagen die ambtshalve kunnen worden toegekend worden nog in 2023 uitgekeerd. De mogelijkheid om energietoeslagen 2023 aan te vragen zal naar verwachting in 2024 open worden gesteld. Het geraamde bedrag voor de ambtshalve toekenningen 2023 bedraagt circa € 1.118.000 en wordt in 2023 beschikbaar gesteld. Het restant bedrag van € 293.000 wordt overgeheveld naar 2024 via de reserve Budgetoverheveling. Dit bedrag wordt ingezet voor de toekenningen op aanvraag. Bovenstaande mutaties hebben geen gevolgen voor het saldo begroting.

Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne
Eind januari 2023 zijn er meer dan 88.000 vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland gekomen en ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), onder wie circa 18.000 kinderen en jongeren. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023. De bedragen, in totaal € 21,4 miljoen, die worden toegekend aan een gemeente zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023. Edam-Volendam ontvangt € 91.000 via de algemene uitkering (in programma 6). Vooralsnog worden de middelen toegevoegd aan de reserve Oekraïne (in programma 5). Per saldo zijn er geen gevolgen voor het saldo begroting.

SPUK bijdrage voorschoolse educatie
Het doel van deze specifieke uitkering is om aan deze extra kosten tegemoet te komen en daarmee gemeenten te ondersteunen bij het aanbieden van voorschoolse educatie aan ontheemde peuters. Deze mutatie is budgetneutraal omdat er een specifieke bijdrage vanuit het Rijk wordt ontvangen. Derhalve heeft dit geen gevolgen voor het saldo begroting.

SPUK Onderwijsroute
De SPUK onderwijsroute wordt verwerkt in de begroting voor het bedrag van de voorlopige beschikking ad € 19.000. Het is een uitkering voor het aantal inburgeringsplichtigen in de onderwijsroute in onze gemeente. De definitieve SPUK uitkering wordt gebaseerd op het aantal daadwerkelijke inburgeringsplichtigen in de onderwijsroute, waarna via de Sisa systematiek bij de jaarrekening een afrekening volgt. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Taalonderwijs ontheemden Oekraïne
Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Deze middelen (€ 15 miljoen) hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Dit kunnen ontheemden zijn die daar behoefte aan hebben, die dat nodig hebben om werk te vinden of die werk willen vinden dat beter past bij hun vaardigheden, werkervaring en onderwijsachtergrond. Edam-Volendam ontvangt een bedrag van € 42.000 via de algemene uitkering in programma 6. Vooralsnog worden de middelen toegevoegd aan de reserve Oekraïne (in programma 5). Per saldo zijn er geen gevolgen voor het saldo begroting.

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan

De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'

Het opvoeren en afvoeren van deze investering in deze Winternota heeft een administratieve reden: De wijziging van de kostensoort voor de doorbelasting in de exploitatie.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1

Programma 6 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2023 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting (3 november 2022) tot en met de raadsvergadering van 23 november 2023 zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2023.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
optimale inzet en beh. van fin. middelen		63.764	1.954	1.944	67.663
Saldo vóór reservemutaties		**63.764**	**1.954**	**1.944**	**67.663**
Saldo reservemutaties		149	-33	962	1.079
Saldo inclusief reservemutaties		**63.914**	**1.921**	**2.906**	**68.741**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
optimale inzet en beh. van fin. midd.		**-2.441**	**1.954**	**135**	**-2.592**
6.01	Beleggingen en treasury	-74	-179	107	-146
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	-556	-144	0	-700
6.03	Overige belastingen	-180	-154	0	-180
6.04	Algemene uitkering	0	1.838	0	0
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-1.214	632	-167	-1.258
6.06	Controle gemeentefinancien	-107	0	0	-107
6.07	Overige baten en lasten	-310	-39	195	-200
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-2.441**	**1.954**	**135**	**-2.592**
Toevoegingen aan reserves		-34	-33	-49	-1.046
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-2.475**	**1.921**	**2.906**	**-3.637**

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
optimale inzet en beh. van fin. midd.		**66.205**	**1.954**	**1.809**	**70.254**
6.01	Beleggingen en treasury	382	-179	-40	343
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	6.641	-144	35	6.675
6.03	Overige belastingen	1.588	-154	0	1.433
6.04	Algemene uitkering	56.805	1.838	1.659	60.303
6.05	Beheer Overige Gebouwen	790	632	85	1.385
6.06	Controle gemeentefinancien	0	0	0	0

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
6.07	Overige baten en lasten	0	-39	70	116
Totaal Baten vóór reservemutaties		**66.205**	**1.954**	**1.809**	**70.254**
Onttrekkingen aan reserves		183	-33	1.011	2.124
Totaal baten inclusief reservemutaties		**66.389**	**1.921**	**2.820**	**72.379**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid				
-Aframing saldo onvoorzien 2023	50	0	0	0
-Bijstelling budgetten overige gebouwen	7	0	0	0
-Bijstelling energielasten 2023	-95	0	0	0
-Bijstelling opbrengsten onroerende-zaakbelastingen	35	0	0	0
-Bijstellingen Product 6.07 Overige baten en lasten	70	0	0	0
-Dividend Alliander 2022	-40	0	0	0
-Haalbaarheidsonderzoeken	0	0	0	0
-Hogere verkoopopbrengst Oud Raeffeldamweg	0	0	0	0
-Vennootschapsbelasting	145	0	0	0
-Vrijval restant reserve Coronafonds	14	0	0	0
	185	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen				
-Energietoeslag 2023	835	0	0	0
-Gemeentefonds bijstelling mei- en septembercirculaire	824	0	0	0
	1.659	**0**	**0**	**0**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	1.062	-87	-88	-86
-Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'	0	0	3	2
-Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	1
	1.062	**-87**	**-85**	**-83**
Totaal	**2.906**	**-87**	**-85**	**-83**

Toelichting

Bestaand beleid

Aframing saldo onvoorzien 2023

In de begroting 2023 is een bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 50.000. Dit zogenaamde saldo onvoorzien is ter dekking van begrotingsmutaties die voldoen aan de 3-O's: onvoorzien, onvermijdelijk en

onuitstelbaar. Omdat de winternota in de laatste raad van 2023 behandeld wordt kan dit saldo afgeraamd worden. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023.

Bijstelling budgetten overige gebouwen

Om de budgetten voor Overige gebouwen beter te laten aansluiten op de werkelijke uitgaven wordt voorgesteld om diverse budgetten bij te stellen. Sommige budgetten betreft onderhoud en deze lasten worden gedekt middels een onttrekking uit de bestemde reserve Onderhoud gemeente eigendommen. Voorgesteld wordt om de onttrekking uit deze reserve in 2023 eenmalig te verlagen met € 33.000. Per saldo leiden de mutaties tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 van € 21.000.

Bijstelling energielasten 2023

De energielasten vallen hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energie te verhogen met totaal € 208.000. Deze verhoging leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023. Deze bijstelling heeft betrekking op alle programma's binnen de begroting.

Bijstelling opbrengsten onroerende-zaakbelastingen

De opbrengsten OZB vallen iets hoger uit dan was geraamd. Per saldo vallen de opbrengsten OZB € 35.000 hoger uit dan was begroot. Dit komt met name omdat bij woningen de belastbare waarde hoger is uitgevallen dan was begroot. Het verhogen van de inkomsten komt ten gunste van het saldo begroting 2023.

Bijstellingen Product 6.07 Overige baten en lasten

Op product 6.07 worden baten en lasten geboekt die niet op de andere producten kunnen worden verantwoord. Zo worden bijvoorbeeld de opbrengsten van verkochte tractiemiddelen en borgsommen op dit product geboekt. De niet geraamde opbrengsten bedragen dit jaar € 70.000. Deze mutatie leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 van € 70.000.

Dividend Alliander 2022

De dividenduitkering 2022 van Alliander aan de gemeente is € 40.000 lager uitgevallen dan was begroot. Voorgesteld wordt om het geraamde budget aan dividendopbrengsten met dit bedrag te verlagen. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2023 van € 40.000.

Haalbaarheidsonderzoeken

Het was in 2023 nog niet noodzakelijk het budget haalbaarheidsonderzoeken aan te spreken. Het is wel van belang dat het budget in 2024 beschikbaar blijft onder andere voor vervolgonderzoeken bij De Singel in Edam. Daarom wordt voorgesteld dit budget van € 25.000 (gedekt uit de Algemene reserve) over te hevelen naar 2024. Het budget gaat hierbij over van de sectie Sociaal Domein naar de sectie Vastgoed, omdat deze sectie opdrachtgever zal zijn voor deze onderzoeken. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Hogere verkoopopbrengst Oud Raeffeldamweg

De verkoopopbrengst van het pand Oud Raeffeldamweg 3 te Hobrede was begroot op € 519.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 568.000. Voorgesteld wordt om de verkoopopbrengst en de daaraan gekoppelde toevoeging aan de bestemde reserve Grondexploitatie te verhogen met € 49.000. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Vennootschapsbelasting

Onze gemeente dient over sommige opbrengsten vennootschapsbelasting af te dragen aan het Rijk. De vennootschapsbelasting wordt berekend over het belastbare bedrag in een boekjaar. Het belastbare bedrag is de winst min de verrekenbare verliezen. Voor 2023 staat een aangifte geraamd van € 160.000. De aangifte over 2022, welke in 2023 wordt verrekend, valt echter veel lager uit doordat de verrekenbare verliezen van met name de grondcomplexen hoger uitvallen dan de geboekte winsten. Voorgesteld wordt om het geraamde budget te verlagen met € 145.000 zodat de aangifte wordt omgezet in een terugvordering. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 145.000.

Vrijval restant reserve Coronafonds
Met deze mutatie valt het resterende bedrag van de reserve Coronafonds vrij ten gunste gebracht van het saldo begroting. De reserve Coronafonds zal vanaf 2023 worden afgesloten. Deze mutatie leidt incidenteel tot een verhoging van het saldo begroting van € 14.000.

Autonome ontwikkelingen

Energietoeslag 2023
Voor het uitbetalen van de energietoeslagen 2023 aan huishoudens met een laag inkomen heeft het Rijk in december 2022 € 576.000 uitgekeerd. Onlangs heeft het rijk de gemeenten opdracht gegeven de energietoeslagen 2023 uit te betalen. Wij ontvangen hiervoor in december 2023 een aanvullend bedrag van € 835.000 van het rijk (via de Decembercirculaire 2023). De energietoeslagen die ambtshalve kunnen worden toegekend worden nog in 2023 uitgekeerd. De mogelijkheid om energietoeslagen 2023 aan te vragen zal naar verwachting in 2024 open worden gesteld. Het geraamde bedrag voor de ambtshalve toekenningen 2023 bedraagt circa € 1.118.000 en wordt in 2023 beschikbaar gesteld. Het restant bedrag van € 293.000 wordt overgeheveld naar 2024 via de reserve Budgetoverheveling. Dit bedrag wordt ingezet voor de toekenningen op aanvraag. Bovenstaande mutaties hebben geen gevolgen voor het saldo begroting.

Gemeentefonds bijstelling mei- en septembercirculaire
De circulaires informeren gemeenten over de gemeentefondsuitkering. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Voorgesteld wordt om het budget van de gemeentefondsuitkering in 2023, naar aanleiding van de uitgekomen mei- en septembercirculaires, te verhogen met € 824.000. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 824.000. De verhoging van de uitkering wordt voornamelijk veroorzaakt door flink stijgende accressen ten gevolge van de verhoogde overheidsuitgaven.

Meerjarig investeringsplan

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 505.000 en € 23.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'
Het opvoeren en afvoeren van deze investering in deze Winternota heeft een administratieve reden: De wijziging van de kostensoort voor de doorbelasting in de exploitatie.

Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit krediet zal in 10 jaar worden afgeschreven. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van 2025 en verder van € 53.000. Naast deze mutatie vindt actualisatie van het oorspronkelijke krediet plaats, wat leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en € 55.000 voor de jaren 2024 en verder. Een uitgebreide toelichting op deze actualisatie vindt u in bijlage 2 Toelichting MIP.

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten Begroting 2023

Toelichting

In de primitieve begroting 2023, is in alle begrotingsprogramma's een aantal speerpunten van beleid opgenomen. De speerpunten zijn voor elk jaar door het college geformuleerd ter uitvoering van het oorspronkelijke collegeprogramma 2022-2026, en worden bij de aanbieding van de afzonderlijke jaarbegrotingen voor de daadwerkelijke realisatie aan de gemeenteraad voorgelegd.
Voorafgaand aan deze Winternota is gepeild hoe het staat met de actuele stand van uitvoering van deze speerpunten.

In de bijlage is de actuele stand van zaken van de speerpunten per programma weergegeven. In één oogopslag is middels een gekleurd vlaggetje weergegeven in welke fase van uitvoering het speerpunt zich bevindt:

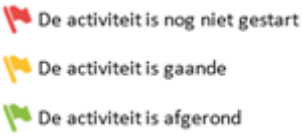

Programma 1 Bestuur
Goed bestuur

Speerpunt:	1.1 Goed Bestuur
Wat willen we bereiken?	De inrichting van de organisatie past bij de opgaven en ambities
De organisatie zorgt voor de uitvoering van de wettelijke taken, aangevuld met taken die voortkomen uit de wensen, opgaven en ambities van college en raad. De organisatie houdt overzicht op alle taken en de daarvoor benodigde capaciteit. Werkprocessen worden regelmatig getoetst op actualiteit, effectiviteit en efficiëntie. Waar mogelijk wordt capaciteit afgeschaald en waar nodig wordt capaciteit toegevoegd om de opgaven en ambities te realiseren.	
Wat gaan we doen?	Strak sturen op inhuur, vaste medewerkers aantrekken blijft het uitgangspunt
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De organisatie stuurt actief op het klein houden van de inhuur. Vanwege de krappe arbeidsmarkt en vele extra (tijdelijke taken) zien we de inhuur wel stijgen, in lijn met het landelijke beeld.
Wat gaan we doen?	Beschrijven en lean maken van werkprocessen
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In 2022 is de functie van adviseur processen gecreëerd. Diegene zorgt dat werkprocessen actueel en lean worden gemaakt en dat er een heldere procesbeschrijving is. Per jaar bepaalt het management welke werkprocessen geactualiseerd worden.
Wat gaan we doen?	Op elkaar afstemmen van opgaven en capaciteit
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een continu onderdeel van het werk. De extra capaciteit die in het collegeprogramma is opgenomen wordt inmiddels geworven.
Wat gaan we doen?	Strategische personeelsplanning
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vergt nog bewustere aandacht, gebeurt nu vooral ad hoc.
Wat willen we bereiken?	Een adaptieve, voorspelbare, transparante en wendbare organisatie
Onze wereld is continue in beweging, dat hebben we de afgelopen jaren duidelijk gezien: corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, stikstof- en klimaatmaatregelen, tekorten aan bouwmaterialen en personeel, een woningmarkt die is vastgelopen. De gemeente moet continue monitoren wat er speelt en wat dat lokaal van de gemeente vraagt. Dat vereist een organisatie die zich kan aanpassen aan nieuwe eisen, weet om te gaan met een tijdelijke crisis of snel kan handelen bij urgente opgaven. En die transparant is in de keuzes die gemaakt worden en de prioriteiten die gesteld worden.	
Wat gaan we doen?	Verbeteren van strategische communicatie
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie zijn verschillende stappen gezet. Mensen maken Edam-Volendam is de tagline van de wervingscommunicatie die ingezet is. Deze versterkt en verrijkt het dienstverleningsmerk, waar we ondernemend en betrokken benutten. De verschillende communicatie-uitingen worden meer in samenhang benut. Bijvoorbeeld door de wekelijkse nieuwsbrief en social media meer te benutten voor het positioneren van B&W. Waarbij zij de verschillende activiteiten en doelen van de gemeente goed voor het voetlicht kunnen brengen. Social media wordt in de mix steeds beter benut voor actuele noodzakelijke en leuke content. In de Voor Elkaar Krant die huis-aan-huis wordt verspreid (q4) meer de achtergrondverhalen over mensen, projecten en ontwikkelingen. Dit alles gericht om de beide merken te verstevigen.
Wat gaan we doen?	Borging van inspraak middels participatie bij projecten en beleidsontwikkelingen
Budgethouder:	Lieke Sievers, Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inspraak en participatie maakt onderdeel uit van de taakuitvoering van de organisatie en vormt een vast onderdeel van de opgave van initiatiefnemers. In 2024 wordt een pilot gestart met een nieuwe online burgerparticipatietool. Hiermee wordt het mogelijk om heel gericht, bijvoorbeeld op wijkniveau, online in gesprek te gaan in input op te halen. Er worden minimaal drie verschillende participatietrajecten mee uitgevoerd. De pilotresultaten hiervan worden meegenomen in de keuze voor een definitieve tool.
Wat gaan we doen?	Versterken van de regionale samenwerking voor grote opgaven en ambities
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op de beleidsvelden landschap, ruimte, wonen, mobiliteit, duurzaamheid, economie en toerisme neemt het college actief deel in de regionale portefeuille-overleggen (PHO). Edam-Volendam is bestuurlijk voorzitter van het PHO Economie en Toerisme en daarmee afgevaardigde voor Zaanstreek-Waterland in het Platform MRA EZ. Tevens is zij voor de gehele MRA de trekker op het onderwerp Toerisme. EV levert de ambtelijk secretaris van het regionale PHO Economie en Toerisme en EV is voorzitter van het regionale ambtelijke coördinatieteam t.b.v. de MRA. De regio heeft besloten de samenwerking t.b.v. de propositie Zaanstreek-Waterland / MRA en t.b.v. de opvang van asielzoekers, vluchtelingen Oekraïne en statushouders te intensiveren. Er wordt een algemeen regionaal coördinator aangesteld evenals programmamanagers voor de twee deelonderwerpen. Deze intensievere uitvoering van de regionale samenwerking krijgt 3 bestuurlijke- en 2 ambtelijke opdrachtgevers. De wethouder RO is een van de bestuurlijk opdrachtgevers, de secretaris een van de ambtelijk opdrachtgevers. We zijn ambtelijk actief betrokken bij de Metropoolregio Amsterdam (MRA), de Vervoerregio, GGD Zaanstreek-Waterland, Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Waterlands archief, 'Allen voor een' , in de Regioraad en ROM-Inwest.
Wat willen we bereiken?	Tevreden en kundige medewerkers
Het realiseren van alle taken, de ambities, het zijn van een ‘goed bestuur’ en een wendbare en transparante organisatie stelt hoge eisen aan de organisatie. Dat vereist medewerkers die kwaliteit kunnen leveren en die de opgaven kunnen oppakken en afronden, en niet te snel vertrekken naar andere functies of organisaties. Kwaliteit en continuïteit zijn met elkaar verbonden. Het is daarom van belang om de juiste medewerkers aan te trekken, te boeien en te binden.	

Wat gaan we doen?	Verbeteren van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is een nieuwe recruiter in dienst genomen met meer focus op externe communicatie in plaats van administratieve ondersteuning. Beleid en werkwijze ten aanzien van arbeidsmarktcommunicatie, werving en het proces van in dienst treden wordt herzien. Dit is onderdeel van de strategische communicatie omdat het dienstverleningsmerk en het werkgeversmerk in samenhang worden gezien. Naast het werven heeft ook de on-boarding en het binden en boeien van medewerkers de aandacht.
Wat gaan we doen?	Stimuleren van opleiding, ontwikkeling en interne doorgroei
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continu aandachtspunt. In 2024 wordt specifiek beleid gemaakt ten aanzien van opleiden, boeien en binden, mede naar aanleiding van een passende raming van het opleidingsbudget per 2024.
Wat gaan we doen?	Verbeteren van positie op de arbeidsmarkt, startend met een onderzoek naar het beloningsgebouw
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Afgelopen voorjaar heeft er een herwaardering van functies plaats gevonden. Daarnaast is het beloningsgebouw aangevuld met nieuwe en aangepaste functies van na de fusie in 2016 Hiermee is het beloningsgebouw weer actueel
Wat gaan we doen?	Jaarlijkse personeelsschouw
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	jaarlijkse activiteit van leidinggevenden en P&O.
Wat gaan we doen?	Talentontwikkeling
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het jaarlijkse, interne ontwikkeltraject is in 2023 gestart met 6 kandidaten. Daarnaast is extra aandacht voor de grote groep jonge, nieuwe medewerkers bij onder andere Samenleving en RO. Naast persoonlijke ontwikkeling, het beter leren kennen van de organisatie en versterken van het interne netwerk, hebben ze in 3 tweetallen een opdracht. De Sport en Ontmoet dag was een groot succes. NL doet wordt nu georganiseerd en het tweetal dat bezig is met on-boarding als onderdeel van de arbeidsmarktcommunicatie zet ook goede stappen.

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ
Een veilige leefomgeving

Speerpunt:	**2.1 Een veilige leefomgeving**
Wat willen we bereiken?	Beperkte overlast en behoud van een veilige leefomgeving
De gemeente voert allerlei taken uit die bijdragen aan een veilige leefomgeving, zoals het verstrekken van vergunningen aan bouwwerken of evenementen, maatregelen m.b.t. verkeersveiligheid, preventieve maatregelen m.b.t. gebruik van alcohol en drug, overlast tegengaan, buurtbemiddeling, handhaving van de APV, bewaken van de openbare orde, cameratoezicht, opsporen van ondermijnende activiteiten (o.a. hennepteelt en productie van chemische drugs) en i.s.m. ketenpartners de bestrijding van criminaliteit. De inzet van de gemeente m.b.t. veiligheid staat grotendeels opgenomen in het Actieplan Integrale Veiligheid (Veiligheidsagenda).	
Wat gaan we doen?	Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De ‘waan van de dag’ legt dagelijks een groot beslag op team Veiligheid. Evenementen, openbare en impactvolle incidenten, FC Volendam, het COA in Van der Valk en acute zaken vragen dagelijks de aandacht. Zelfs de spanningen in de rest van de wereld beïnvloeden regelmatig de agenda van Team Veiligheid. Dit belemmert bijvoorbeeld het opbouwen van het Informatie Knooppunt Ondermijning (IKO) binnen de afdaling dat moet uitgroeien tot een Informatieknooppunt Veiligheid (IKV). Dit zal in Q4 worden geïntensiveerd. De samenwerking met Samenleving aangaande Zorg & Veiligheid is inmiddels conform doelstelling naar een hoger plan getild. Er is gestart met de voorbereiding van de Veiligheidsagenda 2024-2027, het nieuwe integrale veiligheidsplan. Dit plan wordt nog dit jaar aan de raad gepresenteerd.
Wat gaan we doen?	Handhaven APV en verloedering openbare ruimte
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het team Handhaving (BOA’s) is anno oktober 2023 niet op sterkte. Er zal echter onafgebroken worden ingezet op het handhaven van de APV en tegengaan van verloedering van de openbare ruimte in de gemeente. Ook zal worden ingezet op informatie en aanpak ondermijning. De ondersteuning bij evenementen zal ook een stevige inzet vragen.
Wat gaan we doen?	Ontwikkeling en uitvoering van het plan van aanpak van de Singelwijk met de wijk
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Noot: 1e portefeuillehouder: Vincent Tuijp, 2e portefeuillehouder Lieke Sievers (Veiligheid) Er wordt structureel samengewerkt met het Projectteam Singelwijk. Met de vanuit Veiligheid ingezette straatcoaches is al resultaat geboekt in het verminderen van overlast en zicht verkrijgen op overlastgevers. Er wordt vrijwel geen overlast meer ervaren. De samenwerking met jongerenwerk (LINK), politie en andere instanties is structureel en zal worden gecontinueerd. Veiligheid stuurt de straatcoaches aan en initieert afstemming structureel en op basis van actualiteit. Veiligheid is indien nodig aanwezig en aanspreekbaar bij bijeenkomsten met de wijkbewoners.

Wat willen we bereiken?	Effectief optreden bij branden, crisis en calamiteiten
De VrZW zorgt voor de inzet bij rampen en crisis. Daarvoor is een werkwijze ingericht waarbij politie, brandweer, GHOR, gemeente en andere partners integraal sturing geven aan het beheersen van grote incidenten of crisissituaties. Deze crisisstructuur wordt regelmatig geoefend met bestuurders, ambtenaren en operationele diensten.	
Wat gaan we doen?	Realiseren van inzet op bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het op orde/sterkte houden van de deelname aan de crisisstructuur is voortdurend punt van aandacht. Er wordt deelgenomen aan de relevante besprekingen en trainingen.
Wat gaan we doen?	Besluitvorming over definitieve huisvesting brandweer Edam/Volendam
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het project voor de realisatie van een brandweerkazerne voor de posten Edam en Volendam op de Deimpt staat "on hold" nu besloten is de komende jaren het achterterrein van de Deimpt te gebruiken Het project voor de realisatie van een brandweerkazerne voor de posten Edam en Volendam op de Deimpt staat "on hold" nu besloten is de komende jaren het achterterrein van de Deimpt te gebruiken voor de realisatie van tijdelijke woonunits.
Wat gaan we doen?	Toezicht houden op de uitvoering van de taken die zijn belegd bij de VrZW
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Regionaal belegd, deelname wordt (structureel) gecontinueerd.
Wat gaan we doen?	Betrokken bij de doorontwikkeling en ondersteunen waar mogelijk van het Young Fire Rescue team
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Gezien het grote belang van het YFRT ondersteunt de gemeente Edam-Volendam deze ontwikkeling. Het in onze gemeente ontwikkelde concept vindt inmiddels navolging in onze regio en ook al er buiten.
Wat willen we bereiken?	Ondermijning tegengaan
Sleutelbegrip in veiligheid is informatie. Het ontsluiten van data en informatie is cruciaal en bepalend voor succesvol interveniëren. Het is van groot belang om informatie gestuurd te gaan werken, uiteraard AVG-proof. Het zicht krijgen op opmerkelijkheden die bijvoorbeeld onderliggende criminele activiteiten veronderstellen is van groot belang. Het creëren van een Informatie Knooppunt Ondermijning is een must om de komende jaren de operationele activiteiten inzake Openbare Orde, Veiligheid en Handhaving te sturen. Deze ontwikkeling wordt stevig doorgezet. Verder zal het Ondermijningsplan, dat in juli 2023 is gepresenteerd aan de raad, de basis zijn voor de nieuwe Veiligheidsagenda 2024-2027. De beweging die is ingezet om de cultuur inzake drank- en drugsgebruik te veranderen is de voornaamste prioriteit, het scherpste speerpunt.	
Wat gaan we doen?	Informatiepositie verbeteren, meer zicht krijgen op wat er speelt
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In het tweede kwartaal is het opbouwen van het Informatie Knooppunt Ondermijning (IKO) binnen de afdeling voortgezet. Het IKO zal in het eerste kwartaal uitgroeien tot een Informatieknooppunt Veiligheid (IKV). De mogelijkheid tot het doen van meldingen via IKO@edam-volendam.nl, staat inmiddels open. Hierdoor zal er informatie-gestuurd gewerkt worden. Het Ondermijningsplan voorziet in de aanpak via 3 pijlers: Weerbare Overheid, Weerbare Samenleving en Daadkracht.
Wat gaan we doen?	Gerichte acties i.s.m. ketenpartners bij signalen van criminaliteit
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onder andere op basis van de informatie uit het IKO zal worden ingezet om zoveel mogelijk vanuit de eigenstandige verantwoordelijkheid en mogelijkheden van de gemeente, op te treden bij signalen van ondermijning. Waar nodig zal samen worden opgetrokken met ketenpartners zoals het RIEC, de politie, het OM, ministeries etc.
Wat gaan we doen?	Bewustwordingscampagne onder jongeren over de gevolgen van deelnemen aan illegale activiteiten
Budgethouder:	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een permanent aandachtspunt. In Q4 en de eerste helft van 2024 zal hier nadrukkelijker op worden geïnvesteerd in samenwerking met Samenleving en relevante ketenpartners.

Dienstverlening burgerzaken op niveau

Speerpunt:	**2.2 Dienstverlening burgerzaken op niveau**
Wat willen we bereiken?	Sturing op klanttevredenheid
De afgelopen jaren zijn een aantal initiatieven geïmplementeerd om de klanttevredenheid te vergroten. Veranderende behoeften kunnen aanleiding geven tot het aanpassen van huidige processen of het implementeren van nieuwe initiatieven. De komende periode willen wij daarom bereiken dat we de tools en instrumenten in huis hebben om actief te kunnen sturen op klanttevredenheid.	
Wat gaan we doen?	Evalueren werken op afspraak
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De evaluatie van het werken op afspraak wordt als onderdeel meegenomen met het klanttevredenheidsonderzoek. De planning is om dit in het vierde kwartaal uit te voeren.
Wat gaan we doen?	Ontwikkelen sturingsinstrumenten
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit de sectie IV is volop gewerkt aan het ontsluiten van informatie die gebruikt kan worden als sturing voor dienstverlening en processen. Vanuit de veelheid beschikbare data wordt nu de discussie actueel of en op welke manier de beleidsdoelstellingen SMART zijn geformuleerd en, als dat niet het geval is, hoe dat dan zou moeten.
Wat gaan we doen?	Klantbeleving en verwachtingen inventariseren
Budgethouder:	Kees Schilder

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Om op een effectieve en efficiënte manier klanten te kunnen bevragen is een nieuwe (software)tool aangeschaft, die de organisatie daarin kan ondersteunen. Verder uitrollen van de bevraging van klantbeleving en klantverwachting is gepland.
Wat gaan we doen?	Dienstverleningsprocessen beschrijven en monitoren
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Beschrijving van de processen is onderdeel van de opdracht aan de afdelingen. De voortgang ervan wordt gemonitord en ondersteund door de procesmanager die daarvoor een planning heeft gemaakt.

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving

Speerpunt:	3.1 Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving
Wat willen we bereiken?	Behoud cultureel erfgoed en identiteit
De historische kernen binnen Edam-Volendam zijn niet alleen van belang voor de waardering van de kwaliteit van de leefomgeving, maar zijn mede bepalend voor onze identiteit als gemeenschap. In die zin is het behoud en het herstel van de monumentale en historische waarden van essentieel belang voor het behoud van onze culturele identiteit, waardoor onze gemeente jaarlijks meer dan 100.000 toeristen trekt.	
Wat gaan we doen?	Behoud en herstel monumentale waarden door stimulering en ondersteuning
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De subsidie-aanvragen lopen goed.
Wat gaan we doen?	Opstellen kerkenvisie, aanpassen erfgoedbeleid.
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De kerkenvisie is afgerond. Er wordt gewerkt aan de uitvoeringsmaatregelen.
Wat willen we bereiken?	Benutting van bestaande bebouwing en locaties
Locaties die hun functie verloren hebben kunnen worden benut om een bijdrage te leveren aan het woningvraagstuk. Inpassing in de bestaande stedelijke structuur is echter niet altijd eenvoudig en kost veel tijd. Om die reden wordt een selectie gemaakt van die locaties die het meest kansrijk zijn om binnen de raadsperiode te ontwikkelen	
Wat gaan we doen?	Herontwikkeling Cultureel Centrum Oosthuizen
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is beroep tegen het bestemmingsplan ingediend bij de Raad van State.
Wat gaan we doen?	Onderzoek naar kansrijke inbreilocaties
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Hiervoor wordt verwezen naar de periodieke rapportages van diverse projecten.
Wat gaan we doen?	Herontwikkeling Meermin
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er wordt gewerkt aan de gebiedsvisie en het woonconcept, waarna het haalbaarheidsonderzoek plaats vindt.
Wat gaan we doen?	Herontwikkeling Taseterrein
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor tijdelijke woningbouw.
Wat willen we bereiken?	Implementatie Omgevingswet

Naar verwachting wordt op 1 januari 2023 de Omgevingswet ingevoerd. Deze wet zorgt ervoor dat tientallen wetten en algemene maatregelen van bestuur worden samengevoegd om zodoende de regelgeving voor de fysieke leefomgeving duidelijker te maken en procedures sneller te kunnen doorlopen. Hoewel de ingangsdatum nog niet helemaal vast staat is het zeker dat in 2023 diverse acties moeten worden voortgezet. Zo wordt de Omgevingsvisie geconcretiseerd en ter vaststelling aangeboden, wordt een Plan MER opgesteld en zal een start worden gemaakt met de thematische en gebiedsgerichte programma's.	
Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsvisie
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Besluitvorming is afgerond
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in Programma's
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Maakt deel uit van de uitvoeringsagenda Omgevingsvisie. De thema-bijeenkomsten met de gemeenteraad zijn ingepland.
Wat gaan we doen?	Aanpassing vergunningverlening
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Processen zijn aangepast in het systeem. We zijn inmiddels operationeel.
Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsplan in fasen
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is in gang gezet.
Wat willen we bereiken?	Realisatie woonruimte voor lokale woningvraag
Tegemoet komen aan de lokale woningvraag is een van de speerpunten voor deze periode. De behoefte is momenteel groot en de situatie is nijpend. Het is daarom essentieel dat op de kortst mogelijke termijn woningbouw wordt gerealiseerd voor alle doelgroepen	
Wat gaan we doen?	Onderzoek naar verdichten lintbebouwing
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit item is In afwachting van een wijziging in het provinciale beleid.
Wat gaan we doen?	Inrichten woningzoekendenlijst
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Wordt in het 2e halfjaar van 2023 opgepakt.
Wat gaan we doen?	Opstellen integrale visie Lange Weeren
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De integrale visie is opgesteld en na instemming van de gemeenteraad in december 2022 verzonden aan de Provincie. De definitiefase is daarmee gestart. Hierin wordt het plan verder uitgewerkt naar een ontwikkelkader in overleg met de ARO.

Wat gaan we doen?	Opstellen uitvoeringsagenda wonen
Budgethouder:	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Afgelopen 23 maart was de themabijeenkomst Wonen.
Wat willen we bereiken?	Realistisch duurzaamheidsbeleid
De woningvoorraad en de wijze van gebruik zullen toekomstbestendig moeten zijn. De recente internationale ontwikkelingen hebben de noodzaak tot verduurzaming extra scherp neergezet. Dat zal wel op een manier moeten gebeuren die realistisch en haalbaar is voor de inwoners.	
Wat gaan we doen?	Onderzoek naar mogelijkheid lokale energieadviesraad
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Is op dit moment onderwerp van particulier initiatief. Het platform staat aan de vooravond van oprichting.
Wat gaan we doen?	Stimuleren van verduurzaming bestaande woningvoorraad
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor de korte termijn: Er zijn verschillende wijkbijeenkomsten gehouden. Voor de lang termijn zijn we bezig met de Wijkuitvoeringsplannen.
Wat gaan we doen?	Plannen en ondersteunen energietransitie
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor de korte termijn: Er hebben verschillende wijkbijeenkomsten plaatsgevonden. Voor de lang termijn zijn we bezig met de Wijkuitvoeringsplannen. Onze gemeente neemt tevens deel aan de RES (Regionale Energie Strategie).
Wat gaan we doen?	Verduurzaming eigen vastgoed
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Alle (verhuurde) kantoorpanden voldoen aan de wettelijke vereisten voor wat betreft het benodigde energielabel (minimaal label C). Daar waar mogelijk wordt kernvastgoed voorzien van LED verlichting, zonnepanelen en/of een warmtepomp, WTW of WKK installatie en voor het groot onderhoud is verdere verduurzaming meegenomen in de meerjarenonderhoudsplanning. Overige winst kan worden behaald aan de gebruikerskant. De temperatuur in de sporthallen en onze publieke gebouwen is onder andere verlaagd.

Ruimte voor economie en bedrijvigheid

Speerpunt:	**3.2 Ruimte voor economie en bedrijvigheid**
Wat willen we bereiken?	Innovatieve en toekomstbestendige ondernemingen
In 2020 zijn de speerpunten benoemd door en voor de ondernemers in het document Economische Toekomst 2040. Een nieuwe impuls voor de uitvoering van de ambities is gewenst om de bedrijvigheid binnen de gemeente aan te laten sluiten en zo mogelijk voor te laten lopen op de maatschappelijke ontwikkelingen.	
Wat gaan we doen?	Uitvoering ambities Economische toekomst 2040 stimuleren

Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds juni is een senior adviseur Economie aangetrokken die deze actiepunten aandacht geeft en i.o.m. de ondernemers bekijkt welke vervolgstappen realistisch zijn. ondernemers, onderwijs en overheid. Afspraak is dat het primaat ligt bij de ondernemers via het Economisch Platform. In het verlengde van de coronaperiode blijkt dat het weer opstarten van de samenwerking en het ter hand van de uitvoering van de visie ten opzichte van wat de reguliere bedrijfsvoering van de ondernemers vraagt, weerbarstig is gebleken. Overleg is gaande over hoe hiermee kan worden omgegaan in de samenwerking om dit knelpunt op te lossen.
Wat gaan we doen?	Mogelijkheden financiering vanuit ROM InWest naar bedrijven uitdragen.
Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Een pagina voor de gemeentelijke website over informatie voor bedrijven is in ontwerp.
Wat gaan we doen?	Ondersteunen en stimuleren Toeristisch en Economisch (ondernemers-) platforms
Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De toeristisch coördinator is in overleg met het toeristisch ondernemersplatform om te kijken waar we staan en waar we naar toe gaan.
Wat willen we bereiken?	Ruimte creëren voor groei en transformatie voor bedrijven
De bedrijvigheid binnen de gemeente is dynamisch. De maatschappelijke vraag verandert en de bedrijvigheid volgt. Voor bedrijven die een fysieke locatie nodig hebben is het nodig zich aan te kunnen passen aan veranderingen binnen het bedrijf. De gemeente wil de veranderingen voor de huidige bedrijfslocaties faciliteren en richting de toekomst groei mogelijk maken. Daarvoor is wel ruimte nodig.	
Wat gaan we doen?	Purmer opnemen in de Omgevingsvisie als onderlegger voor de verlening van het WVG-besluit
Budgethouder:	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Maakt deel uit van Omgevingsvisie
Wat gaan we doen?	Plan van aanpak voor transformatie Industrieterrein Julianaweg
Budgethouder:	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gesprekken met de ondernemers op de Julianaweg zijn begonnen.
Wat gaan we doen?	Plan van aanpak agrarische sector in samenhang met het landschap
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De eerste gesprekken met agrariërs zijn gestart.

Ontspanning binnen handbereik

Speerpunt:	3.3 Ontspanning binnen handbereik
Wat willen we bereiken?	Omslag naar kwaliteitstoerisme en behoud culturele identiteit
Wat gaan we doen?	Aansluiting zoeken tussen toerisme en kunst & cultuur
Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Kunst en cultuur is actief ingebracht in het structureel overleg met TOP. Er wordt gezocht naar activiteiten en initiatieven om dit ook concreet vorm te geven.
Wat gaan we doen?	Doorontwikkelen toeristisch aanbod
Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Regionaal zijn wij ons aan het oriënteren wat de verschillende identiteiten zijn. (identiteiten-handboek)
Wat gaan we doen?	MRA als platform voor afstemming aanbod toeristisch product
Budgethouder:	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onze gemeente is voorzitter en uitvoerder van het MRA platform Toerisme

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Schoon en verzorgd

Speerpunt:	4.1 Schoon & verzorgd
Wat willen we bereiken?	De gemeente geeft het goede voorbeeld op milieugebied
De gemeentelijke organisatie bezit een groot aantal voertuigen en bij de afdeling Openbare Werken wordt veel gereedschap en materiaal gebruikt. Wanneer iets is afgeschreven, wordt er beperkt gekeken naar de nut en noodzaak of duurzame alternatieven. Vooralsnog wordt er meestal gekozen voor een 1 op 1 vervanging. Als gemeente willen we een wagenpark hebben dat is afgestemd op het gebruik. Bij de aanschaf van materieel moet worden bekeken of vervanging wel echt noodzakelijk is, of dat andere opties wellicht efficiënter en/of duurzamer zijn.	
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik van het wagenpark
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inmiddels is de wagenparkbeheerder aangesteld. Hij is begonnen met een analyse van het huidige wagenpark, zodat er in 2024 keuzes gemaakt kunnen worden welke soort voertuigen aanbesteed gaan worden.
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik materiaal bij Openbare Werken
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen de projecten wordt voortdurend gekeken naar verduurzaming en efficiënter gebruik. Hierbij kan worden gedacht aan maatregelen t.b.v. klimaatadaptatie en hergebruik van materialen. Daarnaast is er een projectleider aangenomen die zich bezig houdt met duurzame alternatieven binnen de openbare ruimte. Deze collega werkt ook nauw samen met collega's binnen het programma duurzaamheid.
Wat gaan we doen?	Analyse nut en noodzaak voertuigen en materieel
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Per 1 april is de reorganisatie van Openbare Werken formeel van start. In de formatie is een wagenparkbeheerder opgenomen die geworven zal worden. Deze zal in samenwerking met betrokken collega's de analyse van de nut en noodzaak van voertuigen en materieel oppakken. Omdat de kolkenzuiger zeer beperkt werd gebruikt is deze onlangs verkocht. Door kleine aanpassingen aan een andere vrachtauto kan toch het grootste deel van de werkzaamheden door eigen medewerkers worden uitgevoerd.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte (groen) voldoet aan gewenst beeldkwaliteit
Binnen de gemeente is een onderhoudsniveau op beeldkwaliteit B vastgesteld. De manier van werken is over het algemeen echter nog traditioneel. Hierdoor wordt in sommige gevallen onderhoud uitgevoerd terwijl dat nog niet noodzakelijk is. Op andere plekken wordt, door bijvoorbeeld overmatig onkruid of zwerfafval, te laat onderhoud uitgevoerd.	
Wat gaan we doen?	Continueren van huidige niveau uitvoering in de openbare ruimte
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Een aantal straatwerk-projecten staat tijdelijk "on hold" in afwachting van de planningen van Liander om het energienetwerk te verzwaren en de start van de aanleg van het eigen glasvezel netwerk. Wanneer er sprake is van gevaarlijke situaties, dan wordt dit lokaal verholpen. Voor alle projecten geldt dat wordt afgestemd met andere disciplines om zoveel mogelijk te voorkomen dat straten meerdere keren in korte tijd moeten worden opengebroken. Waar mogelijk worden projecten wel direct uitgevoerd. Voorbeelden die onlangs zijn opgepakt en inmiddels zijn afgerond zijn Henegouwen-Edisonstraat-Gravelandstraat, Haringstraat, Rokersgracht, Slobbeland en de Vincent van Goghstraat in Volendam en de Hoogstraat en Coen de Koninglaan in Edam. Het her-straat project Oosthuizen Noord gaat gecombineerd worden met de aanleg van een hemelwater- en drainageriool, het relinen van de bestaande vuilwaterriolering, een eigen OV-net, de verzwaring van het Electra netwerk door Liander, het vernieuwen van een waterleiding in het Oosteinde, het plaatsen van ondergrondse afvalcontainers, het vernieuwen van een speelveld en mogelijk een warmtenet. Doordat dit een groot integraal project is geworden, is de realisatie uitgesteld naar 2024/2025. De voorbereidingen zijn inmiddels opgestart. Na onderzoek is duidelijk geworden dat er geen warmtenet gaat komen. In het 1e kwartaal zijn er ruim 200 nieuwe bomen geplant in de gemeente.
Wat gaan we doen?	Het verbeteren van sturing op het werken conform een vastgestelde beeldkwaliteit
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onderdeel van de reorganisatie is een betere afstemming tussen de assetmanagers per discipline, geplande projecten en vakmanschap van de buitendienst medewerkers. Doel hiervan is meer beheersmatig te sturen en de beschikbare capaciteit efficiënter inzetten. Wel is de krapte op de arbeidsmarkt merkbaar, waardoor het invullen van bepaalde functies erg lastig is. Positief is dat enkele medewerkers intern een mooie stap hebben kunnen maken naar een nieuwe functie binnen de afdeling Openbare Werken.
Wat gaan we doen?	Periodiek extra focus om op bepaalde locaties op het vastgestelde niveau B te houden (waar nodig)
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Wanneer door omstandigheden extra inzet moet worden gedaan om de vereiste beeldkwaliteit te realiseren, dan wordt hier voor de voormannen van de buitendienst gericht op gestuurd. Dit gebeurt door lokaal verzakkingen of spoorvorming in de weg te verhelpen in plaats van projectmatig een hele weg aanpakken. Ook het verbeteren van groen en verminderen van zwerfafval conform beeldkwaliteit wordt lokaal opgepakt. Een voorbeeld hiervan is de aanpak in de Singelwijk.
Wat gaan we doen?	Nieuwe beleids- en beheerplannen opstellen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	De nieuwe beleids- en beheerplannen voor Wegen, Civiele Kunstwerken zijn inmiddels door de raad vastgesteld. Voor de onderdelen Baggeren, Water- en Rioleringsprogramma en inzameling worden nieuwe beleidsplannen opgesteld en deze worden in 2024 ter besluitvorming aangeboden aan het college en de gemeenteraad.
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van sturing op meerjarige uitvoeringsplannen en (financiële) planning
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De nieuwe beleid- en beheerplannen geven betere handvatten om de meerjarige uitvoeringsplannen op te stellen en conform deze planningen te werken. Periodiek zal op basis van conditiemetingen of inspecties de planning worden herijkt.
Wat willen we bereiken?	Terugdringen hoeveelheid afval & duurzaam inzamelen
Binnen de gemeente kan het scheiden van afval nog een stuk beter. Daarnaast is het recyclen van afval veel goedkoper wanneer het afval vooraf goed wordt gescheiden. Er verdwijnt op dit moment nog heel veel gft afval in het restafval. Als gemeente willen we de bewustwording om afval te scheiden vergroten en het aantal plekken waar afval kan worden aangeboden verder vergroten.	
Wat gaan we doen?	Nieuwe mogelijkheden afvalscheiding onderzoeken
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In september is er tijdens een themaraad de raadsleden gevraagd wat zij willen. Op basis van een aantal uitgewerkte scenario's en stellingen is er door de raadsleden een richting aangegeven welke kant zij op willen.
Wat gaan we doen?	Meer afvalcontainers plaatsen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In lintbebouwingen en kleine lintdorpen worden geen ondergrondse containers geplaatst. Hier kan niet efficiënt ingezameld worden en ook voor de bewoners is dit praktisch niet goed in te richten. Op bestaande locaties met ondergrondse containers en in grote nieuwbouwprojecten wordt gekeken naar mogelijkheden voor uitbreiding.
Wat gaan we doen?	Campagne om de inwoners te stimuleren het afval beter te scheiden
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een continu proces. Op dit moment wordt een lesprogramma aangeboden op de scholen en vindt communicatie plaats door middel van advertenties en huis-aan-huis drukwerk. Bewustwording zal ook een belangrijk onderdeel zijn van het nieuw op te stellen beleidsplan.
Wat gaan we doen?	Invoeren avondopenstelling milieustraat Veermanlaan
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Deze activiteit is gereed gemeld in de Zomernota 2023.

Bereikbaar en veilig

Speerpunt:	4.2 Bereikbaar & Veilig
Wat willen we bereiken?	Bereikbaar en veilig houden van de oude kommen
In de oude kernen van Edam en Volendam is de druk op parkeerplaatsen en de wegen groot. Als gemeente willen we een goede balans vinden tussen de veiligheid en de bereikbaarheid. Toeristen moeten zich welkom voelen in deze kernen en voor bewoners is het van belang hun woningen en wijken op een goede manier bereikbaar te houden. De beschikbare ruimte voor auto's zal hierdoor afnemen en de ruimte voor de fietser en voetganger zal worden vergroot.	
Wat gaan we doen?	Opstellen nieuw beleidsplan verkeer
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De aanbesteding voor een nieuw Mobiliteitsplan voor de gemeente is opgestart. De planning is dat voor 31 december 2023 dit mobiliteitsplan gereed is, zodat het 1e kwartaal van 2024 de bestuurlijke besluitvorming kan plaats vinden. Met behulp van Goudappel en partners Vervoerregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland wordt het mobiliteitsplan samengesteld. Diverse analyses zijn gedaan om de Doelen en Ambities samen te kunnen stellen. Een belangrijke stap is hierbij de online enquête geweest onder de bewoners. Deze uitkomsten zijn ook gedeeld met de Dorpsraden en andere belangenorganisaties in de gemeente.
Wat gaan we doen?	Bijstellen van de parkeernorm in de oude kernen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op diverse plekken wordt onderzoek gedaan naar de parkeerdruk. Op basis van de uitkomsten zal worden bekeken worden of parkeernormen moeten worden bijgesteld. Ook zal parkeren onderdeel zijn van het op te stellen mobiliteitsplan.
Wat gaan we doen?	Stimuleren van parkeren buiten de kernen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit wordt onderdeel van het op te stellen Mobiliteitsplan.
Wat gaan we doen?	Onderzoek mogelijkheden betaald parkeren, of parkeren voor vergunninghouders
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is onderzoek gedaan naar de feitelijke parkeersituatie in met name de oude kom van Volendam om te kunnen bepalen hoe hoog de parkeerdruk is. Tevens is onderzoek gedaan wie waar parkeert in de oude kom van Volendam. Wanneer alle uitkomsten bekend zijn, zal de raad worden geïnformeerd.
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van de openbare ruimte ten behoeve van fietsers en voetgangers bij reconstructie.
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Voor het project Herinrichten Keetzijde is subsidie aangevraagd bij de Vervoersregio Amsterdam. Deze is eind 2022 toegekend. Met de toekenning van de subsidie is de voorbereiding weer opgepakt. Het uitvoeringsontwerp en het bestek wordt begin april afgerond. Doel is de realisatie van het project na de Kerstvakantie van 2023 te starten. Bij zowel de reconstructie van de Julianaweg als bij de aanleg van 2 rotondes voor de 3e ontsluitingsweg als bij de reconstructie Zuidpolderlaan in 2024 worden fietsvoorzieningen getroffen in de vorm van vrij liggende fietspaden en veilige voetgangersoversteekplaatsen. Met komst van de rotonde vanaf de Dijkgraaf de Ruiterlaan richting de Broeckgouw wordt er als meekoppelkans ook het voetpad aangelegd langs de Dijkgraaf de Ruiterlaan. Dit zal in het eerste kwartaal van 2024 plaatsvinden. In het straatwerk project 'Molenweg e.o.' wordt de wegbreedte aangepast om fietsers ruimte te geven. In het asfalt project Westeinde in Oosthuizen worden in samenwerking met de VRA gedragsmaatregelen aangebracht om automobilisten meer bewust te maken van de aanwezigheid van aanwonenden, voetgangers en fietsers in het smalle wegprofiel dat beschikbaar is in de lintbebouwing. Wat betreft het fietsparkeren zijn de mogelijkheden verkend. Er zijn een drietal locaties gevonden die na participatie gerealiseerd gaan worden. Het gaat hier om een tweetal locaties in Volendam en één locatie in het centrum van Edam. Voor het project Herinrichten Keetzijde is subsidie aangevraagd bij de Vervoersregio Amsterdam. Deze is eind 2022 toegekend. Met de toekenning van de subsidie is de voorbereiding weer opgepakt. Het uitvoeringsontwerp en het bestek wordt begin april afgerond. Doel is de realisatie van het project na de Kerstvakantie van 2023 te starten. Bij zowel de reconstructie van de Julianaweg als bij de aanleg van 2 rotondes voor de 3e ontsluitingsweg als bij de reconstructie Zuidpolderlaan in 2024 worden fietsvoorzieningen getroffen in de vorm van vrij liggende fietspaden en veilige voetgangersoversteekplaatsen. Met komst van de rotonde vanaf de Dijkgraaf de Ruiterlaan richting de Broeckgouw wordt er als meekoppelkans ook het voetpad aangelegd langs de Dijkgraaf de Ruiterlaan. Dit zal in het eerste kwartaal van 2024 plaatsvinden. In het straatwerk project 'Molenweg e.o.' wordt de wegbreedte aangepast om fietsers ruimte te geven. In het asfalt project Westeinde in Oosthuizen worden in samenwerking met de VRA gedragsmaatregelen aangebracht om automobilisten meer bewust te maken van de aanwezigheid van aanwonenden, voetgangers en fietsers in het smalle wegprofiel dat beschikbaar is in de lintbebouwing. Wat betreft het fietsparkeren zijn de mogelijkheden verkend. Er zijn een drietal locaties gevonden die na participatie gerealiseerd gaan worden. Het gaat hier om een tweetal locaties in Volendam en één locatie in het centrum van Edam.
Wat willen we bereiken?	Betere bereikbaarheid en doorstroom van verkeer
Zowel binnen de kernen als direct daarbuiten (provinciale) wegen neemt de verkeersdruk toe. Er is een groot netwerk voor het openbaar vervoer, maar ook het aantal voertuigen neemt toe. Om toekomstige projectontwikkeling te kunnen blijven faciliteren, is het noodzakelijk continu oog te hebben voor een optimale bereikbaarheid en doorstroom.	

Wat gaan we doen?	Aanleg 3e ontsluitingsweg
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Realisatie verloopt voorspoedig, oplevering is gepland in juli 2024. In Q1 en Q2 2024 worden de rotondes op de Dijkgraaf Poschlaan aangelegd. Zie verder 'Periodieke rapportage projecten 23-1'
Wat gaan we doen?	Reconstructie Julianaweg
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Fase 1 start op 11 april. Voor fase 2 en 3 wordt het komende jaar het Voorlopig Ontwerp uitgewerkt. De uitvoering van fase 2 en 3 vindt plaats in 2025, met eventuele uitloop tot Q2 2026. In 2024 worden alle kabels- en leidingwerkzaamheden uitgevoerd.
Wat gaan we doen?	Deelnemen regionale ontwikkelingen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als onderdeel van de Vervoerregio Amsterdam nemen we vanuit de gemeente deel aan verschillende projecten, zoals verbeteren bereikbaarheid N247, nieuwe concessie openbaar vervoer, verbeteren halte toegankelijkheid en verschillende verkeersveiligheid campagnes. Tevens wordt het gemeentelijk Als onderdeel van de Vervoerregio Amsterdam nemen we vanuit de gemeente deel aan verschillende projecten, zoals verbeteren bereikbaarheid N247, nieuwe concessie openbaar vervoer, verbeteren halte toegankelijkheid en verschillende verkeersveiligheid campagnes. Tevens wordt het gemeentelijk Mobiliteitsplan samen met de Vervoerregio Amsterdam gemaakt.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte aangepast op klimaatverandering
Door klimaatverandering krijgen we steeds meer te maken met extreme regenval, of juist extreme droogte. Ook is de warmtelast in de bebouwde kom een steeds groter wordend probleem. De traditionele manier van denken en werken in de openbare ruimte past hier niet meer bij.	
Wat gaan we doen?	Gebruik van materiaal dat waterafvoer bevordert
Budgethouder:	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het project Groot Westerbuiten in Edam worden bij het opnieuw leggen van de bestaande verharding waterdoorlatende voegen toegepast. Wanneer dit goed bevalt willen we deze bij meer bestratingsprojecten gaan toepassen. In het integrale project Oosthuizen Noord zal een drainage-riool worden aangelegd voor de infiltratie van hemelwater in de ondergrond. Tevens wordt gekeken naar mogelijke waterberging onder het te vernieuwen speelveld en zullen de boomvakken zo groot mogelijk worden gemaakt in het trottoir. Bij het straatwerkproject 'Molenweg e.o.' worden de rioolwerkzaamheden gecombineerd. Er wordt een DT riool aangebracht in combinatie met een watervoerende fundering. Tijdens extreme neerslag wordt het regenwater vertraagd afgevoerd.
Wat gaan we doen?	Verder onderzoeken naar inrichting die beter in staat is water vast te houden

Budgethouder:	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het project Groot Westerbuiten in Edam worden bij het opnieuw leggen van de bestaande verharding waterdoorlatende voegen in combinatie met waterbergende puin-fundering toegepast. Wanneer dit goed bevalt willen we deze bij meer bestratingsprojecten gaan toepassen. Met het straatwerkproject 'Molenweg e.o.' worden de rioolwerkzaamheden gecombineerd. Er wordt een DT riool aangebracht in combinatie met een watervoerende fundering. Tijdens extreme neerslag wordt het regenwater vertraagd afgevoerd. Met de aanleg van verkeersdrempels wordt ook een waterdrempel op de verharding aangebracht om afstroming van water over de straat naar lagere gebieden te verminderen (compartimentering).
Wat gaan we doen?	Waar mogelijk vergroenen van de omgeving
Budgethouder:	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het NK tegelwippen wordt opgezet, inclusief een kick-off op het stadskantoor. Dit jaar zullen we bezig gaan met het vergroenen van de openbare ruimte, en het stimuleren en faciliteren van bedrijven, scholen en andere organisaties om dit ook te doen door middel van een netwerkfunctie en informatie verstrekken, en bijv. door tegels op te halen. Binnen de projecten waar sprake is van herstructurering worden waar mogelijk de plantvakken uitgebreid. Ook wordt gekeken waar grastegels toegepast kunnen worden voor parkeervakken. Dit voorjaar zijn er 200 nieuwe bomen geplant in de gemeente.
Wat gaan we doen?	Stimuleren meer groen in tuinen
Budgethouder:	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het NK tegelwippen zal zich dit jaar nog niet focussen op tuinen. Echter bewoners die uit zichzelf willen tegelwippen en vergroenen worden gefaciliteerd. In 2024 worden bewoners benaderd/gestimuleerd/geactiveerd om hun tuinen te gaan ontharden. Dit kan door bijvoorbeeld groen in potten neer te zetten, al is het uiteindelijk doel hoger. De bewoner zal hierbij ondersteund worden door de gemeente, die verschillende initiatieven zal organiseren om het gemakkelijker te maken. Tijdens de participatie van het herstraat project Beitel-, Hamer- en Aambeeldstraat te Edam zullen ondernemers worden geattendeerd op de mogelijkheid tot het vergroenen van daken, omdat er in de openbare ruimte weinig tot geen ruimte is voor meer groen. Tijdens de participatie van het integrale project Oosthuizen Noord zal bij de bewoners het belang worden aangegeven van meer groen in tuinen.
Wat willen we bereiken?	Veilig gebruik van de openbare ruimte
De afgelopen jaren zijn de rotondes in Edam en Volendam aangepast, de fietsers hebben nu voorrang op de automobilisten. Bij met name kunstwerken komen er gebreken aan het licht door gewijzigd gebruik, maar ook doordat de technische levensduur in sommige gevallen is verstreken.	
Wat gaan we doen?	Veiligheid fietsers en voetgangers verder vergroten (de automobilist is op bezoek)

Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij de verschillende reconstructies worden er maatregelen (verkeersremmende drempels, plateaus, rood asfalt, fietsstroken en streetprint) getroffen om de veiligheid voor zowel de fietser als de voetganger te vergroten. Tevens wordt er in 2023 een Mobiliteitsplan opgesteld waarbij veilige en goede voorzieningen voor voetgangers en fietsers prioriteit krijgt.
Wat gaan we doen?	Periodieke inspecties areaal verbeteren
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor verschillende onderdelen worden t.b.v. het opstellen van de beleid- en beheerplannen inspecties uitgevoerd. Deze zullen periodiek worden herhaald om de meerjarige uitvoeringsplannen actueel te houden.
Wat gaan we doen?	Realistische uitvoeringsplannen
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Na het vaststellen van de beleid- en beheerplannen zullen deze worden opgesteld.
Wat gaan we doen?	Verder reduceren achterstallig onderhoud
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Een groot aantal projecten binnen civiele kunstwerken en wegen is in voorbereiding of gereed voor uitvoering. Om te voorkomen dat wegen meerdere keren opgebroken moeten worden vindt afstemming plaats met andere disciplines. Door nog onzekere planningen in het verzwaren van het energie netwerk en de aanleg van het eigen glasvezel netwerk, staan een aantal projecten noodgedwongen on hold.
Wat gaan we doen?	Prioriteren op basis van gebruik en risico
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is onderdeel van de nieuw op te stellen beleid- en beheerplannen. Uitgangspunten zijn veiligheid, functionaliteit en conditieniveau.
Wat willen we bereiken?	Vergroten van de veiligheid in kernen met lintbebouwing
Binnen onze gemeente hebben we een aantal kernen met lintbebouwing. De wegen zijn er smal en de mogelijkheden om snelheid beperkende maatregelen te realiseren zijn daardoor beperkt. De wegen worden met name gebruikt door de eigen bewoners en bedrijven en in het seizoen zijn er veel dagjesmensen op de fiets of toertochten voor de fiets, auto of motor. De belangen tussen de burgers en bedrijven lopen zeer sterk uiteen, waardoor maatregelen nog moeilijker te realiseren zijn.	
Wat gaan we doen?	Continueren overleg inwoners
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor alle maatregelen die er getroffen worden is er overleg met de direct omwonende en de dorpsraden. Tevens is er ook regulier overleg met dorpsraden over wat er speelt binnen de dorpen.
Wat gaan we doen?	Aanbrengen (optische) snelheid beperkende maatregelen

Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Waar mogelijk worden in overleg met omwonenden fysieke maatregelen getroffen. Hierbij valt te denken aan verzamelingen, drempels, obstakels, etc. Op veel plekken binnen onze gemeente is dit niet mogelijk. Met name in een aantal lintdorpen zijn fysieke maatregelen door de beperkte breedte bijna niet te realiseren. In die gevallen wordt gezocht naar optische mogelijkheden.
Wat gaan we doen?	Publiekscampagnes voeren om bewustwording te vergroten
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit de Vervoerregio Amsterdam zijn er verschillende verkeersveiligheid campagnes waar de gemeente Edam-Volendam aan mee doet. Tevens wordt er vanuit de Vervoerregio Amsterdam verkeersveiligheid educatie op de basisscholen geregeld.
Wat gaan we doen?	Plaatsen elektronische smileys met snelheid en kleur
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen de gemeente Edam-Volendam rouleren 3 smileys. Elke 6 weken worden deze smileys op een nieuwe locatie gehangen. Dit zijn vaak locaties op verzoek van bewoners om de snelheid tijdelijk te meten en monitoren.
Wat gaan we doen?	Bijplaatsen borden 15 km/h voor zwaar verkeer
Budgethouder:	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op een aantal locaties in de kleine kernen zijn borden geplaatst voor zwaar verkeer 15 km/h. Voor alle kleine kernen zal een overzicht gemaakt worden om niet alleen voor zwaar verkeer, maar ook landbouw verkeer borden te plaatsen met een maximale snelheid van 15 km/h. In Q3 van dit jaar zal dit gereed moeten zijn. In oktober zijn er een tiental borden waarbij zwaar verkeer wordt aangespoord om 15km/h te rijden geplaatst in de lintdorpen en ook in Edam.

Toekomstbestendige data-infrastructuur

Speerpunt:	**4.3 Toekomstbestendige data-infrastructuur**
Wat willen we bereiken?	Behoud of verhoging van de CAI-inkomsten
Vanuit het huidige Cai-netwerk heeft de gemeente substantiële inkomsten. Het aanleggen van glasvezel biedt mogelijkheden om deze inkomsten te borgen en mogelijk te verhogen. Door het aanleggen van een netwerk met meerdere vezels bieden we ook andere marktpartijen de mogelijkheid om hun service aan te bieden binnen onze gemeente.	
Wat gaan we doen?	Aanbesteden partner om samen netwerk te exploiteren
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is een joint venture opgericht tussen de gemeente en Glasdraad. Er is gestart met de aanleg van het netwerk en bewoners hebben de mogelijkheid om zich aan te melden voor een huisaansluiting.

Wat gaan we doen?	Aanleggen glasvezel met 4 paren, waardoor 3 te exploiteren
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zal een glasvezelnetwerk worden aangelegd waarbij meerdere providers (tegen een vergoeding) gebruik kunnen maken van het netwerk. Met Ziggo en KPN is inmiddels overeenstemming bereikt, zij zullen hun diensten gaan aanbieden op het netwerk. Er is ruimte voor meer providers, mogelijk worden er de komende tijd meer aanbieders toegevoegd.
Wat gaan we doen?	In gesprek blijven met marktpartijen om als eerste met aanleg te starten
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het doel is niet als eerste te starten, maar om in combi aan te leggen om extra overlast voor inwoners te voorkomen. Met ODF is hierover geen overeenstemming bereikt. Wel wordt ernaar gestreefd de overlast zoveel mogelijk te beperken.
Wat willen we bereiken?	Behoud van een betrouwbare en financieel aantrekkelijke service
Ziggo heeft (met uitzonderingen van gebiedsontwikkelingen) een dekking van 95%. Een zeer groot deel van de inwoners is zeer tevreden. Wij bieden een kwalitatief hoogwaardig en een betrouwbare service aan de bewoners die we willen continueren.	
Wat gaan we doen?	Een nieuw contract afsluiten met Ziggo
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De onderhandelingen tussen Glasvezel Edam-Volendam en Ziggo zijn afgerond. Ook met KPN zijn de onderhandelingen afgerond.
Wat gaan we doen?	Inwoners motiveren over te stappen op het contract van de gemeente met Ziggo
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inwoners kunnen zich via de website www.glasvezeledamvolendam.nl inschrijven voor een huisaansluiting. Dit is inmiddels door ruim 50% gedaan.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Toegankelijkheid

Speerpunt:	5.1 Toegankelijkheid
Wat willen we bereiken?	Cultuur voor iedereen bereikbaar
In de gemeente Edam-Volendam is cultuur overal aanwezig. In de vorm van erfgoed, musea, muziek, theater, verenigingen en ga zo maar door. Cultuur is toch niet voor iedereen toegankelijk, denk bijvoorbeeld aan mensen met weinig financiële middelen. We blijven daarom met elkaar bouwen aan de toegankelijkheid van cultuur. De cultuurcoördinator speelt hier een belangrijke rol in. In samenwerking met de cultuurcoördinator willen we ervoor zorgen dat het aantal initiatieven, activiteiten en evenementen die vanuit het veld georganiseerd worden stijgen. Uitgangspunt is een toename van het aantal georganiseerde activiteiten op jaarbasis ten opzichte van voorgaande jaren.	
Wat gaan we doen?	De inzet van de cultuurcoördinator breiden we uit
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De inzet van de cultuurcoördinator is uitgebreid.
Wat gaan we doen?	Door communicatie en de inzet van de cultuurcoördinator vergroten we de aandacht voor culturele initiatieven, activiteiten en evenementen georganiseerd vanuit het veld
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het uitvoeringsprogramma voor Kunst & Cultuur is extra budget beschikbaar gesteld om extra activiteiten mogelijk te maken en deze te promoten. Daarnaast is er incidenteel een budget beschikbaar om initiatieven te stimuleren. Een deel van deze uitvoering wordt via de cultuurcoördinator georganiseerd.
Wat gaan we doen?	We stellen een nieuwe cultuurnota vast, waarin aangescherpte programmalijnen gepresenteerd worden
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De nieuwe cultuurnota is in 2022 vastgesteld door de raad. In 2023 wordt dit nader uitgewerkt in een uitvoeringsplan waarin concrete doelstellingen per programmalijn worden opgesteld inclusief KPI's om de resultaten en effectiviteit van de inzet in beeld te brengen. Hier komt ook de besteding van de extra middelen in terug.
Wat willen we bereiken?	Laagdrempelige toegang bij Wijksteunpunt en CJG
We zetten stappen van 'zorgen voor', naar 'zorgen dat'. Het vraagt om een nieuwe opzet van wijksteunpunten en mogelijk andere locaties van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Wijksteunpunten worden samen met buurtkamers de informele toegang tot in de wijk georganiseerde voorzieningen van het sociaal domein. Het zijn steunpunten voor en door de samenleving, die bemenst worden door vrijwilligers. Het CJG blijft een belangrijke plek waar ouders met opvoedingsvragen laagdrempelig terecht kunnen op de vindplaatsen die in de gemeente georganiseerd zijn. Doelstelling is een toename van het aantal contactmomenten wijksteunpunt en een toename van de geregistreerde inzet voorliggende voorzieningen WSP/BSL. Een nulmeting wordt uitgevoerd in 2023.	

Wat gaan we doen?	De centrale zorgverlener wordt bij jeugdigen met overgewicht ingezet en we zien een toename van het aantal huishoudens dat begeleiding krijgt
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De centraal zorgverlener wordt ingezet. Het aantal gezinnen dat begeleiding krijgt is momenteel rond de 14. Hier is een daling te zien ten opzichte van begin dit jaar. Er zijn een aantal gezinnen met langdurige begeleiding gestopt. We hebben wel aandacht voor de ontstane wachtlijst (momenteel 3 gezinnen) en gaan hier gesprekken over voeren met de GGD.
Wat gaan we doen?	Het WSP, CJG, buurtkamers en BSL worden beter aan elkaar verbonden. Er worden vaste contactpersonen aangewezen binnen de nieuwe frontoffice
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Ter bevordering van de verbondenheid van het CJG, WSP en BSL is er dit jaar een netwerkbijeenkomst gepland, deze staat op 7 december op het programma. Daarnaast zijn Wmo- en jeugdconsulenten van het BSL nu wekelijks werkzaam in de gebouwen van het CJG en WSP. Bovendien sluiten de consulenten aan bij verschillende overleggen. Binnen de frontoffice van het BSL is uiteindelijk niet gekozen voor één aanspreekpunt voor het WSP en BSL. Als alternatief is de gehele frontoffice nu bereikbaar voor de professionals vanuit laatstgenoemden.
Wat willen we bereiken?	Sport en bewegen is voor iedereen mogelijk
In de gemeente Edam-Volendam kennen we een topsportklimaat en sporters en verenigingen van niveau. In verschillende takken van sport bouwt talent aan een route naar de olympische spelen. Vanaf het seizoen 2022 speelt voetbalclub FC Volendam (weer) op eredivisieniveau. Onze inwoners zijn hier trots op. De belangrijke rol die sportverenigingen spelen in onze samenleving, maakt dat wij ze vaker en actiever willen betrekken bij het brede sociaal domein. Het is onze ambitie om, samen met onze partners, sport en bewegen voor iedereen mogelijk te maken. Het uitgangspunt is een daling van het percentage niet-sporters ten opzichte van vorige jaren.	
Wat gaan we doen?	We realiseren een passend vraaggericht sport- en beweegaanbod voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen van jong tot oud, dichtbij de woon- leef- en werkomgeving van de inwoners
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De buurtsportcoach speelt in op de vraag vanuit kwetsbare inwoners en verwijst door naar bestaand aangepast aanbod of ontwikkelt i.s.m. lokale partijen nieuw aanbod dat aansluit bij de behoefte van de kwetsbare inwoners. Voorbeelden: Cursus Cognitieve fitness, Judo met zorg voor volwassenen, senioren gym in Kwadijk, Sportclub extra, racerunner AV Edam ontwikkeling sportaanbod Parkinson, dementie en MS etc.
Wat gaan we doen?	We zetten in op interventies om de breed motorische ontwikkeling (BMO) te bevorderen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het bevorderen van de breed motorische ontwikkeling wordt ingezet bij verenigingen, in het bewegingsonderwijs en in het naschools aanbod.
Wat gaan we doen?	We bevorderen het thema sociale acceptatie bij sport- en beweeginterventies
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Verbinding en respect staan centraal in alle sport- en beweegactiviteiten. Vanuit alle positieve ontwikkelingen maakt het thema sociale acceptatie onderdeel uit van de kernwaarden van de sport- en beweeginterventies.
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om (sport)verenigingen professioneel te ondersteunen bij de vrijwilligersstructuur en het sociale karakter van de vereniging in veranderende maatschappelijke omstandigheden
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De verenigingsondersteuner inventariseert vanuit zijn gesprekken met verenigingen welke problematieken er binnen de verenigingen zijn op het gebied van vrijwilligersstructuur gekoppeld aan het sociale karakter. De verenigingsondersteuner adviseert vervolgens de verenigingen en draagt mogelijkheden aan om de structuur aan te passen en ondersteunt bij het organiseren van bijeenkomsten om vrijwilligers te werven.
Wat gaan we doen?	We bevorderen het thema gezonde leefstijl vanuit zowel aanbod als vraag
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We werken in de gemeente sinds september 2019 met de JOGG-aanpak. De JOGG-regisseur is hierin de spin in het web en zorg dat aanbod en vraag aan elkaar gekoppeld worden. Ook is de JOGG-regisseur actief om de omgeving van het opgroeiende kind gezonder te maken. Dit zijn: school, sport, vrije tijd, buurt, thuis, werk en media. In de themaraad van 9 maart 2023 is de raad bijgepraat over de JOGG-aanpak, de acties van de afgelopen periode en de plannen voor 2023.
Wat gaan we doen?	We organiseren netwerkbijeenkomsten met betrokken partners waarbij het thema gezonde leefstijl centraal staat
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd met partners over gezonde leefstijl. De werkgroep preventieve activiteiten samen met het onderwijs is er een van, maar ook de netwerkbijeenkomst Kind naar gezond gewicht. Daarnaast wordt vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord en de daaraan gekoppeld brede specifieke uitkering (met als doel een gezonde generatie in 2040) een plan van aanpak gevraagd. Hier is gezonde leefstijl ook een groot onderdeel van. Er is bij het opstellen van het plan van aanpak overleg geweest met de partners vanuit het reguliere overleg. In vervolgsessie met name over het vervolg van het Vitaliteitsakkoord zal een ‘grote’ netwerkbijeenkomst georganiseerd worden in Q1 van 2024.
Wat willen we bereiken?	Terugdringen van wachtlijsten
Voor de ondersteuning die via de gemeentelijke toegang verloopt bestaan wachtlijsten. Met name binnen de jeugdwet en de Wmo lopen de wachttijden soms behoorlijk op. Samen met onze partners willen we hier een omslag in maken. Soms kan dit eenvoudig en laagdrempelig, door met een inwoner samen te kijken naar hoe we passende overbruggingshulp kunnen organiseren. Naast aanbieders zien we dat we de overbrugging regelmatig in het voorveld of bijvoorbeeld de basis jeugd-GGZ plaats kan vinden. De belangrijkste indicatoren zijn de lengte en doorlooptijd van de wachtlijst en het aantal succesvolle doorverwijzingen naar alternatieven in onder andere het voorliggend veld. Een nulmeting vindt plaats in 2023.	
Wat gaan we doen?	Bij lange wachttijden bij zorgaanbieders zoeken we adequate (overbrugging) alternatieven om te zorgen dat inwoners ondersteuning ontvangen en de problematiek niet verergert

Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen het voorliggend veld hebben we uitgebreide dienstverlening georganiseerd waaronder ook vrij-toegankelijke basis GGZ voor jeugd en gezin. Dit heeft als doel dat de huisartsen snel GGZ-expertise in kunnen zetten en dat alleen de gezinnen die écht specialistische inzet nodig hebben doorverwezen moeten worden naar de regionaal gecontracteerde specialistische GGZ. Het blijft bij lange wachttijden wel een uitdaging om overal passende overbruggingshulp aan te bieden, dus hierover blijven we met zowel de lokaal als regionaal gecontracteerde jeugdhulpaanbieders in gesprek. Ook binnen de Wmo zijn de wachtlijsten een punt van aandacht. Er komen gemiddeld per dag 10 aanvragen binnen. Dit zorgt ervoor dat de wachttijd van inwoners weer oploopt. De afgelopen periode is ingezet op het aantrekken van vast personeel in het BSL. Daarnaast zijn wij gestart met een pilot waarbij de op basis van een advies van de wijkverpleging en casemanagers versneld een indicatie kan worden gesteld. Hiermee willen wij de wachttijden van de aanvraagprocedure terugdringen. De overbruggingsalternatieven zijn een uitdaging. Er is ook sprake van wachtlijsten bij de (zorg)aanbieders. Hierover zijn wij in gesprek met zowel de lokaal als regionaal gecontracteerde zorgaanbieders. Er is onlangs gestart met een pilot waarbij ondersteuning wordt geboden bij toeleiding naar verslavingszorg. Na melding bij de huisarts kan gelijk worden gestart met begeleiding tot eventuele opname. Regionaal zijn wij aan het onderzoeken hoe we kunnen inzetten op verbetering van de arbeidsmarkt. Dit is opgenomen als speerpunt binnen het regiobeeld Integraal Zorgakkoord (IZA).
Wat gaan we doen?	We zetten in op het vergroten van de inzet van algemene voorzieningen en het voorliggend veld
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In 2022 zijn meerdere aanbestedingen gedaan voor de inrichting van het voorliggend veld. Dit richt zich zowel op de 18- als op de 18+ doelgroep. In de aanbesteding voor 18- is de volgende dienstverlening gecontracteerd: pedagogische advisering, ambulante begeleiding voor gezinnen met een beperking, schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk en basis-GGZ voor jeugd en gezin. Voor 18+ is dit sociaal maatschappelijke dienstverlening, onafhankelijke cliëntondersteuning, algemeen maatschappelijk werk, raadsliedenwerk en club- en buurthuiswerk. Er is geconstateerd dat er veelvuldig gebruik wordt gemaakt van het aanbod van de sociaal raadsvrouw, meer dan in eerst instantie was verwacht. Er wordt nu onderzocht hoe met deze verhoogde vraag ingespeeld kan worden om passend aanbod te kunnen garanderen in combinatie met een financieel spreekuur vanuit geldfit. Dat laatste wordt vanuit budget schuldhulpverlening gefinancierd. Ook wordt momenteel onderzocht hoeveel uur het algemeen maatschappelijk werk verhoogd zal worden om ondersteuning voor Oekraïense inwoners hierbij aan te laten sluiten, dit zal worden bekostigd vanuit budget opvang vluchtelingen Oekraïne. Daarnaast worden zowel op het vlak van jeugd als de Wmo activiteiten georganiseerd door diverse partijen om ontmoeting en (talent)ontwikkeling te stimuleren. Door middel van het realiseren van een sociale kaart voor professionals (op dit moment is er nog geen sociale kaart voor het totale voorliggend veld maar alleen met specifieke focus op jeugd. De totale sociale kaart is in ontwikkeling) moet de bekendheid en daarmee de inzet vergroot worden. Ook wordt het aanbod in het voorveld Jeugd nog niet optimaal benut. Hoewel de vraag naar bijvoorbeeld schoolmaatschappelijk werk en jongerenwerk significant stijgt, blijven andere diensten achter.

Wat gaan we doen?	We zetten, samen met de regiogemeenten, in op het meer aantrekkelijk maken van het werken in de geïndiceerde hulp
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als regio Zaanstreek-Waterland hebben we heel beperkt invloed op het aantrekkelijk maken van het werken in de geïndiceerde hulp. Wij hebben ons daarom gericht op het onder de aandacht brengen bij het rijk van de hoge werkdruk en de daaraan gekoppelde arbeidsvoorwaarden. O.a. deze lobby heeft eraan bijgedragen dat er een landelijk programma is gestart voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt zorg en welzijn. Het doel hiervan is dat er ruimte komt voor innovatieve werkvormen en technieken voor het behoud van medewerkers en het leren en ontwikkelen. Dit draagt hopelijk bij aan het meer aantrekkelijk maken van het werken in de specialistische jeugdhulp. Binnen de Wmo zijn wij regionaal aan het onderzoeken hoe we kunnen inzetten op verbetering van de arbeidsmarkt. Dit is opgenomen als speerpunt binnen het regiobeeld Integraal Zorgakkoord (IZA).

Bestaanszekerheid

Speerpunt:	**5.2 Bestaanszekerheid**
Wat willen we bereiken?	Inburgeraars doen actief mee in de samenleving
Er komen steeds meer mensen uit andere landen naar onze gemeente toe. Het is belangrijk dat zij zo snel mogelijk onderdeel zijn van onze samenleving. Om de juiste ondersteuning te bieden zitten we samen met onze partners bij de start van het traject inburgering aan tafel. Met de nieuwe inwoner kijken we wat er nodig is en bieden we ondersteuning om ervoor te zorgen dat zij het leven in onze gemeente zo snel mogelijk zelf en op niveau aan kunnen. Bij voorkeur doen we dit via betaald werk. Taal, participatie en werk gaan hand in hand. Zo zorgen we ervoor dat ook deze groep in onze gemeente bouwt aan bestaanszekerheid. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het percentage inburgeraars dat een actieve bijdrage levert en het percentage inburgeraars dat betaald werk uitvoert. Het streven is dat alle inburgeraars een actieve bijdrage leveren en tenminste de helft van de inburgeraars die betaald werken kunnen uitvoeren, dit ook daadwerkelijk doen.	
Wat gaan we doen?	We zetten met inburgeraars samen in op het snel en volwaardig meedoen in de samenleving, zoveel als mogelijk via betaald werk
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We zetten in op een tijdige kennismaking met de statushouder op het moment dat deze aan de gemeente wordt gekoppeld. Bij huisvesting wordt de maatschappelijke begeleiding opgestart en wordt de Brede Intake verder uitgevoerd om te komen tot een persoonlijk Plan Inburgering & Participatie (PIP). De route van inburgeren (Z-, B1- of Onderwijs-route) wordt opgestart in de vorm van taalonderwijs, gecombineerd met een op de klant afgestemd participatie-aanbod. Dit kan bestaan uit georganiseerde activiteit, vrijwilligerswerk, stage, werkervaring, leerwerktraject of een betaalde baan. Daarnaast kunnen we budgetbeheer en budgetcoaching inzetten om de statushouder te begeleiden naar financiële zelfredzaamheid. Door het project Bewegen Werkt, kunnen statushouders door middel van beweging en ontmoeting beter meedoen in de samenleving.
Wat willen we bereiken?	Schuldenproblematiek wordt snel herkend en iedereen heeft toegang tot de juiste ondersteuning

Niemand spreekt graag over financiële problemen en schulden. Het is een thema waarbij schaamte snel om de hoek komt kijken. Veel financiële problematiek is daardoor niet of pas in een laat stadium in beeld. Bij mensen met schulden spelen problemen op andere leefgebieden vaak ook een rol, denk bijvoorbeeld aan eenzaamheid of zorgmijdend gedrag. Met onze samenwerkingspartners willen we de schuldenproblematiek graag verder in kaart brengen en bouwen aan een integraal uitvoeringsprogramma om schulden eerder te signaleren en waar mogelijk zelfs te voorkomen. Programma's zoals Kansen voor alle kinderen en Geven en nemen dragen hieraan bij. De belangrijkste indicatoren zijn het aantal inwoners met schulden, omvang schuldenlast in onze gemeente en het aantal voorlichtingsbijeenkomsten over financiën. Een nulmeting vindt plaats in 2023.	
Wat gaan we doen?	We zetten de regeling Kansen voor alle kinderen voort;
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De regeling Kansen voor alle Kinderen loopt, in samenwerking met de intermediairs Geven & Nemen, stichting Sportkoepel en Team Sportservice.
Wat gaan we doen?	Het calamiteitenbudget houden we beschikbaar om financiële noden vroegtijdig te ondervangen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor het calamiteitenbudget/maatwerkbudget is een vernieuwde overeenkomst gesloten met Geven & Nemen en de PCI.
Wat gaan we doen?	Vanuit professionals zetten we in op stress-sensitief werken met mensen die leven in armoede of eenzaamheid
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen het totale voorliggend veld (CJG en WSP) is bij ondersteuningsvragen van inwoners aandacht voor o.a. armoede en eenzaamheid en hebben de professionals die hier werkzaam zijn een belangrijke signaleringsfunctie. Daarnaast wordt binnen de doorontwikkeling van het Breed Sociaal Loket meegenomen dat we aandacht hebben voor alle leefgebieden van een inwoner. Dat wil zeggen dat niet alleen aandacht wordt besteed aan de hulpvraag die gesteld wordt, maar ook gekeken naar onderliggende problematiek zoals armoede of eenzaamheid. De zelfredzaamheidsmatrix waarmee we intern gaan werken is daarvoor een belangrijk hulpmiddel. Hiermee wordt het niet alleen voor onszelf maar ook voor de inwoner inzichtelijk waar exact de ondersteuningsbehoefte ligt of nog ontwikkeling op moet plaatsvinden. De consulenten hebben hiervoor een training gevolgd en de aangestelde gedragswetenschappers ondersteunen hen hierbij.
Wat gaan we doen?	We zetten intermediairs in voor gezinnen met schulden om drempels bij signalering en doorverwijzing te verlagen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het lokale initiatief Geven & Nemen is betrokken bij zo'n 25 huishoudens in (m.n.) de kernen van Volendam. Zij helpen de drempel naar hulp(verlening) te verlagen waar nodig. Daarnaast zijn we in gesprek met een vrijwilligersorganisatie die vroegtijdig laagdrempelige ondersteuning kan bieden op het gebied van geldproblemen. Ook zijn we bezig om een inloopspreekuur op te zetten waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen met al hun vragen rondom geld/financiën.

Samenkracht

Speerpunt:	5.3 Samenkracht
Wat willen we bereiken?	Iedere mantelzorger krijgt de nodige ondersteuning
Wie denkt dat mantelzorg alleen iets vraagt van de verzorger en verzorgde ziet niet het hele plaatje. Het is een thema dat om bekendheid vraagt bij werkgevers. Als gemeente constateren we daarbij dat de mogelijkheden die geboden worden om mantelzorgers te ondersteunen nog lang niet goed genoeg benut worden. Belangrijke eerste stappen zijn daarom om meer erkenning voor de mantelzorger te krijgen, ervoor te zorgen dat meer mantelzorgers zich formeel laten registreren en ervoor te zorgen dat de informatievoorziening verbeterd wordt. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden om ondersteuning verder uit te breiden of verstevigen via werkgevers. Als gemeente en samenwerkingspartners willen we dichterbij de mantelzorger komen te staan, om zo signalen van mogelijke overbelasting tijdig op te kunnen vangen en uitval met elkaar te voorkomen. De belangrijkste indicator hier is het aantal ondernemers met meer dan 5 werknemers die wij spreken over dit thema. Het ambitieniveau ligt hier op 100%.	
Wat gaan we doen?	We gaan in gesprek met onze ondernemers over wat het betekent om een mantelzorger in dienst te hebben en welke ondersteuning en activiteiten hiervoor geboden worden
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit het wijksteunpunt is aandacht voor mantelzorgers en de eventuele ondersteuning die zij nodig hebben. Hiervoor is Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Zaanstreek-Waterland (SMD) als contractpartij verantwoordelijk. Op dit moment zitten we nog in de implementatiefase en is de SMD bezig met het opstellen van een plan over op welke manier zij hun dienstverlening voor mantelzorgers in willen richten. Als gemeente zijn wij hier, als opdrachtgever, nauw bij betrokken en zal er aandacht zijn voor het gesprek met ondernemers voor het in dienst nemen van een mantelzorger. Daarnaast zijn we ons ook bewust van de jonge mantelzorgers in de gemeente. Landelijk groeit 1 op de 4 jongeren tussen de 6 en 24 jaar op in een zorgsituatie en kunnen ze gezien worden als mantelzorger. Dit kan betekenen dat ze een broer/zus, ouder of grootouder hebben die langdurig ziek, gehandicapt of verslaafd is waardoor de jeugdige zelf zorgtaken heeft, zich zorgen maakt en/of minder zorg ontvangt. In gemeente Edam-Volendam is deze doelgroep en diens behoefte nog onvoldoende in zicht. Daarom is er een onderzoek gaande, uitgevoerd door een externe partij, naar het bereiken en de behoeftes van deze doelgroep. Deze zal de SMD daarna meenemen in de dagelijkse uitvoering.
Wat willen we bereiken?	Iedereen voelt zich thuis in onze gemeenschap
Waar de gemeenschapszin in onze gemeente sterk is, blijft de inclusiviteit soms achter. Hoewel we de goede voorbeelden in de gemeente kennen, zien we op onderdelen dat mensen die anders zijn worden buitengesloten en geen ingang krijgen in de samenleving. Voor minderheidsgroepen, zoals de LHBTIQ+, mensen met een beperking of mensen met een afwijkende mening is het soms moeilijk om geaccepteerd te worden en een plekje te vinden in onze gemeenschap. Dit kan en moet anders. Om dit vorm te geven nemen we het thema inclusiviteit mee in de programma's op scholen, in buurtkamers, bij sport en cultuur en in de uitvoering met onze samenwerkingspartners. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het aantal voorlichtingsbijeenkomsten met het thema inclusiviteit en het aantal partners dat zich verbindt aan een programma inclusiviteit. Het ambitieniveau ligt op 100% deelname.	
Wat gaan we doen?	We voegen het thema inclusiviteit toe aan het huidige voorlichtingsaanbod voor alle doelgroepen

Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De mogelijkheden zijn onderzocht om dit binnen programma Samen Beter, samen met de scholen, op te pakken. Hier is in overleg niet voor gekozen omdat de scholen dit zien als hun eigen verantwoordelijk en dit graag zelf oppakken.
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om met partners tot een programma inclusiviteit te komen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De mogelijkheden zijn nog niet onderzocht. Aangezien vanuit het rijk mogelijk extra middelen ter beschikking zullen worden gesteld aan gemeenten voor het voeren van een antidiscriminatiebeleid, stemmen we de planning voor het ontwikkelen van een lokaal programma af op het moment waarop duidelijk is of deze middelen er inderdaad komen, in welke mate en onder welke bestedingsvoorwaarden. Daarmee schuift deze actie door naar 2024.
Wat willen we bereiken?	Inwoners voelen zich vrij om hun problemen bespreekbaar te maken

Samenkracht draait om het samen aan de slag gaan voor dingen die je maar moeilijk alleen voor elkaar kunt krijgen. Om samen sterk te kunnen zijn, is je kwetsbaar kunnen opstellen belangrijk. Dat wat er zich achter de voordeur afspeelt of daar waar we het moeilijk mee hebben, daar praten we niet graag over. We zwijgen er liever over en doen ‘normaal’ mee. Tegelijkertijd zien we een andere stroming ontstaan. Steeds meer inwoners zoeken naar openheid en willen de schaamte voorbij. Als gemeente zien we de noodzaak om hier in de komende periode vaker met elkaar over in gesprek te gaan. Wat kunnen we met elkaar doen om de schaamte en zwijgcultuur in de gemeente Edam-Volendam achter ons te laten?

De belangrijkste indicatoren zijn het aantal consulenten en vrijwilligers van het WSP die een passende training doorlopen hebben, het streven is dat iedereen dit doet. We onderzoeken nog andere indicatoren om te meten of problemen in een eerder stadium bekend worden bij de gemeente en om te meten of onze partners schaamte signaleren en hier adequaat op inzetten. Contractmanagementgesprekken zouden hierin kunnen bijdragen.

Wat gaan we doen?	We bieden consulenten en zorgverleners handvatten om aan de slag te kunnen met het thema schaamte
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen gemeente Edam-Volendam zien we dat inwoners vragen/zorgen en daaruit voortvloeiende problematiek zoveel mogelijk binnenskamers willen oplossen en pas naar buiten treden voor hulp op het moment dat het echt niet meer gaat. Als gemeente willen we dit doorbreken om onze inwoners zo snel mogelijk de juiste hulp en ondersteuning te kunnen bieden en het ontstaan van zwaardere problematiek zoveel als mogelijk te voorkomen. Dit doen we door een zo volledig mogelijk ondersteuningsaanbod in te richten onder de vlag van het CJG of het WSP. Binnen de doorontwikkeling van het Breed Sociaal Loket is hier ook aandacht voor en zal gewerkt gaan worden met de zelfredzaamheidsmatrix. Hierin worden alle leefgebieden uitgevraagd en wordt inzichtelijk gemaakt waar een inwoner hulp bij kan gebruiken. Dit focust zich niet specifiek op het thema ‘schaamte’, maar dit kan hier wel uit afgeleid worden.
Wat gaan we doen?	We gaan met onze partners, het WSP, buurtkamers en het CBW aan de slag om het thema schaamte bij onze inwoners onder de aandacht te brengen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Middels communicatie vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Wijksteunpunt wordt getracht de locaties/ondersteuning zo laagdrempelig toegankelijk mogelijk te maken. Dit met als doel om inwoners zoveel mogelijk te stimuleren om snel hun vragen te stellen of hun zorgen te uiten. Ook wordt er aandacht besteed aan de naamsbekendheid van bovengenoemde instituties. Zo is er een CJG-campagne opgetuigd om de diensten in het voorveld meer onder de aandacht van inwoners te brengen. Voor de doelroep 65+ wordt dit nog verder gestimuleerd middels een informatief onderzoek. Daarnaast dragen we middels al onze programma's rondom (talent)ontwikkeling uit dat het belangrijk is dat je jezelf kunt zijn en hierover gaan we ook met ouders, middels een programma voor ouderbetrokkenheid, in gesprek.
Wat willen we bereiken?	Niemand voelt zich eenzaam
Het gevoel van eenzaamheid is ongezond en draagt niet bij aan de zelfredzaamheid en samenkracht van de samenleving. Onze partners zien eenzaamheid onder ouderen, die hun sociale netwerken zien verdwijnen en in de drukte van het leven maar beperkt contact met familie hebben. Jezelf goed kunnen verplaatsen vormt hierbij vaak nog een extra obstakel. Ook bij jongeren zien wij en onze partners regelmatig eenzaamheid. De corona-pandemie heeft hier een negatieve bijdrage aan geleverd. De initiatieven die bijdragen aan het omkeren van dit proces van eenzaamheid zijn belangrijk voor onze samenleving. Initiatieven vanuit de samenleving mogen er meer en steviger komen in de komende periode om gevoelens van eenzaamheid onder alle groepen verder terug te dringen. Belangrijke indicatoren zijn het aantal activiteiten in het voorliggend veld en het percentage eenzaamheid onder ouderen en volwassenen.	
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een signaalfunctie in het voorliggend veld voor laaggeletterdheid, eenzaamheid, armoede en overige belemmeringen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen zowel het Centrum voor Jeugd en Gezin als het Wijksteunpunt is aandacht voor laaggeletterdheid, eenzaamheid, armoede en eventuele andere zorgen/problematiek. De nieuwe sociale kaart voor professionals voor het totale voorliggend veld 18+ versterkt deze signaalfunctie en bevordert de korte lijnen tussen professionals onderling. Daarnaast is het thema eenzaamheid extra onder de aandacht gebracht in het voorliggend veld met als doel deze eerder te signaleren. In 2024 wordt deze signaalfunctie op het gebied van eenzaamheid verder doorontwikkeld.
Wat gaan we doen?	We stellen een plan van aanpak op voor suïcidepreventie
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Middels de inzet van basis-GGZ voor jeugd en gezin, schoolmaatschappelijk werk op school, de jeugdgezondheidszorg en de inrichting van de sociale kaart voor het onderwijs wordt getracht deze problematiek tijdig te signaleren en hiervoor de juiste ondersteuning/hulp in te zetten. Tot op heden is hiervoor nog geen specifiek plan van aanpak opgesteld. Dit zal wel meegenomen worden in het integrale plan van aanpak rondom het Gezond en Actief Leven Akkoord. Dan valt het onder het thema 'mentale gezondheid'. Dit plan van aanpak is gereed in Q3 van 2023. Inmiddels is er in samenwerking met de GGD een werkgroep opgestart om aanpak suïcide preventie vorm te geven, vooralsnog in de vorm van voorlichting, mogelijke training voor professionals en geïnteresseerde vrijwilligers.
Wat gaan we doen?	We stellen een plan van aanpak voor eenzaamheid
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Het plan van aanpak eenzaamheid is opgesteld. De verdere uitwerking hiervan vindt in het najaar van 2023 plaats. Daarbij worden inwoners, samenwerkingspartners en organisaties betrokken in een lokale coalitie zodat aanpak aansluit bij de behoefte binnen gemeente Edam- Volendam. Bewustwording en signalering van eenzaamheid zijn de eerste belangrijkste aandachtspunten. De week tegen eenzaamheid is een terugkerend onderdeel in het plan van aanpak. Dit jaar is er vooral aandacht besteed aan het activiteitenaanbod en ondersteuning binnen de gemeente. Eenzaamheid is daarnaast opgenomen als onderwerp in het integrale plan van aanpak rondom het Gezond en Actief Leven Akkoord.

Preventie voorliggend veld

Speerpunt:	**5.4 Preventie Voorliggend veld**
Wat willen we bereiken?	Een sterkere samenwerking in het onderwijs
Voorlichting en samenwerking in het onderwijs zijn belangrijk om kinderen een goede start te geven. Sinds 2018 zijn we samen met onze onderwijspartners in Edam-Volendam bezig met programma 'Samen Beter'. De bedoeling van het programma is om als onderwijs en gemeente gezamenlijk prioriteiten te stellen om mee aan de slag te gaan en meer lijn te brengen in een gevarieerd voorlichtings- en activiteitenaanbod. Het geeft een gezamenlijke agenda die we met elkaar dragen en waarin de jeugdige centraal staat. Het achterliggende doel van het programma blijft ook de komende jaren relevant, met het besef dat we naast de jeugdigen ook ouders en het netwerk om een jeugdige heen willen bereiken. Belangrijke indicatoren zijn de gemiddelde eindexamenscores en het aantal vroegtijdig schoolverlaters. WE onderzoeken nog of en op welke manier wij kunnen meten in hoeverre de jeugd de gelegenheid krijgt om hun talenten ten volle te ontdekken en ontwikkelen.	
Wat gaan we doen?	We continueren het programma Samen Beter;
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het programma Samen Beter is intussen gecontinueerd en de themagroepen zijn herzien. De groep ondersteuningsstructuur heeft het Pro Portaal afgerond en het onderwijs uitgenodigd om deel te nemen. Volgend jaar (2024) wordt gebruikt om het systeem te monitoren. Preventieve activiteiten ontfermt zich over de aflopende aanbesteding. Talentontwikkeling (voorheen Kansrijk) ontfermt zich over de invulling van de nieuwe opdracht, die uitgevoerd wordt door Your Talent. Daarnaast wordt op dit moment de samenstelling per themagroep onder de loep genomen om de afvaardiging per school beter in balans te brengen.
Wat gaan we doen?	We dragen zorg voor een gevarieerd aanbod aan activiteiten om daarmee de talentontwikkeling van onze jeugd, in de breedste zin van het woord, te stimuleren
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De aanbesteding talentontwikkeling is intussen afgerond. Organisatie Your Talent heeft de opdracht gewonnen en bevindt zich nu in samenwerking met de gemeente in de implementatiefase. De scholen zijn hierbij aangehaakt en ook de inwoners en organisaties uit het maatschappelijk middenveld worden binnenkort uitgenodigd voor een aftrap van de opdracht.
Wat willen we bereiken?	Inwoners zijn fysiek en mentaal gezond

Preventief werken vraagt om een andere kijk op gezondheid. De benadering van positieve gezondheid draait om de vraag wat mensen in brede zin nodig hebben om met alle uitdagingen in het leven om te kunnen gaan. Het gaat hierbij om fysieke, mentale en sociale uitdagingen. Het gedachtegoed van positieve gezondheid zetten we centraal in onze uitvoeringsprogramma's. Gezondheid en leefstijl krijgen aandacht in onze gemeente. Als gemeente onderzoeken we samen met partners naar de mogelijkheden die we daartoe hebben, stimuleren we samenwerkingen en initiëren we activiteiten die bijdragen aan de gezondheid van inwoners. Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal zelfmoorden, het aantal uithuisplaatsingen, de gemiddelde levensverwachting en de gemiddelde leeftijd dat jongeren middelen gebruiken. Daarnaast is het afsluiten van een preventie- en vitaliteitsakkoord een mijlpaal.	
Wat gaan we doen?	We focussen ons op de jeugd via de scholen voor minder suïcidegedachten
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Middels de inzet van basis-GGZ voor jeugd en gezin, schoolmaatschappelijk werk op school, de jeugdgezondheidszorg en de inrichting van de sociale kaart voor het onderwijs wordt getracht deze problematiek tijdig te signaleren en hiervoor de juiste ondersteuning/hulp in te zetten. Ook wordt hierover binnen de werkgroep preventieve activiteiten (onderdeel van Samen Beter) over gesproken in samenwerking met het onderwijs en andere belangrijke partners die met jeugd en gezin werken. Inmiddels is er in samenwerking met de GGD een werkgroep opgestart om aanpak suïcide preventie vorm te geven, vooralsnog in de vorm van voorlichting, mogelijke training voor professionals en geïnteresseerde vrijwilligers. Dit zal volgend jaar meegenomen worden in de integrale benadering van het plan van aanpak voor de lokale uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord en de daaraan gekoppelde Brede Specifieke uitkering.
Wat gaan we doen?	We creëren in alle programma's en activiteiten meer aandacht en inzet op ouderbetrokkenheid
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het onderwerp ouderbetrokkenheid is binnen de programma's LEF en Samen Beter en belangrijk onderdeel. Op dit moment wordt er gewerkt aan een plan van aanpak rondom ouderbetrokkenheid met als doel ouders niet alleen bewust te maken van de belangrijke rol die zij hebben binnen de opvoeding van hun kinderen maar ook handvatten mee te geven. Binnen programma LEF wordt het activiteitenaanbod op dit moment uitgebreid met meerdere ouder-kindactiviteiten en een voorlichtingsprogramma voor ouders. Vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt onderzocht hoe het aanbod rondom opvoedingsondersteuning nog beter kan aansluiten bij de wensen en behoeften van ouders en op welke vlakken dit uitgebreid dient te worden.
Wat gaan we doen?	We evalueren het huidige sport- en preventieakkoord en brengen de partijen samen in het kader van mentale gezondheid
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Het sportakkoord is geëvalueerd. Een van de punten was het aanstellen van een sportparkmanager voor het verbeteren van de organisatiekracht van beheer, onderhoud en verduurzaming van de sportparken. We willen deze inzet graag in 2024 continueren. De overige uitkomsten van deze evaluatie zijn meegenomen bij het opstellen van het vitaliteitsakkoord. Het preventieakkoord wordt elk kwartaal geëvalueerd. Er is een interne werkgroep gestart samen met de GGD Zaanstreek-Waterland rondom mentale gezondheid. Ook heeft er een onderzoek plaatsgevonden waarop ingezoomd is op de effecten van COVID-19 en de maatregelen daar omheen. Op basis van deze resultaten zijn er een aantal initiatieven ontstaan specifiek voor jongeren in Edam-Volendam. Het gaat om culturele werkgroepen uitgevoerd onder leiding van CBW waarin jongeren zelf culturele activiteiten voor andere jongeren organiseren. Daarnaast is/zal er een nieuwe coating aangebracht op het sportveld bij het Singelplein waardoor de Krajicek foundation in onze gemeente aan de slag gaat met het opleiden van jongeren. Deze jongeren zullen ook weer activiteiten gaan organiseren voor nadere jongeren. zullen in de werkgroep preventieve activiteiten acties uitgezet worden, in samenwerking met het onderwijs en belangrijke stakeholders, welke ten goede komen aan onze inwoners (met specifieke aandacht voor de jeugd).
Wat gaan we doen?	We stellen een gezamenlijk vitaliteitsakkoord op
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het vitaliteitsakkoord is op- en vastgesteld. Het vitaliteitsakkoord is een integraal vervolg op het sportakkoord I en het preventieakkoord en is onderdeel van de Brede specifieke uitkering. In het 4e kwartaal van 2023 en 1e kwartaal van 2024 wordt een uitvoeringsplan opgesteld en gestart met de uitvoering.
Wat gaan we doen?	We zetten in op campagnes voor de zelfmoordlijn
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is een interne werkgroep gestart in samenwerking met de GGD Zaanstreek-Waterland. De eerste voorlichtingen gaan plaatsvinden bij professionals waaronder de jongerenwerkers en de professionals die Oekraïners begeleiden. Deze professionals kunnen hiermee een beter gesprek voeren met mensen die denken aan zelfmoord. Daarnaast is het de bedoeling dat geïnteresseerde vrijwilligers hierin ook getraind worden, zij vervullen een signalerende functie en hebben laagdrempelig contact met diverse groepen inwoners.
Wat gaan we doen?	We blijven inzetten op een aanbod van basis-GGZ voor jeugd en gezin om mentale problematiek tijdig in beeld te krijgen en aan te pakken
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds 2018 hebben we binnen ons voorveld de functie van basis geestelijke gezondheidszorg voor jeugd en gezin georganiseerd. Dit met als doel om wachtlijsten in de specialistische GGZ te ontlasten en jeugd en gezin zo snel en dichtbij huis mogelijk de juiste ondersteuning te bieden. Eind 2022 is deze opdracht opnieuw middels een aanbesteding in de markt gezet en deze is in Q1 van 2023 gegund aan de partij die deze ondersteuning op dit moment al levert. Samen met deze partij gaan we aan de slag om het aanbod nog meer bekendheid te geven en de lijnen met school, huisartsen en ons als gemeente nog efficiënter in te richten.
Wat gaan we doen?	We zetten in op het zo thuis mogelijk opgroeien en breiden het aanbod van (intensief) ambulante hulp uit om uithuisplaatsingen zo veel als mogelijk te voorkomen

Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Alle gecontracteerde partners, zowel lokaal als regionaal, hebben de opdracht de ondersteuning/hulpverlening zo dichtbij huis mogelijk te organiseren. Dit doen we met als doel jeugdigen/ouders de handvatten te geven om met de problematiek om te gaan en daarmee uithuisplaatsingen te voorkomen. Lokaal én regionaal zijn we blijvend met onze partners in gesprek over de effectiviteit en volledigheid van het aanbod en daar waar nodig ontwikkelen we door en breiden we eventueel aanbod uit.
Wat willen we bereiken?	Middelen- en alcoholgebruik terugdringen en de startleeftijd verhogen
In onze gemeenten staat het middelengebruik hoog op de agenda. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het programma LEF. Het hoofddoel van het programma LEF is het terugdringen van middelengebruik van jongeren tot 18 jaar in alle kernen van gemeente Edam-Volendam. De basis van LEF is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe we er met z'n allen voor kunnen zorgen dat het gezonde verstand gaat zegevieren als het gaat om het maken van keuzes. Dat we met elkaar laten zien dat we dat beeld kunnen ombuigen en dat we bereid zijn die verandering met elkaar vanaf de grond op te bouwen. Belangrijke indicatoren van deze doelstelling zijn het aantal Weekend Fun NIghts en de bezoekersaantallen van deze avonden, gemiddelde startleeftijd alcohol, aantal drugsgebruikers onder jongeren, aantal ziekenhuisopnames door drank- of drugsgebruik en het aantal gokkende jongeren.	
Wat gaan we doen?	We continueren het programma LEF
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Programma LEF is vast onderdeel van het uitvoeringsprogramma Jeugd en wordt niet alleen gecontinueerd maar ook qua aanbod en inzet uitgebreid en doorlopend geëvalueerd.
Wat gaan we doen?	We zorgen met onze inzet, voorlichting en activiteiten voor een verhoging van de gemiddelde startleeftijd van alcoholgebruik;
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Middels het aanbod van alternatieve activiteiten op de vrijdag- en zaterdagavond en voorlichting op het onderwijs wordt getracht de startleeftijd van alcoholgebruik op te hogen. In de resultaten is op dit moment nog geen positief effect te zien van deze inzet. Het aanbod aan alternatieve activiteiten is in 2023 enorm toegenomen. Daarnaast wordt er ingezet op het vergroten van de ouderbetrokkenheid d.m.v. ouder & kind-activiteiten en een voorlichtingsprogramma. Hier is in het najaar van 2023 mee gestart en zal verder doorlopen in 2024. Programma LEF wordt uitgevoerd aan de hand van een zogenaamd 'verklaringsmodel'. Hierin staat duidelijk omschreven aan welke knoppen we moeten draaien om de startleeftijd van alcoholgebruik te verhogen. We hebben tot op heden vol ingezet op het aanbod aan alternatieve activiteiten en voorlichting op het basis- en voortgezet onderwijs. Daarnaast is er een samenwerking met afdeling Veiligheid voor toezicht en handhaving in de niet-thuissituatie. Als laatste is inzet op ouderbetrokkenheid van belang. Dit staat als prioriteit op de agenda voor Q3 en Q4 van 2023 en loopt door in 2024.
Wat gaan we doen?	We dragen zorg voor een passend en gevarieerd aanbod van alternatieve activiteiten voor de jeugd in de leeftijd van 10 t/m 18 jaar
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Op elke vrijdag- en zaterdagavond staat er een uitgebreid aanbod van alternatieve activiteiten voor de jeugd van 10 tot 18 jaar. Hier wordt enthousiast gebruik van gemaakt. Om de jeugd te blijven vangen wordt dit aanbod continu geëvalueerd en aangevuld met nieuwe activiteiten. Ook worden hier zogenaamde kop-staart activiteiten aan toegevoegd, wat wil zeggen dat dit activiteiten zijn waar een jeugdige zich meerdere weken achter elkaar voor opgeeft en waarin toegewerkt wordt naar een eindproduct (dit kan iets fysieks zijn wat de jeugdige gemaakt heeft, maar bijvoorbeeld ook een presentatie/voorstelling/optreden). Een vereiste hiervan is dat er een ouderbetrokkenheidscomponent in zit.
Wat gaan we doen?	We intensiveren de marketing en communicatie om de alternatieve activiteiten extra onder de aandacht te brengen en meer jeugdigen te bereiken
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De activiteiten van Weekend Fun Nights worden gepromoot middels Instagram, posters/nieuwsbrieven op scholen, de lokale kranten, Facebook en de website. Ook worden activiteiten door de organiserende partij gepromoot.
Wat gaan we doen?	We breiden de bestaande voorlichting en activiteiten uit met het thema (online) gokken
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op dit moment heeft voorlichting rondom (online) gokken aanzienlijk minder aandacht in het programma dan de thema's rondom alcohol en drugs. Wel is het onderdeel van het voorlichtingsprogramma.

Partnerschap

Speerpunt:	**5.5 Partnerschap**
Wat willen we bereiken?	Professionals weten elkaar te vinden via een sociale kaart
In een goed ontwikkelde sociale kaart vinden onze samenwerkingspartners en inwoners informatie over de beschikbare diensten. De informatie is praktisch en maakt het gemakkelijk om elkaar te vinden, voor zowel inwoner als professional. Het ontwikkelen en bijhouden van een sociale kaart vraagt iets van het hele zorglandschap, waarbij de gemeente als regisseur en onderdeel van het netwerk optreed. Het is belangrijk dat informatie in dit portaal altijd actueel is. De gemeente houdt regie door halfjaarlijks de informatie in de sociale kaart te controleren en waar nodig te actualiseren. Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal partners dat is aangesloten op de sociale kaart en de mate waarin deze partners de kaart up-to-date houden.	
Wat gaan we doen?	We zetten een sociale kaart op en zorgen dat deze up-to-date blijft
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In een goed ontwikkelde sociale kaart voor professionals vinden onze samenwerkingspartners informatie over de beschikbare diensten. De informatie is praktisch en maakt het gemakkelijk voor professionals onderling om elkaar te vinden. Het ontwikkelen en bijhouden van een sociale kaart vraagt iets van het hele zorglandschap, waarbij de gemeente als regisseur en onderdeel van het netwerk optreed. Het is belangrijk dat informatie in dit portaal altijd actueel is. De gemeente houdt regie door ieder kwartaal de informatie in de sociale kaart te controleren en waar nodig te actualiseren. Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal partners dat is aangesloten op de sociale kaart en de mate waarin deze partners de kaart up-to-date houden. Op dit moment is het overzicht volledig geactualiseerd en zijn naar het voorveld ook huisartsen en het onderwijs aangesloten.
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een nieuw digitaal kanaal om de sociale kaart met partners te kunnen delen
Budgethouder:	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Aan de website van het Centrum voor Jeugd en Gezin is een apart portaal voor professionals toegevoegd (het Pro Portaal). Hierop zijn belangrijke documenten (waaronder de sociale kaart) te vinden en kunnen professionals middels een vorm van intranet met elkaar in contact komen en laagdrempelig vragen stellen. Het Pro Portaal is gereed en intussen zijn huisartsen en het onderwijs aangehaakt. Zodra de sociale kaart voor 18+ gereed is zal onderzocht worden in hoeverre het mogelijk is deze hierin ook te implementeren of dat hiervoor een ander kanaal moet worden gevonden.

Programma 6 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen

Optimale inzet en beheer van financiële middelen

Speerpunt:	6.1 Optimale inzet en beheer van financiële middelen om de programmadoelen te bereiken
Wat willen we bereiken?	Evenredige lokale lastdruk voor de inwoners en ondernemers
In de uitvoering van haar wettelijke taken houdt de gemeente rekening met de belastingdruk voor haar inwoners en ondernemers. De gemeentelijke belastingtarieven worden jaarlijks vastgesteld door de Raad.	
Wat gaan we doen?	Lokale lastendruk niet onnodig verhogen
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De financiële situatie van de gemeente wordt voortdurend gemonitord. In de begroting voor 2024, zoals aangeleverd bij de gemeenteraad, zijn geen voorstellen opgenomen die leiden tot een onnodig hogere lastendruk.
Wat gaan we doen?	Onderzoek doen naar aanvullende dekkingsmiddelen
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn nog geen concrete dekkingsmiddelen gevonden.
Wat willen we bereiken?	Structureel sluitende begroting
Om te kunnen sturen op een meerjarig sluitende begroting is het noodzakelijk het bestuur goed te informeren over de financiële situatie en ontwikkelingen binnen de gemeente zodat tijdig besluiten genomen kunnen worden. Meerjarig is van belang om goed inzicht te krijgen in structurele en incidentele baten en lasten. Hiernaast is stabilisering van de inkomsten uit het gemeentefonds van groot belang	
Wat gaan we doen?	Financiële Sturingsinstrumenten gebruiken en doorontwikkelen
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Met de Commissie Planning Control, Audit en Risk zijn de opties verkend voor een aanpassing van de P&C Cyclus voor 2024. Deze opties zullen in een notitie verder worden uitgewerkt en in een volgende vergadering van de Commissie P&C weer worden besproken.
Wat gaan we doen?	Actualiseren van beleidsdocumenten
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De nota Financieel Beleid is geactualiseerd.
Wat gaan we doen?	Nieuwe initiatieven toetsen op financiële haalbaarheid
Budgethouder:	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De implementatie van een nieuw financieel pakket vraagt, naast het reguliere werk, veel capaciteit van de organisatie. Nieuwe initiatieven vanuit de organisatie worden nog steeds getoetst op financiële haalbaarheid maar vanuit de afdeling zelf worden geen nieuwe initiatieven ontwikkeld.

Bijlage 2 Toelichting MIP

In deze bijlage worden de wijzigingen op het onderdeel Investeringen, indien nodig, nader toegelicht.
In de Winternota is op de afzonderlijke programma's (daar waar nodig) een toelichting gegeven op het onderdeel Investeringen. Voor de overige toelichtingen wordt verwezen naar deze bijlage Toelichting MIP (meerjarig Investeringsplan). Het merendeel van de mutaties vloeit voort uit:

- **Actualisaties:**
  Vaak gaat het hier over het later gereed komen van een investering, waardoor ook later mag worden begonnen met afschrijven. Dit geeft een verschuiving in de kapitaallasten over de afzonderlijke jaren. Deze mutaties worden, indien noodzakelijk, afzonderlijk toegelicht.
- **Opvoering Activa:**
  Het bij het door de raad beschikbaar gestelde krediet behorende werk is afgerond. Op dit krediet kunnen geen boekingen meer plaatsvinden, en het (afgesloten) werk wordt voortaan geadministreerd onder de categorie "Activa";
- **Realisatie Investeringen:**
  Omdat het werk is afgerond zijn de exacte totale kosten bekend. Deze wijken meestal af van het oorspronkelijke krediet dat door de raad beschikbaar is gesteld. Hierdoor moeten ook de geraamde kapitaallasten in de komende jaren worden bijgesteld.

Programma 1 Bestuur - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Informatiestrategie '17-'22 Omgevingswet'	0	-3	-3	-3
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-1	3	3	3
	-1	**0**	**0**	**0**
Totaal	-1	0	0	0

Programma 1 - Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Informatiestrategie '17-'22 Omgevingswet'

Het investeringsbudget van € 60.000 is overschreden met € 15.000. Voorgesteld wordt om het investeringsbudget met € 15.000 te verhogen naar € 75.000. De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere prijzen en de problemen in de koppeling met oudere software. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 3.000.

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan

De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Programma 2 Publiek, Veiligheid en Juridische zaken - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Dienstauto BOA's'	0	14	0	0
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-8	0	0	0
	-8	**14**	**0**	**0**
Totaal	-8	14	0	0

Programma 2 – Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Dienstauto BOA's'

Door uitbreiding van het team handhaving wordt het wagenpark uitgebreid met 2 handhavingsauto's. De aanschaf gaat in 2024 plaatsvinden, waardoor in 2024 de afschrijvingslast vervalt. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2024 van € 14.000.

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan

De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Programma 3 Ruimtelijke ontwikkeling - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Betalingssystemen openbare toiletten'	1	1	1	1
-Actualisatie investering 'Openbare toiletten busstation Edam'	4	4	4	4
-Actualisatie investering 'Voorbereidingskrediet voor het opstellen van een integrale gebiedsvisie De Purmer'	2	-1	-1	-1
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-7	-3	-3	-3
	0	**0**	**0**	**0**
Totaal	0	0	0	0

Programma 3 – Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Betalingssystemen openbare toiletten'
Het is niet haalbaar om de openbare toiletten te voorzien van een elektronisch slot, waarbij met passen en card betaald dient te worden. Daarom kan het krediet worden afgevoerd. Het krediet zou in 10 jaar worden afgeschreven, de afschrijvingslasten waren € 1.000 per jaar. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 1.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Openbare toiletten busstation Edam'
Deze investering wordt vooralsnog niet uitgevoerd, waardoor het krediet afgevoerd kan worden. Het krediet zou in 40 jaar worden afgeschreven, deze lasten komen te vervallen. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Voorbereidingskrediet voor het opstellen van een integrale gebiedsvisie De Purmer'
In totaal wordt gevraagd om het bestaande krediet van € 380.000 te verhogen met € 275.000. Van deze verhoging is een bedrag van € 225.000 bestemd voor onderzoeken voor het bestemmingsplan/omgevingsplan. Deze kosten worden in een later stadium verwerkt in de exploitatie van het nog te openen grondcomplex (Grex) Deze lasten werken dus niet door in de gemeentelijke exploitatie. Het 2e deel van deze bijstelling van € 50.000 is bedoeld om in 2024 al te kunnen starten met het opstellen van een bestemmingsplan/omgevingsplan. Ook deze kosten worden in een later stadium opgenomen in het Grex.

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Programma 4 Ruimtelijk beheer - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Aanleg 3e ontsluitingsweg'	0	0	-17	-16
-Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'	10	10	10	9
-Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'	10	10	10	9
-Actualisatie investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017'	0	110	110	109
-Actualisatie investering 'Beleidsplan Openbare Verlichting 2021'	0	-3	-3	-3
-Actualisatie investering 'Beschoeiingen 2023'	0	14	9	9
-Actualisatie investering 'Bijdrage planmatig onderhoud wegen aan Julianaweg '	0	10	110	110
-Actualisatie investering 'Bijstellen krediet Julianaweg '	0	144	143	142
-Actualisatie investering 'Combipomp Haven Edam'	0	1	1	1
-Actualisatie investering 'Combipomp Haven Volendam'	0	1	1	1
-Actualisatie investering 'Herinrichting begraafplaats Volendam '	7	7	2	2
-Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 1 Corridor'	0	-218	-89	-89
-Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 2 & 3 Dorp en Entree'	193	192	191	190
-Actualisatie investering 'Julianaweg Voorbereiding'	46	-104	-103	-103
-Actualisatie investering 'Maatregelen ter bestrijding van wateroverlast'	37	39	38	38
-Actualisatie investering 'Openbare Verlichting Julianaweg '	0	3	3	49
-Actualisatie investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'	0	64	63	63
-Actualisatie investering 'Reconstructie Seevancksweg te Oosthuizen'	17	0	0	0
-Actualisatie investering 'Renovatie algemene begraafplaats Edam'	0	5	-4	-4
-Actualisatie investering 'Verbrede zorgplicht buitengebied met IBA's'	19	11	11	11
-Actualisatie investering 'Verkeersplan 2018/2019 '	0	52	0	0
-Actualisatie investering 'Verkeersplan 2020/2023 '	0	42	0	0
-Actualisatie investering 'Vervanging Kade Haven Edam '	0	-2	-2	-2
-Actualisatie investeringen Julianaweg	0	-53	-53	-53
-Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'	0	0	-53	-52
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-408	38	42	42
	-70	**372**	**420**	**464**
Totaal	-70	372	420	464

Programma 4 – Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Aanleg 3e ontsluitingsweg'
De subsidie van de Vervoerregio is vastgesteld op € 4.911.000, deze is in mindering gebracht op het investeringskrediet. Het contract met de aannemer geeft aan dat gedurende de uitvoering van het werk 2 maal een indexering (op basis van de CBS index) van de materiaalkosten plaatsvindt. De eerste keer was in september 2022. Per 1-9-2023 heeft een 2e indexering plaatsgevonden, wat leidt tot een extra kostenpost (en kredietaanvraag) van € 300.000

Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd.

Actualisatie investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit staat vermeld bij nieuwe investeringen in dit document. Voorgesteld wordt om het oorspronkelijke krediet te verlagen tot het bedrag wat tot heden is besteed, namelijk € 1.150.000. Hierdoor kan het krediet voor het uitgevoerde gedeelte bij de jaarrekening 2023 afgesloten worden. De uitvoering van het afvalbeleidsplan is goedkoper geweest, waardoor een deel van het krediet kan vrijvallen, namelijk € 551.000. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en voor de jaren 2024 tot en met 2032 van € 105.000. Samen met het nieuwe investering voor voormalig Zeevang leidt het tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 105.000 en voor de jaren 2024 tot en met 2032 van € 55.000.

Actualisatie investering 'Beleidsplan Openbare Verlichting 2021'
De uitvoering van het Beleidsplan Openbare Verlichting 2017-2021 is afgerond. Op het totale krediet van bijna € 6.000.000 is een overschrijding van € 45.000, voorgesteld wordt om dit bedrag bij te ramen. Het krediet wordt in 15 jaar afgeschreven, waardoor de extra afschrijvingslasten € 3.000 per jaar zijn. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en met 2038 van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Beschoeiingen 2023'
Bij de uitvoering van het lopende beleidsplan schoeiingen (t/m 2023) is gebleken dat de kosten over het totale plan lager uitvallen dan geraamd. Het krediet van € 361.000 wordt daarom verlaagd naar € 120.000. Ook loopt de uitvoering door in 2024, waardoor de afschrijving in 2025 start (in plaats van in 2024). Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor 2023 van € 12.043 en voor 2024 en verder van € 4.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Bijdrage planmatig onderhoud wegen aan Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fasen: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd. Bij het herschikken blijft in totaal het eerder beschikbaar gestelde kredietbedrag gelijk, en de afschrijvingslasten blijven per saldo ook gelijk. Door het afvoeren van dit krediet vervallen deze afschrijvingslasten, maar door het herschikken komen de lasten er bij een ander krediet bij.

Actualisatie investering 'Bijstellen krediet Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fasen: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd. Bij het herschikken blijft in totaal het eerder beschikbaar gestelde kredietbedrag gelijk, en de afschrijvingslasten blijven per saldo ook gelijk. Door het afvoeren van dit krediet vervallen deze afschrijvingslasten, maar door het herschikken komen de lasten er bij een ander krediet bij.

Actualisatie investering 'Combipomp Haven Edam'
Deze investering is komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Combipomp Haven Volendam'
Deze investering komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Herinrichting begraafplaats Volendam '
In 2023 is gestart met de renovatie van de begraafplaats Volendam, de uitvoering loopt door in 2024. De uitvoering valt qua kosten hoger uit dan eerder geraamd. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met € 56.000. De afschrijvingstermijn van het krediet week af van de financiele verordening, de afschrijving wordt aangepast naar 25 jaar (was 10 jaar). Door de verhoging en de wijziging van de afschrijvingstermijn wijzigen de afschrijvingslasten naar € 5.000 per jaar (was € 7.000). Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor de jaren 2025 en verder van € 2.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 1 Corridor'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Fase 1 wordt in 2023 afgerond. In 2024 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 198.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 2 & 3 Dorp en Entree'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Fase 2 en 3 zullen in 2025 en 2026 worden uitgevoerd. In 2027 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 247.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Julianaweg Voorbereiding'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. De voorbereidingsfase is in 2023 afgerond. In 2024 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 136.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Maatregelen ter bestrijding van wateroverlast'
Deze investering komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Openbare Verlichting Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. De uitvoering van de openbare verlichting zal doorlopen tot en met 2026, en er zal vanaf 2027 worden afgeschreven. Het krediet wordt afgeschreven in 15 jaar. De afschrijvingslasten zijn € 45.000 per jaar en komen ten laste van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'
De Keetzijde wordt voorzien van streetprint asfalt en wordt heringericht om de snelheid te verminderen. Van het eerste gedeelte (fase 1) wordt alleen de bovenlaag voorzien van nieuw asfalt. Hierdoor betreft het groot onderhoud. Het tweede deel dient, naast een nieuwe bovenlaag, ook te worden voorzien van een nieuwe onderlaag. Hiermee wordt de gehele asfaltconstructie vernieuwd, waardoor het een investering is. Voorgesteld wordt om voor de reconstructie van fase 2 een krediet beschikbaar te stellen van € 1.500.000. Omdat er herinrichtingsmaatregelen worden getroffen ten gunste van langzaam verkeer heeft de Vervoerregio een subsidie toegekend van € 343.000. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de investering als bijdrage derden. Hierdoor resteert een krediet van € 1.157.000. Deze wordt afgeschreven in 20 jaar, waardoor de afschrijvingslasten € 58.000 per jaar zijn voor de jaren 2024 tot en met 2043. Deze lasten leiden tot een verlaging van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Reconstructie Seevancksweg te Oosthuizen'
De herinrichting van de Seevancksweg is afgerond. Er is een kleine overschrijding op het krediet van bijna € 2.000. Voorgesteld wordt het krediet met dit bedrag te verhogen. Omdat de totale investering wordt afgeschreven in 20 jaar zijn de gevolgen voor het saldo begroting te verwaarlozen.

Actualisatie investering 'Renovatie algemene begraafplaats Edam'
De renovatie van de begraafplaats Edam zal in 2024 uitgevoerd gaan worden. Op basis van de ontvangen offertes zal de uitvoering qua kosten hoger uitvallen dan eerder geraamd. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met € 80.000. Het krediet wordt afgeschreven in 25 jaar, de extra afschrijvingslasten door de kredietverhoging zijn € 3.000 per jaar. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2025 en verder van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Verbrede zorgplicht buitengebied met IBA's'
Het krediet wordt verlaagd van € 184.000 naar €75.000. En vervolgens zal het krediet bij de jaarrekening 2023 worden afgesloten. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat de afschrijvingslasten ten laste van de voorziening GRP gaan.

Actualisatie investering 'Verkeersplan 2018/2019 '
De uitvoering loopt door in 2024, waardoor in 2025 wordt gestart met afschrijven.

Actualisatie investering 'Verkeersplan 2020/2023 '
De uitvoering loopt door in 2024, waardoor in 2025 wordt gestart met afschrijven.

Actualisatie investering 'Vervanging Kade Haven Edam '
In de Haven Edam zijn vervangingswerkzaamheden verricht aan Kade 438. De voorbereiding hiervan zijn gestart in 2022 en de uitvoering is afgerond in 2023. De afschrijving start in 2024. Bij de uitvoering bleek er een verharding van grastegels te liggen. Die moest eruit en er weer in, inclusief zandbed. Daarnaast is een deel van het basaltwerk aangepast qua hoogte. Hierdoor is extra zetwerk verricht aan de basaltkeien. Hierdoor zijn de kosten € 63.000 hoger uitgevallen. Voorgesteld wordt om het krediet van € 638.000 te verhogen naar € 701.000. De afschrijvingslasten stijgen met € 2.000 per jaar naar € 18.000 en komen ten laste van het saldo begroting.

Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit krediet zal in 10 jaar worden afgeschreven. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van 2025 en verder van € 53.000. Naast deze mutatie vindt actualisatie van het oorspronkelijke krediet plaats, wat leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en € 55.000 voor de jaren 2024 en verder. Een uitgebreide toelichting op deze actualisatie vindt u in bijlage 2 Toelichting MIP.

Actualisatie investeringen Julianaweg
Voorgesteld wordt om de bestaande investeringen die betrekking hebben op de renovatie van de Julianaweg bij te stellen of af te voeren. De lasten van de investeringen "Asfalteren Julianaweg" en "Julianaweg voorbereiding" worden gedekt door een onttrekking aan de bestemde reserve Toekomstige kapitaallasten. Omdat nu wordt voorgesteld om deze investeringen af te voeren of aan te passen komen de onttrekkingen aan de reserve te vervallen. Dit betekent dat er in 2023 een bedrag van € 1.005.000 vrij valt uit de reserve Toekomstige kapitaallasten. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo begroting 2023. Voor de jaren 2024 en verder leidt het afvoeren van de onttrekking aan reserve tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 53.000.

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Programma 5 Sociaal domein / Samenleving - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	8
-Actualisatie investering 'Calisthenics Park Oosthuizen'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Opperdam: dakafwerking leien leisteen'	0	-1	-1	-1
-Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	-8
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-82	0	14	14
	-82	**-1**	**13**	**13**
Totaal	-82	-1	13	13

Programma 5 – Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Calisthenics Park Oosthuizen'
De uitvoering van de investering is in 2023 afgerond. De totale kosten zijn uitgekomen op € 37.000, daarom wordt het investeringskrediet met € 2.000 verhoogd. De jaarlijkse afschrijving start in 2024 en bedraagt € 3.700. De afschrijving wordt door de aanpassing € 200 hoger. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Opperdam: dakafwerking leien leisteen'
De werkzaamheden "vervangen van dakleien sporthal de Opperdam oud" zijn, na meervoudig onderhandse aanbesteding, in volle gang. Tijdens werkzaamheden is gebleken dat de aansluiting van de laatst aangebouwde nieuwe sporthal aan de oudere sporthal, voorzien is van asbesthoudende leien. Dit was tijdens de bouw destijds overlaagd met isolatie en dakbedekking. Besloten is om de asbesthoudende leien te saneren, waarmee het pand asbestvrij is en vernieuwde leien te plaatsen. De verwachting is dat het investeringskrediet hierdoor wordt overschreden met € 30.000. Voorgesteld wordt om het investeringskrediet te verhogen met € 30.000. Dit leidt tot een extra afschrijvingslast van € 750. Deze extra lasten leiden tot een verlaging van het saldo begroting 2024 en verder.

Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'
Het opvoeren en afvoeren van deze investering in deze Winternota heeft een administratieve reden: De wijziging van de kostensoort voor de doorbelasting in de exploitatie.

Programma 5 – Toelichting

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Programma 6 Financiën en Alg. dekkingsmiddelen - Financiële gevolgen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Meerjarig investeringsplan				
-Actualisatie investering 'Aanleg 3e ontsluitingsweg'	0	0	2	1
-Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'	-1	-1	-1	-1
-Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'	-1	-1	-1	-1
-Actualisatie investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017'	0	-5	-5	-4
-Actualisatie investering 'Beleidsplan Openbare Verlichting 2021'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Beschoeiingen 2023'	0	-2	-1	-1
-Actualisatie investering 'Betalingssystemen openbare toiletten'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Bijdrage planmatig onderhoud wegen aan Julianaweg '	0	-10	-10	-10
-Actualisatie investering 'Bijstellen krediet Julianaweg '	0	-13	-12	-12
-Actualisatie investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	-1
-Actualisatie investering 'Bouw Kindcentrum Broeckgouw'	78	-2	-2	-2
-Actualisatie investering 'Calisthenics Park Oosthuizen'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Combipomp Haven Edam'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Combipomp Haven Volendam'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Dienstauto BOA's'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Herinrichting begraafplaats Volendam '	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Informatiestrategie '17-'22 Omgevingswet'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 1 Corridor'	0	20	7	7
-Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 2 & 3 Dorp en Entree'	-18	-17	-16	-15
-Actualisatie investering 'Julianaweg Voorbereiding'	-4	10	9	9
-Actualisatie investering 'Maatregelen ter bestrijding van wateroverlast'	0	-2	-1	-1
-Actualisatie investering 'Openbare toiletten busstation Edam'	-1	-1	-1	-1
-Actualisatie investering 'Openbare Verlichting Julianaweg '	0	-3	-3	-3
-Actualisatie investering 'Opperdam: dakafwerking leien leisteen'	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'	0	-6	-5	-5
-Actualisatie investering 'Reconstructie Seevancksweg te Oosthuizen'	-2	0	0	0
-Actualisatie investering 'Renovatie algemene begraafplaats Edam'	0	-1	0	0
-Actualisatie investering 'Verbrede zorgplicht buitengebied met IBA's'	-1	0	0	0
-Actualisatie investering 'Verkeersplan 2018/2019 '	0	-2	0	0
-Actualisatie investering 'Verkeersplan 2020/2023 '	0	-2	0	0
-Actualisatie investering 'Vervanging Kade Haven Edam '	0	0	0	0
-Actualisatie investering 'Voorbereidingskrediet voor het opstellen van een integrale gebiedsvisie De Purmer'	-2	1	1	1
-Actualisatie investeringen Julianaweg	1.005	0	0	0
-Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'	0	0	3	2
-Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'	0	0	0	1
-Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	8	-51	-51	-51
	1.062	**-87**	**-85**	**-83**
Totaal	1.062	-87	-85	-83

Programma 6 – Toelichting

Meerjarig investeringsplan

Actualisatie investering 'Aanleg 3e ontsluitingsweg'
De subsidie van de Vervoerregio is vastgesteld op € 4.911.000, deze is in mindering gebracht op het investeringskrediet. Het contract met de aannemer geeft aan dat gedurende de uitvoering van het werk 2 maal een indexering (op basis van de CBS index) van de materiaalkosten plaatsvindt. De eerste keer was in september 2022. Per 1-9-2023 heeft een 2e indexering plaatsgevonden, wat leidt tot een extra kostenpost (en kredietaanvraag) van € 300.000

Actualisatie investering 'Asfalteren Julianaweg'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd.

Actualisatie investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit staat vermeld bij nieuwe investeringen in dit document. Voorgesteld wordt om het oorspronkelijke krediet te verlagen tot het bedrag wat tot heden is besteed, namelijk € 1.150.000. Hierdoor kan het krediet voor het uitgevoerde gedeelte bij de jaarrekening 2023 afgesloten worden. De uitvoering van het afvalbeleidsplan is goedkoper geweest, waardoor een deel van het krediet kan vrijvallen, namelijk € 551.000. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en voor de jaren 2024 tot en met 2032 van € 105.000. Samen met het nieuwe investering voor voormalig Zeevang leidt het tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 105.000 en voor de jaren 2024 tot en met 2032 van € 55.000.

Actualisatie investering 'Beleidsplan Openbare Verlichting 2021'
De uitvoering van het Beleidsplan Openbare Verlichting 2017-2021 is afgerond. Op het totale krediet van bijna € 6.000.000 is een overschrijding van € 45.000, voorgesteld wordt om dit bedrag bij te ramen. Het krediet wordt in 15 jaar afgeschreven, waardoor de extra afschrijvingslasten € 3.000 per jaar zijn. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en met 2038 van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Beschoeiingen 2023'
Bij de uitvoering van het lopende beleidsplan schoeiingen (t/m 2023) is gebleken dat de kosten over het totale plan lager uitvallen dan geraamd. Het krediet van € 361.000 wordt daarom verlaagd naar € 120.000. Ook loopt de uitvoering door in 2024, waardoor de afschrijving in 2025 start (in plaats van in 2024). Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor 2023 van € 12.043 en voor 2024 en verder van € 4.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Betalingssystemen openbare toiletten'
Het is niet haalbaar om de openbare toiletten te voorzien van een elektronisch slot, waarbij met passen en card betaald dient te worden. Daarom kan het krediet worden afgevoerd. Het krediet zou in 10 jaar worden afgeschreven, de afschrijvingslasten waren € 1.000 per jaar. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 1.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Bijdrage planmatig onderhoud wegen aan Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fasen: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd. Bij het herschikken blijft in totaal het eerder beschikbaar gestelde kredietbedrag gelijk, en de afschrijvingslasten blijven per saldo ook gelijk. Door het afvoeren van dit krediet vervallen deze afschrijvingslasten, maar door het herschikken komen de lasten er bij een ander krediet bij.

Actualisatie investering 'Bijstellen krediet Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fasen: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Door de herverdeling wordt dit krediet afgevoerd. Bij het herschikken blijft in totaal het eerder beschikbaar gestelde kredietbedrag gelijk, en de afschrijvingslasten blijven per saldo ook gelijk. Door het afvoeren van dit krediet vervallen deze afschrijvingslasten, maar door het herschikken komen de lasten er bij een ander krediet bij.

Actualisatie investering 'Bouw Kindcentrum Broeckgouw'
Het investeringskrediet voor de bouw van het kindcentrum in de Broeckgouw kan worden afgerond. Het totale investeringsbudget van € 3,12 mln. is licht overschreden. Voorgesteld wordt om het budget te verhogen met € 60.000. Dit voorstel leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 1.500.

Actualisatie investering 'Calisthenics Park Oosthuizen'
De uitvoering van de investering is in 2023 afgerond. De totale kosten zijn uitgekomen op € 37.000, daarom wordt het investeringskrediet met € 2.000 verhoogd. De jaarlijkse afschrijving start in 2024 en bedraagt € 3.700. De afschrijving wordt door de aanpassing € 200 hoger. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Combipomp Haven Edam'
Deze investering is komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Combipomp Haven Volendam'
Deze investering komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Dienstauto BOA's'
Door uitbreiding van het team handhaving wordt het wagenpark uitgebreid met 2 handhavingsauto's. De aanschaf gaat in 2024 plaatsvinden, waardoor in 2024 de afschrijvingslast vervalt. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2024 van € 14.000.

Actualisatie investering 'Herinrichting begraafplaats Volendam '
In 2023 is gestart met de renovatie van de begraafplaats Volendam, de uitvoering loopt door in 2024. De uitvoering valt qua kosten hoger uit dan eerder geraamd. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met € 56.000. De afschrijvingstermijn van het krediet week af van de financiele verordening, de afschrijving wordt aangepast naar 25 jaar (was 10 jaar). Door de verhoging en de wijziging van de afschrijvingstermijn wijzigen de afschrijvingslasten naar € 5.000 per jaar (was € 7.000). Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor de jaren 2025 en verder van € 2.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Informatiestrategie '17-'22 Omgevingswet'
Het investeringsbudget van € 60.000 is overschreden met € 15.000. Voorgesteld wordt om het investeringsbudget met € 15.000 te verhogen naar € 75.000. De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere prijzen en de problemen in de koppeling met oudere software. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 3.000.

Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 1 Corridor'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Fase 1 wordt in 2023 afgerond. In 2024 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 198.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Julianaweg Fase 2 & 3 Dorp en Entree'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. Fase 2 en 3 zullen in 2025 en 2026 worden uitgevoerd. In 2027 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 247.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Julianaweg Voorbereiding'
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. Het is wenselijk dat de kredieten worden herverdeeld in 3 verschillende fases: voorbereiding, fase 1 en fase 2 & 3. De voorbereidingsfase is in 2023 afgerond. In 2024 wordt gestart met afschrijven. De afschrijvingslasten zijn € 136.000 per jaar. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat het een herschikking van eerder beschikbaar gestelde kredieten betreft.

Actualisatie investering 'Maatregelen ter bestrijding van wateroverlast'
Deze investering komt te vervallen.

Actualisatie investering 'Openbare toiletten busstation Edam'
Deze investering wordt vooralsnog niet uitgevoerd, waardoor het krediet afgevoerd kan worden. Het krediet zou in 40 jaar worden afgeschreven, deze lasten komen te vervallen. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Openbare Verlichting Julianaweg '
De afgelopen jaren zijn er meerdere kredieten beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Julianaweg. Inmiddels is de eerste fase in uitvoering. De uitvoering van de openbare verlichting zal doorlopen tot en met 2026, en er zal vanaf 2027 worden afgeschreven. Het krediet wordt afgeschreven in 15 jaar. De afschrijvingslasten zijn € 45.000 per jaar en komen ten laste van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Opperdam: dakafwerking leien leisteen'
De werkzaamheden "vervangen van dakleien sporthal de Opperdam oud" zijn, na meervoudig onderhandse aanbesteding, in volle gang. Tijdens werkzaamheden is gebleken dat de aansluiting van de laatst aangebouwde nieuwe sporthal aan de oudere sporthal, voorzien is van asbesthoudende leien. Dit was tijdens de bouw destijds overlaagd met isolatie en dakbedekking. Besloten is om de asbesthoudende leien te saneren, waarmee het pand asbestvrij is en vernieuwde leien te plaatsen. De verwachting is dat het investeringskrediet hierdoor wordt overschreden met € 30.000. Voorgesteld wordt om het investeringskrediet te verhogen met € 30.000. Dit leidt tot een extra afschrijvingslast van € 750. Deze extra lasten leiden tot een verlaging van het saldo begroting 2024 en verder.

Actualisatie investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'
De Keetzijde wordt voorzien van streetprint asfalt en wordt heringericht om de snelheid te verminderen. Van het eerste gedeelte (fase 1) wordt alleen de bovenlaag voorzien van nieuw asfalt. Hierdoor betreft het groot onderhoud. Het tweede deel dient, naast een nieuwe bovenlaag, ook te worden voorzien van een nieuwe onderlaag. Hiermee wordt de gehele asfaltconstructie vernieuwd, waardoor het een investering is. Voorgesteld wordt om voor de reconstructie van fase 2 een krediet beschikbaar te stellen van € 1.500.000. Omdat er herinrichtingsmaatregelen worden getroffen ten gunste van langzaam verkeer heeft de Vervoerregio een subsidie toegekend van € 343.000. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de investering als bijdrage derden. Hierdoor resteert een krediet van € 1.157.000. Deze wordt afgeschreven in 20 jaar, waardoor de afschrijvingslasten € 58.000 per jaar zijn voor de jaren 2024 tot en met 2043. Deze lasten leiden tot een verlaging van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Reconstructie Seevancksweg te Oosthuizen'
De herinrichting van de Seevancksweg is afgerond. Er is een kleine overschrijding op het krediet van bijna € 2.000. Voorgesteld wordt het krediet met dit bedrag te verhogen. Omdat de totale investering wordt afgeschreven in 20 jaar zijn de gevolgen voor het saldo begroting te verwaarlozen.

Actualisatie investering 'Renovatie algemene begraafplaats Edam'
De renovatie van de begraafplaats Edam zal in 2024 uitgevoerd gaan worden. Op basis van de ontvangen offertes zal de uitvoering qua kosten hoger uitvallen dan eerder geraamd. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met € 80.000. Het krediet wordt afgeschreven in 25 jaar, de extra afschrijvingslasten door de kredietverhoging zijn € 3.000 per jaar. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2025 en verder van € 3.000 per jaar.

Actualisatie investering 'Verbrede zorgplicht buitengebied met IBA's'
Het krediet wordt verlaagd van € 184.000 naar €75.000. En vervolgens zal het krediet bij de jaarrekening 2023 worden afgesloten. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat de afschrijvingslasten ten laste van de voorziening GRP gaan.

Actualisatie investering 'Verkeersplan 2018/2019 '
De uitvoering loopt door in 2024, waardoor in 2025 wordt gestart met afschrijven.

Actualisatie investering 'Verkeersplan 2020/2023 '
De uitvoering loopt door in 2024, waardoor in 2025 wordt gestart met afschrijven.

Actualisatie investering 'Vervanging Kade Haven Edam '
In de Haven Edam zijn vervangingswerkzaamheden verricht aan Kade 438. De voorbereiding hiervan zijn gestart in 2022 en de uitvoering is afgerond in 2023. De afschrijving start in 2024. Bij de uitvoering bleek er een verharding van grastegels te liggen. Die moest eruit en er weer in, inclusief zandbed. Daarnaast is een deel van het basaltwerk aangepast qua hoogte. Hierdoor is extra zetwerk verricht aan de basaltkeien. Hierdoor zijn de kosten € 63.000 hoger uitgevallen. Voorgesteld wordt om het krediet van € 638.000 te verhogen naar € 701.000. De afschrijvingslasten stijgen met € 2.000 per jaar naar € 18.000 en komen ten laste van het saldo begroting.

Actualisatie investering 'Voorbereidingskrediet voor het opstellen van een integrale gebiedsvisie De Purmer'
In totaal wordt gevraagd om het bestaande krediet van € 380.000 te verhogen met € 275.000. Van deze verhoging is een bedrag van € 225.000 bestemd voor onderzoeken voor het bestemmingsplan/omgevingsplan. Deze kosten worden in een later stadium verwerkt in de exploitatie van het nog te openen grondcomplex (Grex) Deze lasten werken dus niet door in de gemeentelijke exploitatie. Het 2e deel van deze bijstelling van € 50.000 is bedoeld om in 2024 al te kunnen starten met het opstellen van een bestemmingsplan/omgevingsplan. Ook deze kosten worden in een later stadium opgenomen in het Grex.

Nieuwe investering 'Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022 (uitvoering voormalig Zeevang)'
Voor de uitvoering van het afvalbeleidsplan is eerder een krediet van € 2.200.000 beschikbaar gesteld. Het afvalbeleidsplan 2017-2022 is voor het grootste deel uitgevoerd. Wel zal er nog uitvoering moeten plaatsvinden in de voormalige gemeente Zeevang met betrekking tot het afvalbeheer. Er volgt in 2024 een voorstel en zal er besluitvorming over plaatsvinden. Het voorstel is om hiervoor € 500.000 beschikbaar te houden, dit krediet zal in 10 jaar worden afgeschreven. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van 2025 en verder van € 53.000. Naast deze mutatie vindt actualisatie van het oorspronkelijke krediet plaats, wat leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2023 van € 155.000 en € 55.000 voor de jaren 2024 en verder. Een uitgebreide toelichting op deze actualisatie vindt u in bijlage 2 Toelichting MIP.

Nieuwe investering 'Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011'
Het opvoeren en afvoeren van deze investering in deze Winternota heeft een administratieve reden: De wijziging van de kostensoort voor de doorbelasting in de exploitatie.

Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.

Bijlage 3 Overzicht en verloop reserves

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	Begin 2023	T	O	Eind 2023	T	O	2024	T	O	2025	T	O	2026
Algemene Reserve													
Algemene reserve	**14.495**	52	-307	**14.241**	6	-248	**13.999**	6	-660	**13.345**	6	-302	**13.050**
Bestemmings reserve													
Aanloopkosten brandweerposten	**48**	0	0	**48**	0	0	**48**	0	0	**48**	0	0	**48**
Budgetoverheveling	**2.244**	2.573	-1.943	**2.875**	0	-2.793	**82**	0	-83	**0**	0	0	**0**
Coronafonds	**955**	0	-955	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Energie, duurzaamheid en inflatieproblemen	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**
Gemeentelijke huisvesting	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**
Grondexploitatie	**1.765**	3.023	-213	**4.575**	0	0	**4.575**	0	0	**4.575**	290	0	**4.864**
Huisvesting sporthallen/zalen	**546**	33	-97	**482**	0	-482	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Incidentele opleidingskosten	**305**	0	-75	**230**	0	-125	**105**	0	0	**105**	0	0	**105**
Inrichting sporthallen/zalen	**492**	36	-34	**494**	494	-494	**494**	0	0	**494**	0	0	**494**
Kapitaallasten afgesloten kredieten	**19.986**	398	-1.541	**18.843**	0	-1.450	**17.393**	0	-1.373	**16.020**	0	-1.256	**14.763**
Oekraïne	**0**	4.233	3.510	**7.743**	0	0	**7.743**	0	0	**7.743**	0	0	**7.743**
Onderhoud bruggen	**981**	591	-1.000	**572**	0	-572	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Onderhoud buitensportaccommodaties	**554**	0	-46	**508**	0	-508	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Onderhoud gemeente-eigendommen	**2.513**	34	-359	**2.188**	0	-2.155	**33**	0	0	**33**	0	0	**33**
Onderhoud Havens E-V	**267**	112	-264	**115**	0	-115	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Pius X	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**
Sociaal-Domein	**1.808**	145	-231	**1.722**	0	-334	**1.388**	0	-275	**1.113**	0	-80	**1.033**
Speelwerktuigen	**683**	6	-41	**648**	0	-648	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Kapitaallasten openstaande kredieten	**10.304**	0	-1.386	**8.918**	0	-161	**8.757**	0	-729	**8.028**	0	-545	**7.482**
Uitvoering baggerwerken	**1.970**	196	-617	**1.549**	0	-1.549	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Uitvoeringskosten Participatiewet	**410**	217	-62	**565**	0	0	**565**	0	0	**565**	0	0	**565**
Wegenbeheersplan	**7.541**	1.584	-2.611	**6.514**	0	-4.743	**1.771**	0	0	**1.771**	0	0	**1.771**
Totaal	**72.604**	**13.233**	**-8.268**	**77.569**	**500**	**-16.377**	**61.692**	**6**	**-3.120**	**58.579**	**296**	**-2.183**	**56.691**

De ontwikkeling in de algemene reserve is exclusief het begroot rekeningresultaat

T = Toevoeging
O = Onttrekking

Specificatie mutaties in stand Winternota

Onderstaande tabel toont alleen de mutaties op de reserves, voortkomende uit de Winternota.

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Actualisatie investeringen Julianaweg										
Kapitaallasten openstaande kredieten	**0**	**-1.005**	**0**	**53**	**0**	**53**	**0**	**53**	**0**	**53**
Bijdrage zorginfrastructuur										
Sociaal-Domein	**0**	**27**	**0**	**-27**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling budgetten overige gebouwen										
Onderhoud gemeente-eigendommen	**0**	**33**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Budgetoverheveling SpUK-middelen Duurzaamheid										
Budgetoverheveling	**353**	**0**	**0**	**-353**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Dak- en thuisloosheid										
Sociaal-Domein	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Energietoeslag 2023										
Budgetoverheveling	**293**	**0**	**0**	**-293**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen										
Sociaal-Domein	**0**	**0**	**0**	**-32**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Haalbaarheidsonderzoeken										
Algemene reserve	**0**	**25**	**0**	**-25**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Herdenkingen										
Algemene reserve	**0**	**10**	**0**	**-10**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hogere verkoopopbrengst Oud Raeffeldamweg										
Grondexploitatie	**49**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Inburgering										
Budgetoverheveling	**30**	**155**	**0**	**-185**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Inventarisatie sociale huurvoorraad										
Budgetoverheveling	**16**	**0**	**0**	**-16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Inzet pedagoog en gezinsregisseur Singelwijk										
Sociaal-Domein	**0**	**0**	**0**	**-145**	**0**	**-145**	**0**	**0**	**0**	**0**
Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne										
Oekraïne	**91**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Noodlokalen o.b.s. De Koningsspil in Oosthuizen										
Algemene reserve	**0**	**142**	**0**	**-45**	**0**	**-45**	**0**	**-52**	**0**	**0**
Opbrengst grondverkopen										
Grondexploitatie	**0**	**-43**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Opstellen Baggerplan										
Budgetoverheveling	**25**	**0**	**0**	**-25**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Duurzaamheid CDOKE										
Budgetoverheveling	**128**	**0**	**0**	**-128**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Duurzaamheid gemeente										
Budgetoverheveling	**589**	**0**	**0**	**-589**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Duurzaamheid Provincie										
Budgetoverheveling	**67**	**0**	**0**	**-67**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Economische zaken										
Budgetoverheveling	**75**	**0**	**0**	**-75**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget externe inhuur Veiligheid										
Algemene reserve	**0**	**35**	**0**	**-35**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Budgetoverheveling	**0**	**65**	**0**	**-65**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Milieubeheer										

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Budgetoverheveling	**50**	**0**	**0**	**-50**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Omgevingswet										
Budgetoverheveling	**70**	**0**	**0**	**-70**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budget Toerisme										
Budgetoverheveling	**95**	**0**	**0**	**-95**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overheveling budgetten Structuur en bestemmingsplannen										
Budgetoverheveling	**368**	**0**	**0**	**-368**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Pilot complexe scheidingen										
Sociaal-Domein	**100**	**0**	**0**	**-50**	**0**	**-50**	**0**	**0**	**0**	**0**
Plan van Aanpak Singelwijk 2024-2025										
Budgetoverheveling	**165**	**0**	**0**	**-83**	**0**	**-83**	**0**	**0**	**0**	**0**
Project Verborgen Verhalen										
Budgetoverheveling	**20**	**0**	**0**	**-20**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Regionaal budget werk										
Uitvoeringskosten Participatiewet	**217**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rijksvergoeding opvang ontheemden Oekraïne										
Oekraïne	**4.100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Strategische communicatie										
Budgetoverheveling	**0**	**24**	**0**	**-24**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Taalonderwijs ontheemden Oekraïne										
Oekraïne	**42**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Technische aanpassing tijdelijke huisvestingskosten De Nieuwe School										
Algemene reserve	**0**	**0**	**0**	**100**	**0**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan										

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Kapitaallasten openstaande kredieten	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**	**1**
Uitvoering wegen beleidsplan										
Budgetoverheveling	**225**	**0**	**0**	**-225**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wegenbeheersplan	**0**	**1.771**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vrijval restant reserve Coronafonds										
Coronafonds	**0**	**-14**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wijksteunpunt Oosthuizen										
Budgetoverheveling	**5**	**0**	**0**	**-5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Wijziging projectleider Sociaal Domein										
Sociaal-Domein	**0**	**42**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zwemsteiger Middelie										
Budgetoverheveling	**0**	**23**	**0**	**-23**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Mutatie omschrijving

Actualisatie investeringen Julianaweg
Voorgesteld wordt om de bestaande investeringen die betrekking hebben op de renovatie van de Julianaweg bij te stellen of af te voeren. De lasten van de investeringen "Asfalteren Julianaweg" en "Julianaweg voorbereiding" worden gedekt door een onttrekking aan de bestemde reserve Toekomstige kapitaallasten. Omdat nu wordt voorgesteld om deze investeringen af te voeren of aan te passen komen de onttrekkingen aan de reserve te vervallen. Dit betekent dat er in 2023 een bedrag van € 1.005.000 vrij valt uit de reserve Toekomstige kapitaallasten. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo begroting 2023. Voor de jaren 2024 en verder leidt het afvoeren van de onttrekking aan reserve tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 53.000.
Bijdrage zorginfrastructuur
Afgesproken is dat de gemeente bijdraagt in de zorginfrastructuur voor het Wozoco (een co-creatie van gemeente, woningcorporatie en zorgverlener). Dit betreft een bijdrage in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 (vanuit de reserve Sociaal Domein). De bijdrage staat geraamd voor 2023, maar moet worden overgeheveld naar 2024. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Bijstelling budgetten overige gebouwen
Om de budgetten voor Overige gebouwen beter te laten aansluiten op de werkelijke uitgaven wordt voorgesteld om diverse budgetten bij te stellen. Sommige budgetten betreft onderhoud en deze lasten worden gedekt middels een onttrekking uit de bestemde reserve Onderhoud gemeente eigendommen. Voorgesteld wordt om de onttrekking uit deze reserve in 2023 eenmalig te verlagen met € 33.000. Per saldo leiden de mutaties tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 van € 21.000.
Budgetoverheveling SpUK-middelen Duurzaamheid
Onze gemeente heeft via een Speciale Uitkering (SpUK) van het Rijk extra geld ontvangen in het kader van Duurzaamheid. In het jaar 2023 bedraagt dit in totaal € 428.000. Omdat naar verwachting in de jaarschijf 2023 niet meer dan ca. € 75.000 zal worden besteed wordt voorgesteld een bedrag ad € 353.000 via de Overhevelingsreserve over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.
Dak- en thuisloosheid
In 2021 heeft de gemeente een rijksbijdrage ontvangen van € 45.000 voor dak- en thuislozen. Dit is bedoeld voor de inzet op preventieve activiteiten en opgenomen in de begroting 2023. Het is in 2023 niet gelukt een pilot te starten voor deze doelgroep. Daarom wordt voorgesteld om het beschikbare bedrag toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein, zodat het budget beschikbaar blijft voor dit doel. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Energietoeslag 2023
Voor het uitbetalen van de energietoeslagen 2023 aan huishoudens met een laag inkomen heeft het Rijk in december 2022 € 576.000 uitgekeerd. Onlangs heeft het rijk de gemeenten opdracht gegeven de energietoeslagen 2023 uit te betalen. Wij ontvangen hiervoor in december 2023 een aanvullend bedrag van € 835.000 van het rijk (via de Decembercirculaire 2023). De energietoeslagen die ambtshalve kunnen worden toegekend worden nog in 2023 uitgekeerd. De mogelijkheid om energietoeslagen 2023 aan te vragen zal naar verwachting in 2024 open worden gesteld. Het geraamde bedrag voor de ambtshalve toekenningen 2023 bedraagt circa € 1.118.000 en wordt in 2023 beschikbaar gesteld. Het restant bedrag van € 293.000 wordt overgeheveld naar 2024 via de reserve Budgetoverheveling. Dit bedrag wordt ingezet voor de toekenningen op aanvraag. Bovenstaande mutaties hebben geen gevolgen voor het saldo begroting.
Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen
Er wordt in november een aanvraag ingediend bij het rijk voor een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorziening in de kern Oosthuizen van €128.000. Hiervoor is een gemeentelijke co-financiering vereist van € 32.000 (20% ter grootte van €160.000). De SPUK bijdrage van €128.000 en de matching bijdrage van de gemeente van € 32.000 worden uitbetaald aan de Bibliotheek Waterland in 2024. Voorgesteld wordt de matching bijdrage te dekken uit de reserve “Sociaal domein”. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Haalbaarheidsonderzoeken
Het was in 2023 nog niet noodzakelijk het budget haalbaarheidsonderzoeken aan te spreken. Het is wel van belang dat het budget in 2024 beschikbaar blijft onder andere voor vervolgonderzoeken bij De Singel in Edam. Daarom wordt voorgesteld dit budget van € 25.000 (gedekt uit de Algemene reserve) over te hevelen naar 2024. Het budget gaat hierbij over van de sectie Sociaal Domein naar de sectie Vastgoed, omdat deze sectie opdrachtgever zal zijn voor deze onderzoeken. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Herdenkingen

Voorgesteld wordt een deel van het budget in 2023 voor herdenkingen (€ 10.000) over te hevelen naar 2024 (via de Algemene reserve). In de primaire begroting 2024 is hiervoor per abuis geen budget geraamd. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Hogere verkoopopbrengst Oud Raeffeldamweg

De verkoopopbrengst van het pand Oud Raeffeldamweg 3 te Hobrede was begroot op € 519.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 568.000. Voorgesteld wordt om de verkoopopbrengst en de daaraan gekoppelde toevoeging aan de bestemde reserve Grondexploitatie te verhogen met € 49.000. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Inburgering

De gemeente zet extra in op inburgering. De taakstelling is verdubbeld en de druk die te gaan halen is erg groot. De voorgenomen uitvoering 2022 en 2023 kan helaas niet in 2023 gerealiseerd worden waardoor € 185.000 niet wordt ingezet. Voorgesteld wordt deze € 185.000 over te hevelen naar 2024, omdat de taakstelling ook doorschuift naar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inventarisatie sociale huurvoorraad

Doordat de woonzorganalyse pas in 2024 wordt afgerond en dan de opgave helder is (evenals het inzicht in het tekort aan geschikte woningen), zal de inventarisatie van de geschiktheid van de sociale huurvoorraad voor mensen met een mobiliteitsbeperking ook naar 2024 doorschuiven. Voorgesteld wordt om het hiervoor beschikbare budget van € 16.000 in 2023 over te hevelen naar 2024. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inzet pedagoog en gezinsregisseur Singelwijk

In het plan van aanpak Singelwijk voor 2024 en 2025 is voor de inzet van een pedagoog € 45.000 en voor de inzet van een gezinsregisseur € 100.000 opgenomen. De kosten van het gehele plan zijn beschikbaar in de begroting 2024 en 2025. In 2025 zal een evaluatie van dit plan plaatsvinden. Voorgesteld wordt de kosten van deze inzet in 2024 en 2025 te dekken vanuit de reserve Sociaal Domein. Deze onttrekking aan de reserve Sociaal domein leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 145.000 in 2024 en in 2025.

Leerlingenvervoer ontheemden Oekraïne

Eind januari 2023 zijn er meer dan 88.000 vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland gekomen en ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), onder wie circa 18.000 kinderen en jongeren. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit
Oekraïne. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023. De bedragen, in totaal € 21,4 miljoen, die worden toegekend aan een gemeente zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023. Edam-Volendam ontvangt € 91.000 via de algemene uitkering (in programma 6). Vooralsnog worden de middelen toegevoegd aan de reserve Oekraïne (in programma 5). Per saldo zijn er geen gevolgen voor het saldo begroting.

Noodlokalen o.b.s. De Koningsspil in Oosthuizen

Er is een exploitatiebudget voor de tijdelijke huisvestingskosten van € 310.000 in 2023 (dekking Algemene reserve). Dit budget moet worden verdeeld over de looptijd van de inzet van de noodlokalen tot en met 2026. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting tot en met 2026.

Opbrengst grondverkopen

De verkoop van grondpercelen valt dit jaar naar verwachting lager uit dan was begroot. Het resultaat wordt mede beïnvloed door de omstandigheid dat de opbrengsten van grondverkopen voor een deel ook ten gunste van de reserve grondexploitatie zijn gebracht en dus niet zichtbaar zijn in de begroting. Voorgesteld wordt om het geraamde budget van € 138.000 te verlagen met € 43.000 naar € 95.000 en deze verlaging te dekken middels een eenmalige onttrekking aan de bestemde reserve Grondexploitatie. Deze mutatie heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Opstellen Baggerplan

Het opstellen van een nieuw baggerplan staat gepland voor 2024. Er was in 2023 al en bedrag van € 25.000 voor geraamd. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2024. Dit gaat via de reserve Budgetoverheveling, hierdoor heeft dit geen gevolgen voor het saldo begroting.

Overheveling budget Duurzaamheid CDOKE

Van het budget Duurzaamheid op basis van de Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid resteert aan het eind van 2023 naar verwachting € 128.000. Omdat voor de besteding van dit restant wel plannen bestaan wordt voorgesteld dit bedrag via de bestemde reserve Budgetoverheveling over te hevelen naar 2024. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Duurzaamheid gemeente

Het budget dat op basis van het collegeprogramma geraamd is voor 2023 (€ 592.000) kan vanwege de toekenning van extra rijksgelden en extra ontvangen subsidies grotendeels worden ingezet voor andere duurzaamheidsdoelen. De ervaringen met de fixbrigade heeft geleerd dat de opstart van maatregelen een behoorlijke inspanning met zich meebrengt, maar dat de uitgaven snel oplopen als de uitvoering een keer begint te lopen. Door deze gelden over te hevelen naar 2024 is er ruimte om de oorspronkelijke raming voor 2024 als bezuiniging in te boeken, zonder dat de duurzaamheidsambities in gevaar komen. Er is een concept-programma in de maak voor de uitvoering van diverse maatregelen op duurzaamheidsgebied. Voorgesteld wordt het niet bestede deel (per medio oktober € 589.000) over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Duurzaamheid Provincie

Het gehele oorspronkelijke budget ad € 68.000 is in 2023 niet besteed. Het geld is bestemd voor onderzoek naar de mogelijkheden van een warmtenet in Edam-Volendam en Kwadijk. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen naar het jaar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget Economische zaken

Het restant krediet op dit onderdeel bedraagt per 10-10-2023 € 84.000. In het collegeprogramma is onder punt 3.3 opgenomen dat we de uitvoering van de Economische Visie 2040 actief gaan oppakken. Inmiddels is de bezetting op dit onderdeel weer op orde, zodat we in 2024 de uitvoering van dit onderdeel samen met het Ondernemers Platform kunnen intensiveren. Daarvoor is noodzakelijk dat er voldoende werkkrediet is. Voorgesteld wordt een budget van € 75.000 over te hevelen naar het jaar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budget externe inhuur Veiligheid

In 2023 is gestart met de doorontwikkeling van het team Veiligheid en zijn al veel taken opgepakt. Deze ontwikkeling wordt in 2024 voortgezet. Er staan nog vele taken op de rol, derhalve wordt voorgesteld het resterende deel van het beschikbare budget voor externe inhuur over te hevelen naar 2024 voor verdere uitrol van taken (via de reserve Budgetoverheveling en Algemene reserve). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2023 en 2024.

Overheveling budget Milieubeheer

Van het oorspronkelijke krediet ad € 65.000 resteert medio oktober nog € 64.000. De verwachting is dat hierop tot het einde van dit jaar nog circa € 10.000 zal worden verantwoord. Het restant (grofweg € 50.000) moet worden overgeheveld naar de jaarschijf 2024 omdat dit nodig is voor diverse onderzoeken naar de omgevingskwaliteit als onderdeel van het omgevingsplan en individuele ruimtelijke plannen(geluid, bodem, lucht, ecologie etc.). Voorgesteld wordt € 50.000 over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023

Overheveling budget Omgevingswet

Van het oorspronkelijk budget 2024 voor Omgevingswet (€ 471.000) resteert medio oktober 2023 nog € 190.000. Naar verwachting zullen hierop tot het einde van het dienstjaar nog uitgaven tot een totaalbedrag van € 120.000 worden verantwoord. Omdat ook na 1-1-2024 nog uitgaven voor de invoering van de Omgevingswet zullen moeten worden verantwoord wordt voorgesteld het restant van dit budget (€ 70.000) over te hevelen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023. Met ingang van 2024 zullen alle kosten voortvloeiend uit de uitvoering van de nieuwe wet moeten worden bekostigd uit de budgetten voor “structuur en bestemmingsplannen” (hoewel die naamgeving niet meer aansluit bij het nieuwe wettelijk instrumentarium). Of en in welke mate dat nog gevolgen heeft voor de hoogte van die budgetten is op dit moment nog niet met zekerheid aan te geven.

Overheveling budget Toerisme

Op 22-11-2022 heeft de gemeente via een motie uitgesproken dat structurele ondersteuning nodig is voor het uitvoeringsprogramma TOP. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet verwerkt in de begroting. De structurele lasten hiervan bedragen met ingang van het begrotingsjaar 2024 € 80.000. Dit extra bedrag gaat met ingang van 2024 ten laste van het saldo begroting. Intensivering van de uitvoering in 2024 maakt het noodzakelijk ook de resterende gelden van 2023 over te hevelen naar 2024. Voorgesteld wordt een budget van € 95.000 over te brengen naar de jaarschijf 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Overheveling budgetten Structuur en bestemmingsplannen

Van het oorspronkelijke budget (overige goederen en diensten) in de jaarschijf 2023 van € 304.000 resteert medio oktober 2023 nog € 288.000. Voorgesteld wordt voor het onderdeel Overige goederen en diensten een bedrag van € 288.000 over te hevelen naar de jaarschijf 2024.Van het oorspronkelijke budget ("Uitbestede werkzaamheden") in 2023 van € 90.000 resteert medio oktober 2023 nog € 80.000. Op dit onderdeel worden nog uitgaven verwacht (nog lopende bestemmingsplannen en onderzoeken). Daarnaast is een forse extra inspanning nodig om het omgevingsplan vorm te geven. Weliswaar is de overgangstermijn opgerekt tot 2032, maar staat de gemeente ook de komende jaren voor een omvangrijke taak. Per fase is hiervoor onder de Omgevingswet een MER nodig. De uitgaven hiervoor zijn niet meerjarig geraamd. Ook de onderzoeken naar de omgevingskwaliteit kunnen niet volledig uit de budgetten voor milieubeheer worden bekostigd. Een deel zal uit deze budgetten moeten komen. Voorgesteld wordt daarom voor het onderdeel "Overige Goederen en Diensten" een bedrag ad € 288.000 over te hevelen naar het jaar 2024. Op dit moment (medio oktober 2023) is het niet mogelijk om aan te geven welk deel van de facturering voor de onderzoekskosten nog vóór de jaarovergang zal plaatsvinden. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2023.

Pilot complexe scheidingen

In 2023 is een pilot gestart om aansluitend op het jeugdbeleid in te zetten op het in goede banen leiden van ouders die willen scheiden. Complexe scheidingen: binnen onze gemeente (en daarbuiten) worden door verschillende professionals steeds vaker signalen opgevangen (welke door corona werden versterkt) die erop duiden dat (complexe) scheidingen een belangrijke voedingsbodem zijn voor uiteenlopende problemen, zoals huiselijk geweld, kindermishandeling, verslavingen, gokproblemen, etc. In 2023 zijn hiervoor financiële middelen beschikbaar. Voorgesteld wordt om financiële middelen te verdelen over 2023 tot en met 2025 (€ 50.000 per jaar), zodat de dekking voor de looptijd van de pilot is zeker gesteld. Enerzijds om professionals uit de zorg op te leiden om hulp te kunnen bieden en advies te kunnen geven aan ouders en anderzijds de mogelijkheden te verkennen om ouders uit deze doelgroep te voorzien van mediation. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Plan van Aanpak Singelwijk 2024-2025

In de begroting is reeds tot 2030 geld beschikbaar gesteld voor de Singelwijk. De budgetten die samenhangen met dit plan passen binnen de reeds in totaal beschikbaar gestelde bedragen in de begroting. Er wordt voor het Plan van Aanpak geen aanvullend budget gevraagd. Voor dit Plan van Aanpak is het wel noodzakelijk om een bedrag van € 165.000 over te hevelen. Hiervan wordt € 83.000 weer beschikbaar gesteld in 2024 en € 83.000 in 2025. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Project Verborgen Verhalen

Door personele wisselingen, waardoor in 2023 in de eerste helft van 2023 geen capaciteit beschikbaar was op Kunst en Cultuur, is later dan gepland gestart met de voorbereiding van het Project Verborgen Verhalen. Hierdoor is het budget van € 20.000 niet ingezet in 2023. Voorgesteld wordt het budget over te hevelen naar 2024. Komend jaar wordt het budget dan alsnog voor het project ingezet. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Regionaal budget werk

In de arbeidsmarktregio is - zoals al eerder het geval is geweest - gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden ESF (REACT EU). Over de verdeling van deze subsidies over de gemeenten (en PrO/VSO) zijn van tevoren afspraken gemaakt (PHO Participatie).
De verwachting is dat Edam-Volendam € 217.000 ontvangt vanuit REACT EU 2021 en 2022. Dit budget is in principe vrij besteedbaar. Voorgesteld wordt dit bedrag in te zetten voor re-integratie en arbeidsmarkt activiteiten. Vooralsnog wordt het bedrag aan de reserve Uitvoeringskosten Participatiewet toegevoegd, zodat op een later moment concrete activiteiten (plan!) hieruit kunnen worden bekostigd.

Rijksvergoeding opvang ontheemden Oekraïne

De rijksvergoeding voor de opvang van ontheemden voor 2023 bedraagt € 83 per dag per opvangplek. Medio 2023 is het voorschot ontvangen. Hiermee worden de kosten voor 2023 gedekt. Een bedrag van € 750.000 is geraamd voor de uitvoeringskosten van de gemeentelijke organisatie. Het (nog) niet benodigde bedrag wordt toegevoegd aan de reserve opvang ontheemden uit Oekraïne om schommelingen in het saldo begroting te voorkomen. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Strategische communicatie

Voorgesteld wordt om een deel van het marketing budget voor 2023 van € 24.000 door te schuiven naar 2024 (via de reserve Budgetoverheveling) en in te zetten voor de doorontwikkeling van de strategische communicatie (speerpunt in de begroting!). In 2023 is een nieuwe teamleider op communicatie gestart en zijn al verschillende stappen gezet (denk aan arbeidsmarktcommunicatie, wekelijkse nieuwsbrieven en social media en huis-aan-huis krant). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Taalonderwijs ontheemden Oekraïne
Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Deze middelen (€ 15 miljoen) hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Dit kunnen ontheemden zijn die daar behoefte aan hebben, die dat nodig hebben om werk te vinden of die werk willen vinden dat beter past bij hun vaardigheden, werkervaring en onderwijsachtergrond. Edam-Volendam ontvangt een bedrag van € 42.000 via de algemene uitkering in programma 6. Vooralsnog worden de middelen toegevoegd aan de reserve Oekraïne (in programma 5). Per saldo zijn er geen gevolgen voor het saldo begroting.
Technische aanpassing tijdelijke huisvestingskosten De Nieuwe School
De verwachte sloopkosten van € 100.000, onderdeel van de reeds geraamde tijdelijke huisvestingskosten, staan nu geraamd in 2024 maar zullen naar verwachting in 2025 gerealiseerd worden. Deze kosten worden via de Algemene reserve overgeheveld naar 2025. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan
De afschrijvingstermijn van sommige activa is aangepast. Dit leidt tot aanpassing van de afschrijvingslast van deze activa welke gevolgen hebben voor het saldo begroting. Daarnaast zijn er afschrijvingslasten dubbel afgevoerd. Deze boekingen dienen gecorrigeerd te worden. Voor de jaren 2023 en 2024 leidt dit tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 486.000 en € 12.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2026 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting van € 6.000.
Uitvoering wegen beleidsplan
Van het budget planmatig onderhoud wegen kan in 2023 niet alles worden uitgevoerd. Hierdoor wordt het exploitatie budget verlaagd met € 1.771.000. Daarnaast wordt ook de onttrekking aan bestemmingsreserve wegenbeleidsplan met hetzelfde bedrag verlaagd. Een aantal projecten zijn in uitvoering en lopen door in 2024. Voorgesteld wordt om voor de lopende projecten € 225.000 over te hevelen naar 2024 via de reserve budgetoverheveling en in 2024 toe te voegen aan de voorziening wegenbeleidsplan. Omdat de mutaties via de reserves gaan, heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.
Vrijval restant reserve Coronafonds
Met deze mutatie valt het resterende bedrag van de reserve Coronafonds vrij ten gunste gebracht van het saldo begroting. De reserve Coronafonds zal vanaf 2023 worden afgesloten. Deze mutatie leidt incidenteel tot een verhoging van het saldo begroting van € 14.000.
Wijksteunpunt Oosthuizen
Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd, daarom worden de budgetten 2023 afgeraamd. Het budget voor inrichting wordt via de reserve budgetoverheveling naar 2024 overgeheveld. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2023 met € 46.000.
Wijziging projectleider Sociaal Domein
De werkzaamheden van de projectleider zijn gereed en de inhuur is beëindigd. De onttrekking aan de reserve Sociaal Domein wordt verlaagd naar de werkelijke kosten van de inhuur. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Zwemsteiger Middelie
In 2021 is de bestemde reserve Vitalisering dorpskernen vrijgevallen. Van het vrijgevallen bedrag is nog € 23.000 bestemd voor het initiatief "de zwemsteiger in Middelie", welke nog niet is afgerond en besteed. Voorgesteld wordt deze over te hevelen naar 2024 (via de reserve Budgetoverheveling). Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijlage 4 Overzicht en verloop voorzieningen

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	Begin 2023	T	O	Eind 2023	T	O	2024	T	O	2025	T	O	2026
Beklemde middelen													
Afkoop grafrecht slachtoffers	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**
Afkoop onderhoud graven	**355**	90	-74	**371**	90	-74	**387**	90	-75	**402**	90	-75	**417**
Afkoop uitgifte graven	**319**	75	-52	**342**	75	-58	**359**	75	-65	**369**	75	-71	**373**
Dirk van Sliekerfonds	**235**	1	0	**236**	1	0	**238**	1	0	**239**	1	0	**240**
Exploitatie NAM terrein	**74**	0	-6	**68**	0	-6	**62**	0	-6	**56**	0	-6	**49**
Gemeentelijk Riool Plan	**8.860**	0	-1.080	**7.779**	0	-1.072	**6.708**	0	-1.053	**5.654**	0	-1.062	**4.592**
Rente Nazorg	**985**	46	-18	**1.013**	46	-18	**1.042**	46	-18	**1.070**	46	-18	**1.099**
Egalisatievoorzieningen													
Achterstallig onderhoud wegenbeheersplan	**0**	0	0	**0**	2.700	-900	**1.800**	0	-900	**900**	0	-900	**0**
Achterstallig onderhoud civiele kunstwerken	**0**	0	0	**0**	723	-241	**482**	0	-241	**241**	0	-241	**0**
Groot onderhoud gemeentelijke eigendommen	**0**	0	0	**0**	1.430	-951	**478**	471	-768	**181**	471	-218	**434**
Groot onderhoud baggeren	**0**	0	0	**0**	540	-486	**54**	340	-286	**108**	340	-290	**158**
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	**0**	0	0	**0**	650	-399	**251**	450	-11	**691**	360	-416	**634**
Groot onderhoud civiele kunstwerken	**0**	0	0	**0**	2.175	-1.894	**280**	737	-496	**521**	666	-338	**850**
Groot onderhoud wegenbeheersplan	**0**	0	0	**0**	3.744	-2.758	**986**	3.319	-1.781	**2.525**	3.007	-2.180	**3.352**
Risicovoorzieningen													
APPA	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**
Dubieuze debiteuren	**345**	0	0	**345**	0	0	**345**	0	0	**345**	0	0	**345**
NTB kosten Grondexploitatie	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**	0	0	**42**
Pensioen (gewezen) wethouders	**2.391**	4	-34	**2.361**	4	-34	**2.331**	4	-34	**2.301**	4	-34	**2.272**
Reparatie 3e WW jaar	**26**	0	0	**26**	0	0	**26**	0	0	**26**	0	0	**26**
Verlofsparen	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**	0	0	**177**
Totaal	**14.027**	**217**	**-1.264**	**12.979**	**12.178**	**-8.891**	**16.267**	**5.533**	**-5.733**	**16.067**	**5.061**	**-5.848**	**15.280**

Specificatie mutaties in stand Winternota

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Bijstelling afvalstoffenheffing, reinigingsrecht en rioolheffing										
Gemeentelijk Riool Plan	**0**	**0**	**0**	**-189**	**0**	**-198**	**0**	**-214**	**0**	**-226**
Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren										
Gemeentelijk Riool Plan	**0**	**-23**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitvoering wegen beleidsplan										
Groot onderhoud wegenbeheersplan	**0**	**0**	**225**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Mutatie omschrijving

Bijstelling afvalstoffenheffing, reinigingsrecht en rioolheffing
Door de forse stijging in de kosten voor het ophalen, storten en verwerken van afval is het noodzakelijk de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten te verhogen. Voorgesteld wordt om, naast de inflatiecorrectie van 5%, voor 2024 een extra verhoging van 10% door te voeren. Ter compensatie van deze tariefstijgingen voor de inwoners van onze gemeente, wordt voorgesteld om de rioolheffing niet te verhogen in 2024. In tegenstelling tot de in de begroting 2024 aangekondigde verhogingen, wordt het tarief rioolheffing voor 2024 ongewijzigd gelaten, dus ook niet verhoogd met een inflatiecorrectie. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en 2026 van respectievelijk € 505.000, € 549.000 en € 570.000.
Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren
De raming van de rioolheffing eigenaren toont een negatief saldo van € 23.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder objecten per 1-1-2023 gereed waren dan bij het opstellen van de raming medio 2022 is voorzien. Het verlagen van de opbrengsten heeft geen gevolgen voor het saldo begroting omdat deze mutatie wordt verrekend met de voorziening Gemeentelijk rioleringsplan.
Uitvoering wegen beleidsplan
Van het budget planmatig onderhoud wegen kan in 2023 niet alles worden uitgevoerd. Hierdoor wordt het exploitatie budget verlaagd met € 1.771.000. Daarnaast wordt ook de onttrekking aan bestemmingsreserve wegenbeleidsplan met hetzelfde bedrag verlaagd. Een aantal projecten zijn in uitvoering en lopen door in 2024. Voorgesteld wordt om voor de lopende projecten € 225.000 over te hevelen naar 2024 via de reserve budgetoverheveling en in 2024 toe te voegen aan de voorziening wegenbeleidsplan. Omdat de mutaties via de reserves gaan, heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.